

Kvarter.

179. Papp. 4:o nr 1.

157 blad utom omslagsbladen. Lösa lägg, utgörande delar af tvänne skilda codices, båda nedskrifna vid midten af 1600-talet. Bandet utgöres af tvänne, med remmar i ryggen hopfästade ekskifvor.

I.

Bl. 1—151. 20,5 × 16,5 cm. Kursiv. Skrifven af flere händer.

Innehåll:

1. Bl. 1—11.

Salmar och andleg moralia.

Författade och egenhändigt nedskrifna af séra Stefán Ólafsson. Bland dikterna märkas:

- 1) »31 Dáviðs þal. wr Dónsku wtlagdur.»
- 2) »Morgun psálmur. wr þysku wtlagdur.»
- 3) »Wóggu Psalmur M Johannis Mathesii, wr þusku wtsettur.»
- 4) »Liifs-Reglur Christens Manns J Summu samanteknar af 20 Meditatione Doctoris Johanni Gerhardi.»
- 5) »Siótiú og þriu, oss welgiórðafull, Lausnarans Heite, J 13 kvædez erinde saman-teken: af s: steph: o: s: 1655.»

2. Bl. 12—15.

Bœnir.

3. Bl. 16—34.

Qndrur eða Andrarímur hinar fornu.

Fragment: rím. 2—5, 8—14, men endast några fullständiga.

4. Bl. 35—53.

Saulus rímur ok Nikanors.

Fragment: början saknas, och äfven inuti är texten defekt.

5. Bl. 54—78.

Jallmanns rímur.

Fragment: slutar i rím. 10.

6. Bl. 79—92.

Halls rímur.

Fragment.

7. Bl. 93—104.

Eiglur eða Egils rímur einhenda ok Ásmundar.

Fragment: rím. 1—5, 7—9, de flesta dock i ofullständigt skick.

8. Bl. 105—140.

Rollants rímur eða Keisararaunnir.

9. Bl. 141—142.

Greiþlur.

Delar af rím. 2—4.

10. Bl. 143—151.

Mirmans rímur.

Fragment: rím. 2—8, 12, men endast några fullständiga.

II.

Bl. 152—157. 19,5 × 15,5 cm. *Kursiv. Skrifven af 2:ne händer.*

Innehåll:

1. Bl. 152—153.

Þorsteins rímur Víkingssonar.

Fragment: slutet af rím. 16 och början af 17. Skrifven af hand A.

2. Bl. 154—157.

Herrauðs saga ok Bósa.

Den yngre redaktionen. Fragment: slutet af kap. 11, 12—15 och början af 16. Bl. 154 begynner: »Gard-sinz 12 Jotna Vndra stora þo var eirn langt af od:um ad sia», och bl. 157 slutar: »7 dro nu ei af list sinne. Sydann var Hare[ker]». Jfr *Die Bósa-saga*, herausg. von O. L. Jiriczek, Strassburg 1893, sid. 111²⁷—128¹². Skrifven af hand B.

Historia: Af volymens innehåll utgöra ríma-uppteckningarna, samtliga nedskrifna på 1640-talet, dess äldsta och ursprungligaste del. Till denna har sedan lagts den lilla samling böner, som innehålles i nr 2, samt de af Stefán Ólafsson författade och egenhändigt nedskrifna dikterna. Den omständigheten, att dessa härröra från skaldens egen hand, gör det troligt, att volymen tillhört honom. I detta skick och med dess nuvarande band har den sedermera förvärfvats af Jón Eggertsson under hans insamlingsresa på Island för Antikvitetskollegiets räkning åren 1682—83. I hans till kollegiet inlemnade förteckning öfver de gjorda inköpen — se härom ofvan sid. 9 och där anförda arbeten — är den upptagen bland kvart-volymerna under följande titel:

»28. Een Riimebog. in 4:to Roden. Indholder:

1. Andra Rymur. Def. 2. Saulus og Nicanor defect. 3. Jallmans Rymur def. 4. Halls Magnussonar R. 5. Noget andet adskilligt.»

I denna volym har sedan inlagts *cod. 11* samt dessutom ett fragment om 8 blad af Orvar-Odds saga, i A. I. Arwidssons *Förteckning öfver Kongl. Bibliothekets i Stockholm isländska handskrifter* (s. 114) upptaget som nr 11. Detta fragment är dock intet annat än den af Arwidsson i samma *Förteckning* (s. 134) som saknad anmärkta delen »af 8:de och intill 16:de kapitlet» i papp. 4:o nr 32: 3 (4), dit den nu också öfverflyttats.

Användn. och beskrifn.: Stefán Ólafsson, *Kvæði 2*, Kaupmannahöfn 1886, s. 202 ff., 247 ff., 307 ff. (passim). *Arkiv för nord. filologi* 4 (1887/88), s. 255 f. Jón Þorkelsson, *Om digtningen på Island i det 15. og 16. århundrede*, København 1888, s. 150, 153, 166, 167 f., 175, 290, 346, 347, 358. *Orvar-Odds saga*, herausg. von R. C. Boer, Leiden 1888, s. vi. *Die Bósa-saga*, herausg. von O. L. Jiriczek, Strassburg 1893, s. XXXVIII.

180. **Papp. 4:o nr 2.**

21 × 16,5 cm. 94 blad + 4 omslagsblad. *Kursiv och halffrakstur. Senare hälften af 1600-talet. Till största delen skrifven af Jón Eggertsson. Lösa lägg i papperskonvolut.*

Innehåll:

1. Bl. 1—20.

Króka-Refs saga. — »Historia Seu Narratio De Refo Qvodam Islando Cognomento Krokarefur, ejusque facinoribus in Islandia, Grønlandia, Norvegia et Dania patratís.»

Latinsk öfversättning. Skrifven på baksidan af diverse isländska handlingar och bref. Ett utaf de senare är ställdt till Jón Eggertsson å Møðruvellir i Hørgárdalr och undertecknad »Wydivóllum. 28 Julij 1665. Biarni Arngrijmsson.»

2. Bl. 21—30.

Ans saga bogsveigis. — »Historia Ani Cognomento Bogsveiger (qvod sonat ut arcum curvans) ex Islandico in Latinum incompte translata sermonem Anno Mundi 5649. 12 Kal. Junij.» Latinsk öfversättning.

3. Bl. 31—40.

Ans saga bogsveigis. — »Ans Saga.»

Fragment. Efter bl. 39 har ett blad, själfva slutbladet, gått förloradt, och uppteckningen stannar nu i kap. 21 med orden: »En aþ harste ko:o [!] þeir wið næmudal, ganga syðan á land, oc heim til kong Ingialdz Hallar.» Jfr *Nordiska kampa dater (Saga Ans Bogsveigers)*, ed. E. J. Björner, Stockholmia 1737, s. 32 a rad. 11. Marginalanteckningar af Guðmundur Ólafsson. Bl. 40 blankt.

4. Bl. 41—76.

Biskupa sögur. — »Vm Bygging Stadarens J Skalhollte og þann fyrsta Byskup sem þar var.»

Efter Hungrvaka med fortsättning fram i tiden till vid pass 1540. Själfva slutet fattas.

5. Bl. 77—84.

Hálfðanar saga Brönufóstra. — »Sagann af Hálfðane Brónu föstra.»

Fragment. Slutet fattas. Titeln är skriven af Guðmundur Ólafsson.

6. Bl. 85—88.

Ur Jóns saga biskups. — »Nota.»

På latin. Om biskopens och hans söners fångslande och afrättning. Undertecknad »Gudmundus Einarus islandus». Original.

7. Bl. 89—91.

Køtludraumur. — »Kautlu draumur.»

8. Bl. 92—94.

Þorsteins þáttur fróða. — »Æfentyr Af Þorsteine Ur Austfjo:dum.»

Slutar med bl. 92; de följande blanka.

Historia: Handskriften har utan tvifvel kommit öfver till Sverige med Jón Eggertssons samlingar.

Användn. och beskrifn.: Jón Þorkelsson, *Om digtningen på Island i det 15. og 16. århundrede*, Kobenhavn 1888, s. 204 ff.

181. *Papp. 4:o nr 3.*

21 × 16,5 cm. 358 blad. Kursiv med rubriker i fraktur. Från år 1683. Skrifven af flere händer. Hvitt skinnband.

Sturlunga saga.

»Islendinga Sagan» Mikla Biriast Hie: . . . Skriffad M₃ Mesta Flyte: A Mod:uvøllum J Hø:ga:dal Anno 1683.»

Historia: Handskriften har kommit öfver till Sverige med de manuskript, som Jón Eggertsson insamlade på Island för Antikvitetskollegiets räkning åren 1682—83. Under sin vistelse där lät han själf ombestyras dess afskrifvande. I den till kollegiet inlemnade reseräkningen heter det nämligen om handskriften:

»Islendinga Saga dend Store, Er skift i = 12 parter, hvilcken Jeg har ladet udskrifue med stor bekaastning paa stacked Thiid, og maat fremb og tilbage skicke dend laante bog, koster 18 R:dr. er hos mig at finde.»

Jfr ofvan sid. 9 och där anförda arbeten. En del af handskriften samt det framför texten insatta titelbladet och registret är skrivet af Eggertsson själf.

182. *Papp. 4:o nr 4.*

20 × 16,5 cm. 297 blad. Kursiv. Förre hälften af 1600-talet. Skrifven af 3:ne händer. Helläderband, som ursprungligen varit försedt med spännen.

Innehåll:

1. Bl. 1—88.

Guðmundar saga biskups, hin elzta. — »Hier Byriar Sogu Af Hinum Gode Gudmunde Hola Byskupe.» Af samma redaktion som cod. AM. 395 4:o, såsom det synes. Jfr *Biskupa sögur* 1, Kaupmannahöfn 1858, s. 407 not 1, 2. Skrifven af hand A.

2. Bl. 89—130.

Fóstbrœðra saga. — »Saga aff þorgeyri havarssyne 7 þormodi kolbrunar skallde.» Skrifven af hand A.

3. Bl. 131—132.

Ísleifs þáttur biskups. — »Af Jsleifi Biskupi Syni Gyssurar huijta.» Skrifven af hand A.

4. Bl. 133—150^r.

Kormaks saga.

Skrifven af hand A.

5. Bl. 150^v—153.

Egils þáttur Síðu-Hallssonar ok Tófa Valgautssonar. — »Eitt æventy: af Eigli Sijduhallssyne 7 tófa.» Skrifven af hand A.

6. Bl. 154—156.

Þorvarðs þáttur krákunefs. — »Eitt æventy: af Þorvarðe Krákunef og Eysteine onna Þorvegssyne.»

Skrifven af hand A. Slutar med bl. 154; de två följande blanka.

7. Bl. 157—179^r rad. 5.

Hólmverja saga. — »Saga frá Hóde og hans fylgum þeim holmverjum.» Skrifven af hand B.

8. Bl. 179^r rad. 6—200.

Gísla saga Súrssonar. — »Hier Byria: Saugu af Gijla [!] Sii: syne 7 þeim sy: dælum pleyrum ødrum.» Skrifven af hand B. Efter textens slut å bl. 200^v har skrifvaren tillagt: »Skifad med plyte: j vatnsdal j þliötzhlyd Anno 1636. og endad þann 23. dag januari månadur.»

9. Bl. 201—205^v rad. 9.

Króka-Refs saga. — »Þáttur af Ref Steins syne e: sijda: va: kalladur kröka refur.» Skrifven af hand B.

10. Bl. 205^v rad. 10—208.

Kjalnesinga saga. — »VR Kjalnesinga Saugu Nockia: Greiner.» Utdrag. Skrifven af hand B.

11. Bl. 209—223.

Páls saga biskups. — »Sagan Af Pále Byskupe.» Skrifven af hand C. Texten slutar å bl. 222; bl. 223 blankt.

12. Bl. 224—251.

Jóns saga biskups, hin elzta.

Början af kap. 1 saknas. Bl. 224 begynner: »ad stoli setid. Marger Biskupar höfdu aidur komid wt hinngad til Jslandz.» Se *Biskupa sögur* 1, Kaupmanna-

höfn 1858, s. 151¹⁹. Skrifven af hand A. Denna *Jóns saga* är i A. I. Arwidssons *Förteckning* upptagen som papp. 4:o nr 15: 10, men har nu öfverflyttats till denna volym, till hvilken den ursprungligen hört. Ty att så varit fallet framgår såväl af alla paleografiska indicier som af de uppgifter Jón Eggertsson lemnat om de båda handskrifterna i sin till Antikvitetskollegiet inlemnade räkning öfver sina manuskriptinköp på Island åren 1682—83. Se härom G. E. Klemming, *Ur en antecknares samlingar*, Upsala 1880—82, s. 33 ff.

13. Bl. 252—277.

Víga-Glúms saga. — »Saga aff wijga glwm.»
Skrifven af hand A.

Historia: Handskriften har ägts af Björn Jónsson på Skarösa. Flerstädes å marginaler och blanka blad förekomma anteckningar och tillägg af hans hand. Till Sverige har volymen kommit med de manuskript, som Jón Eggertsson förvärfvade på Island för Antikvitetskollegiets räkning under sin insamlingsresa därute åren 1682—83. Jfr ofvan sid. 9 och där anf. arbeten.

Användn. och beskrifn.: *Íslendinga sögur*, udg. af det Kongel. Nord. Oldskrift-Selskab, 2, Kjöbenhavn 1847, s. VII, LIV. *Króka-Refs saga* og *Króka-Refs rimur*, udg. for Samfund til udg. af gammel nord. litteratur ved Pálmi Pálsson, København 1883, s. VIII f., XXXV.

183. Papp. 4:o nr 5.

20,5 × 16,2 cm. 133 blad + 2 försätsblad, 1 vid hvardera permen. Kursiv. Från omkring 1650. Skrifven af 3:ne händer: Bl. 1—17 af hand A, bl. 18—131^r rad. 15 af hand B, bl. 131^r rad. 15—133 af hand C. Bunden i helpergament.

Innehåll:

1. Bl. 1—15^r.

Króka-Refs saga.

Fragment. Början saknas, i det att handskriftens ursprungliga bl. 1 gått förloradt. Dess nuvarande bl. 1 begynner med orden: »ad sid Veniu. Nu Lijda so stunder og Will Þorgerdur eigi Löga Landinu Henni synest þad fagurt, og ad flestu giófugt.» Jfr *Króka-Refs saga* og *Króka-Refs rimur*, udg. for Samfund til udg. af gammel nord. litteratur ved Pálmi Pálsson, København 1883, s. 3⁸.

2. Bl. 15^v—17^r.

Remundar kvæði. — »Remunðar Kuæde.»

Fragmentariskt. Det original, som skrifvaren följt, har varit defekt, och han har därför vid slutet af texten anmärkt: »hier vantar erinde.»

3. Bl. 17^v.

Króka-Refs kvæði. — »Refs Wijsan.»

Tryckt i *Króka-Refs saga*, se ofvan, sid. XXXV f.

4. Bl. 18—41.

Mágus saga. — »Ságann Aff Maguse J: Og ff:u Ermengä.»

5. Bl. 42—54^r rad. 28.

Víglundar saga væna. — »Hie: Bi:jar Wyglundar Sögu.»

6. Bl. 54^r rad. 29—66^v rad. 23.

Blómstrvalla saga. — »Blomstur valla Saga.»

7. Bl. 66^v rad. 24—102^v rad. 21.

Flóres saga ok Leó. — »Saga Af Octoujanus Keisara Og Hans Sonum Flores og Leo.»

8. Bl. 102^v rad. 22—107^v rad. 20.

Hrólfs þáttur skuggafíls. — »Sógupáttu: af Hrolfe Skugga fíffle.»

9. Bl. 107^v rad. 21—112^r.

Álafflekks saga. — »Saga Af Álaffleck.»

10. Bl. 112^v—122^r rad. 14.

Egils saga einhenda ok Ásmundar. — »Sagan» Af Egle Einhenta.»

11. Bl. 122^r rad. 15—126^v rad. 14.

Norna-Gests saga. — »Sógupáttu: Af Norna Giest.»

12. Bl. 126^v rad. 15—131^r rad. 19.

Þorsteins saga bæjarmagns. — »Saga af Thorstejne Bæjar-Magn.»

13. Bl. 131^r rad. 20—133.

Sigmundar þáttur Brestissonar.

I utdrag. Slutar á bl. 132^v. Bl. 133 innehåller ett, såsom det synes af Guðmundur Ólafsson uppgjort register.

Historia: Handskriften är skriven på Island. Om en af dess ägare upplyser en å första försätsbladet nedskrifven anteckning. Den lyder: »Guðmundur Magnusson med eigen hende. A:o Domini 1678 Calendas 30 Martij.» Till Sverige har boken kommit med de manuskript, som Guðmundur Ólafsson medförde vid sin hitkomst till Sverige år 1681. Se härom V. Gödel, *Fornnorsk-isländsk litteratur i Sverige* 1, Stockholm 1897, s. 177 ff.

Användn. och beskrifn.: *Blómstrvallasaga*, ed. Th. Möbius, Lipsiæ 1855, s. xxi. *Króka-Refs saga*, se ofvan, s. viii, xxxv f. *Fornsögur suðrlanda*, utg. af G. Cederschiöld, Lund 1884, s. civ.

184. **Papp. 4:o nr 6.**

20,5 × 16,5 cm. 385 blad. *Kursiv.* Senare hälften af 1600-talet. Skrifven af 7 händer: Bl. 1—38, 74—161, 352—384 af hand A; bl. 39—40, 385 af hand B; bl. 41—70 af hand C; bl. 71—73 af hand D; bl. 162—205, 233—264 af hand E; bl. 206—209^r af hand F; bl. 209^v—232, 265—351 af hand G. Skinnband.

Innehåll:

1. Bl. 1—2^r rad. 30.

Gautreks saga.

Fragment. Handskriften är i början defekt.

2. Bl. 2^r rad. 31—bl. 38.

Hrólfs saga Gautrekssonar.

Afslutad »þann 30: dag Növenbe:s 1660.»

3. Bl. 39—40, 385.

Legender.

4. Bl. 41—61^r rad. 19.

Hjálmtérs saga ok Ólvis. — »Sagan» af Hjalmté:

Og Olue:»

5. Bl. 61^r rad. 20—73.

Bandamanna saga. — »Banda Manna Saga.»

6. Bl. 74—109^v rad. 20.

Adonius saga. — »Hie: By:ia: Sögu Af Addonijus

Kongs sine.»

7. Bl. 109^v rad. 21—136^v rad. 13.

Bevers saga. — »Hie: Epte: By:ia: Biepus Sögu.»

Afslutad »Anno 1663: 22: Januarj».

8. Bl. 136^v rad. 14—145.

Gibbons saga. — »Hie: Epte: Skrifast Sagan af Gybbon.»

9. Bl. 146—157^r.

Partalopa saga. — »Sagan af Partalopa Byriast Hier.»

10. Bl. 157^v—161.

Álaflekks saga. — »Hjer Byriar Aleflecks Sögv.» Afslutad »Anno 1663: 30: Janua: j».

11. Bl. 162—205.

Gísla saga Súrssonar. — »Saga Aff Gísla Surtz Syne.»

12. Bl. 206—232.

Hólmverja saga. — »Saga af Holmverium.»

Efter textens slut å bl. 232^r har en något senare hand tillagt:

»Finis.

Dass heisset Ende,
des frewen sich meine Hende,
hab ichs gleich nicht recht gemacht,
so hab ichs doch zum Ende gebracht.»

Å andra sidan finner man en af samma hand nedskrifven »Grab-schrift des verstorbenen Patriarchen».

13. Bl. 233—264.

Þorsteinssaga Víkingssonar. — »Saga af Þorsteine Wijkingssyne.»

14. Bl. 265—351.

Grettis saga. — »Saga aff Grette: sterka Azmundar Syni.»

Uppteckningen slutar å bl. 351^r. Å bl. 351^v, som skrifvaren lemnat blankt, har hand A uppgjort ett fullständigt register till volymen.

15. Bl. 352—384.

Mágus saga med Laes þátr och Geirarðs þátr ok Vilhjálms Geirarðssonar.

Afslutad »Anno 166[6]: þann 12: Decembr.»

Historia: Handskriften, som tydligen är nedskrifven på Island, har kommit öfver till Sverige med de manuskript, som Guðmundur Ólafsson medförde vid sin hitkomst år 1681. Se härom ofvan sid. 266 och där anf. arbete. Å marginaler och blanka blad möter man en del anteckningar och namn, som i ett eller annat afseende torde vara upplysande för handskriftens historia. Å bl. 205^v läser man:

»Helssen forsend med Eble och Nódder,
Lammekiód smager Wel Paa alle Ródder.

Jórgeu Christopherssen Neindorff.»

Därunder äro skrifna namnen »Hanss Wurmbrand» och »Jon Eggertsson M. E. H.» Bland andra namnteckningar har man också tvänne å bl. 264^v: »Magnus Magnus son» och »Sijgmvndv: helga son M. E. H.»

Användn. och beskrifn.: *Íslendinga sögur*, udg. af det Kongel. Nord. Oldskrift-Selskab, Köbenhavn 1847, s. xiv. F. A. Wulff, *Notices sur les sagas de Mágus et de Geirarð et leurs rapports aux épopées françaises*, Lund 1874, s. 14 ff. *Partalopa saga*, utg. af O. Klockhoff i *Upsala universitets årsskrift* 1877. *Fornsögur suðurlanda*, utg. af G. Cederschiöld, Lund 1884 (s. LXII). E. Kölbing, *Studien zur Bevis saga i Beiträge zur Geschichte der deutschen Sprache und Literatur* 19 (1894), s. 1 ff.

185. **Papp. 4:o nr 7.**

20,5 × 16 cm. 189 blad + 6 försätsblad, 3 vid hvardera permen. Kursiv och halffrakstur. Senare hälften af 1600-talet. Bunden i halfläder.

Göngu-Hrólfs saga.

Svensk översättning.

Historia: Öfversättningen är utförd för Antikvitetskollegiets räkning af Guðmundur Ólafsson under den tid, åren 1681—95, som han var anställd vid kollegiet såsom translator.

186. Papp. 4:o nr 8.

19,2 × 16 cm. 486 blad (pag. 1—1024, hvarvid öfverhoppningar blifvit gjorda från 462 till 465 och från 725 till 776) + 3 vid frampermen insatta blanka blad. Kursiv och halffraktur. Från midten af 1600-talet. Brunt, pressadt läderband med beslag och spännen.

Sturlunga saga.

»Jslendinga Saga.»

Historia: Handskriften torde hafva blifvit förd öfver till Sverige af Jónas Rugman, vare sig han förvärfvat den vid sina insamlingar på Island år 1661 eller under någon af sina resor till Köbenhavn. År 1667 har den emellertid blifvit öfverläten till Olof Verelius för en kontant summa af 5 riksdaler. Öfverst å marginalen af bl. 1 har denne med egen hand skrifvit: »Olaus Verelius possidet A:o 1667. 5 Rijkzdal.» Från hans hand härrör också det å försätsblad 2 nedskrifna registret. Vid fördelningen sedermera 1682 af Verelius' bibliotek kom denna liksom de flesta af hans nordiska handskrifter att falla på styfsonen Istmen Reenhielms lott. Denne har också å blad 1 antecknat sig som bokens rättmätige ägare: »Jacob Istmen Reenhielm possidet A:o 1682.» Från Reenhielms dödsbo gick den så till Olof Rudbeck d. ä. »5 Rikzd. gaf ok iagh Ol. Rudbeck til Sterbhuset för hånne til likpredikn.», heter det nederst å marginalen af bl. 1. Efter Olof Rudbeck d. ä. ärfdes den af sonen Olof Rudbeck d. y., med hvars samlingar den såldes på auktion i Upsala den 23 februari 1741. Den inköptes här af Antikvitetsarkivet och betalades med 5

daler och 18 öre. Se V. Gödel, *Fornnorsk-isländsk litteratur i Sverige* 1, Stockholm 1897, s. 157—159, 165, 169, 265, 270, 277, 283.

Användn. och beskrifn.: *Biskupa sögur* 1, Kaupmannahöfn 1858, s. LXXV f. *Kvæða-Brot Braga ens gamla Boddasonar*, herausg. von Hugo Gering, Halle 1886. *Diplomatarium islandicum* 2, 36, 36 f., 138, 138 f., 163 f., 239 f., 243 f., 262 (nr 133, 134), 263 f., 264, 265 f., 266 f., 267 f.

187. Papp. 4:o nr 9.

19,7 × 15,5 cm. 351 blad + 1 försätsblad vid frampermen. Halffraktur. Från omkring midten af 1600-talet. Mörkbrunt, pressadt helläderband, ursprungligen försedt med spännen.

Innehåll:

1. Bl. 1—229^v rad. 11.

Ólafssaga Tryggvasonar. — »Her Her [!] upp Sógu Oláfs Kongs Tryggva sonar.»

Efter bl. 40 är en större lakun, i det bl. 41—52 äro lemnade blanka. Bl. 40 slutar med »Prandur for til Dännmerkur», öfverskriften till kap. 95, enligt *Saga þess Haloflega Herra Olafs Tryggvasonar*, Skálholt 1689. Bl. 53 börjar i slutet af kap. 117 med orden: »Sigmundur suarar Ei gielldur þrandur Leife þed enn mier.» Jfr anf. arb. s. 133 sp. b rad. 18.

2. Bl. 229^v rad. 12—230.

Óláfs ríma. — »Óláfs Ríjmá Haralldssona: er Eina: Gils son kuad.»

3. Bl. 231—351.

Ur Noregs konunga sögur. — »H:ygga: Stycke.»

1) Bl. 231—267^v rad. 18.

Ur **Magnúss saga góða**. — »Sogubrot Magnúsar Kóns hins Góða Ólafs Sona: hins Helga.» Begynner med Þorgrímr Hallssons färd till Norge, kap. 18 i *Fornmanna sögur* 6, 30.

2) Bl. 267^v rad. 19—300^r rad. 2.

Ur **Haralds saga harðráða**. — »Af Haraldj Kongs Sigurdsyne.»

3) Bl. 300^r rad. 3—310^v rad. 22.

Magnúss saga berfætta. — »Her hefu: ad seiga af Magnuse Kóngi Berfætta.»

4) Bl. 310^v rad. 23—351.

Ur **Sigurðar saga Jórsalafara**. — »Hjer Hefur Sagann Af Sigurde Kóngi Jorsalafara Og Eistejne Kóngi brodu: hans.» Slutar med bl. 336; de följande blanka.

Historia: Handskriften är skriven på Island. När och på hvad väg den kommit öfver till Sverige är icke känt. Å försätsbladet är anteckadt, såsom det synes af Helgi Ólafssons hand: »Emptus Anno Domini 1682.» I Antikvitetsarkivets inventarium af år 1693 är volymen upptagen »J andra Afdelningen i Muren på femte Hyllan» som nr 22. Olof Tryggwassons Historia och Ryggiastycke Ms. in 4:to på Papper». Jfr V. Gödel, *Fornnorsk-isländsk litteratur i Sverige* 1, Stockholm 1897, s. 288 f.

Användn. och beskrifn.: Jón Þorkelsson, *Om digtningen på Island i det 15. og 16. århundrede*, København 1888, s. 141 f.

188. **Papp. 4:o nr 10.**

19,5 × 15,5 cm. 65 blad. Kursiv. Senare hälften af 1600-talet. Bunden i blad från en katolsk ritualbok.

Innehåll:

1. Bl. 1—12^r rad. 17.

Samtak um runer af Björn Jónsson på Skarðsá. — »Nockud Lijted samtak vmm Runer Huadann ad þæ: seu Huorer þad hafi mest ydkad edr thydkad huar aff sitt naff hafe Vmm margfölda þeirra megn og krafft Asamt radingngu þeirar Dimmu runa Brinhillda: Budla dottur med þui fleira hier ad hnygur Bráda fangs vpp-teiknad á Skardzá 1642 B. J. S.»

2. Bl. 12^r rad. 18—65.

Edda Snorra Sturlusonar.

Björn Jónssons på Skarðsá redaktion.

Historia: Handskriften är nedskrifven på Island. Genom någon af de islänningar, som under senare hälften af 1600-talet besökte Sverige, har den helt säkert blifvit bragt öfver hit, hvar efter den sedermera den 25 oktober 1694 genom Guðmundur Ólafssons bemedling blifvit försäld till Antikvitetskollegiet för 3 karoliner. Själf har Guðmundur Ólafsson å insidan af frampermen lemnat följande notis om bokens innehåll:

»1. Bjóms Jons Sonar á Skardsá Samtak umm Runer.

2. Snorra Edda.»

Jfr V. Gödel, *Fornnorsk-isländsk litteratur i Sverige* 1, Stockholm 1897, s. 186 f., 196, 198.

Användn. och beskrifn.: *Snorra-Edda ásamt Skáldu*, útg. af R. Kr. Rask, Stockhólmi 1818, s. 11 (föret.). *Edda Snorra Sturlusonar*, ed. sumpt. Leg. Arnar., 3, Hafniae 1880—87, s. CIV.

189. **Papp. 4:o nr 11.**

21 × 16,3 cm. 208 blad + 3 försätsblad, 2 vid fram-, 1 vid bakpermen. Kursiv. Från år 1690. Tvåspaltig. Bunden i halfläder med ryggtitel: »SÆMUNDAR-EDDA.»

Edda Sæmundar hins fróða.

Afskrift af papp. 8:o nr 15. Innehåller följande sånger: Sólarljóð, Forspjallsljóð, Völuspá, Hávamál, Vafþrúðnismál, Grimnismál, Alvíssmál, Lokasenna, Þrymskviða, Hárbarðsljóð, Skirnismál, Hýmiskviða, Vegtamskviða, Völundarkviða, Helgakviða Hundingsbana hin fyrri, Helgakviða Hjörvarðssonar, Helgakviða Hundingsbana önnur, Sinfjötla-lok, Sigurðarkviða Fáfnisbana hin fyrsta, Sigurðarkviða Fáfnisbana önnur, Fáfnismál, Sigrdrífumál, Brot af Sigurðarkviðu, Guðrúnarkviða hin fyrsta, Sigurðarkviða Fáfnisbana hin þriðja, Helreið Brynhildar, Dráp Niflunga, Guðrúnarkviða önnur, Guðrúnarkviða hin þriðja, Oddrúnargrátr, Atla-kviða, Atlamál hin gröenlenzku, Guðrúnarhvöt, Hamðismál, Fjölsvinnsmál, Hyndluljóð, Grógaldur, Grottasöngur. Dessutom finnes latinsk öfversättning till Sólarljóð, strof. 1—30, 69—82, Forspjallsljóð, Skirnismál, strof. 1—29. Efter textens slut å bl. 207^v har skrifvaren tillagt: »Endir Sæmundar Eddu. D. 19 Aprilis A:o 1690 Lycktade iag dænna Sæmunders Edda, som effter Jsländarens Gudmunn Olssons ägit manuscript, som war reent, wackert och läsligit, hafwer iag nu till mitt ägit behof afskrifwit. Gabriel Duhre.» Bl. 208 innehåller register.

190. Papp. 4:o nr 12.

21,7 × 16,5 cm. 39 blad. Kursiv. Från år 1680. Lösa lägg i papperskonvolut.

Innehåll:

1. Bl. 1—26^v rad. 2.

Gísla saga Súrssonar. — »Hye: Biri: Sögu Af Gísla Su: sine og þeim sy:ðælum þey:umm.»

Efter textens slut å bl. 26^v har skrifvaren tillagt några rimmerier.

2. Bl. 26^v rad. 11—35^r rad. 11.

Þorsteins þátr uxafóts. — »Hier Biri: Söguna af Þorsteine vxa fot.»

3. Bl. 35^r rad. 12—39.

Gautreks saga. — »Hier Biri: Söguna af Gísla Rep.»

Historia: Handskriften, som synes vara skriven på Island, torde hafva kommit till Antikvitetskollegiets samlingar med de »150 stycken mindre och smärre» manuskript, som genom Guðmundur Ólafssons försorg inköptes. Se V. Gödel, *Fornnorsk-isländsk litteratur i Sverige* 1, Stockholm 1897, s. 177 ff.

191. Papp. 4:o nr 13.

21 × 16,5 cm. 144 blad. Kursiv och halffrakstur. Från 1670-talet. Till största delen af Jón Eggertssons hand. De olika delarne härröra dock från skilda tider. Lösa lägg i papperskonvolut.

Innehåll:

1. Bl. 1—8.

Eiriks saga víðforla. — »Sagan af Eyryke Vydforla.»

Slutar å bl. 7^r; de följande blanka.

2. Bl. 9—32.

Bærings saga. — »Hier Byriast Bærings Saga.»

3. Bl. 33—67^r rad. 4.

Hrólfs saga kraka. — »Hier Byriar Sögu af Hrólfe Konge K:öku.»

Afslutad den 28 februari 1673.

4. Bl. 67^r rad. 5—82.

Haralds saga Hringsbana. — »Sagann Aff Haralldes Hrings Bana.»

5. Bl. 83—88.

Þorsteins saga bæjarmagns. — »Hier Biria: Sögu Af Þorsteine Bæna: Barne.»

»Endud 3 Aprilis Anno 1676.»

6. Bl. 89—106^v rad. 18.

Sturlaugs saga starfsama. — »Sagan af sturlaугe starfsama.»

Afslutad »Anno 1674».

7. Bl. 106^v rad. 19—120.

Herrauðs saga ok Bósa. — »Hie: Biriast Saga af Herrauð Og Bósa.»

Den äldre redaktionen. Buslabœn är icke medtagen, men skrifvaren har lemnat större delen af bl. 109 blankt för diktens senare tillskrifning. Uppteckningen slutar med bl. 119^r; de följande äro lemnade blanka.

8. Bl. 121—132.

Samsons saga fagra. — »Hier Hefstt Saga Af Samsoone Fagra.»

9. Bl. 133—144.

Clarus saga. — »Hier Byriast Saga Af Cláro Keysarasyne og Serena Fracka Kongz dötter.»

Fragmentarisk. Själfva slutet fattas. Skrifvaren stannar å bl. 144^r rad. 6 med orden: »Hæfa þat þö plester fyrir sagtt ad M: Perus mundi hæfa mátt til taca: ef hann hæfði viliad enn þötte.» Se *Clarus saga*, ed. G. Cederschiöld i *Festskrift till Kgl. Universitetet i Köpenhamn . . . från Kgl. Carolinska Universitetet i Lund*, Lund 1879, s. 24 sp. a rad. 10.

Historia: Volymen, som af allt att döma synes vara skriven på Island, har helt säkert kommit öfver till Sverige med någon af Jón Eggertssons samlingar. Här och där å handskriftens marginaler möter man anteckningar af Guðmundur Ólafssons hand.

Användn. och beskrifn.: *Clarus saga*, ed. G. Cederschiöld (se ofvan). *Fornsögur suðrlanda*, utg. af G. Cederschiöld, Lund 1884, s. CLXXXVIII. *Die Bósa-Saga*, herausg. von O. L. Jiriczek, Strassburg 1893, s. x.

192. Papp. 4:o nr 14.

21 × 16,5 cm. 143 blad + 3 försätsblad, 2 vid fram-, 1 vid bakpermen. Kursiv. Senare hälften af 1600-talet. Bunden i halfläder med ryggtitel: »HISTORIA af FALENTIN og OURSSON. ISL.»

Falentins saga ok Ourssons.

»Ein Fögur og Furdanleg Historia af þeim tueimur Edalbornu Riddurum Falentin 7 Oursson, sonum þess stormektuga Keisara Alexandri i Gricklande, huerie: ed voru sistur syne: þess haborna kongs Pippins i Fracklandi, sa ed va: Karlamagnusa: fader, fyrst samsett i fronsku tali, sijdann ä Hollendsku, enn nu ä Jslendsku af Jone Johans syne.»

Afskrift af papp. fol. nr 29. Slutar å bl. 142^r; de följande äro lemnade blanka.

193. Papp. 4:o nr 15.

21 × 16,5 cm. 79 blad. Kursiv med rubriker i halffrakstur. Senare hälften af 1600-talet. Skrifven af 5 händer: Bl. 1—27 af hand A; bl. 28—45 af hand B; bl. 46—57 af hand C; bl. 58—65 af hand D;

bl. 66—79 af hand E. Lösa lägg, förvarade i öfverdraget till ett gammalt pressadt helläderband.

Innehåll:

1. Bl. 1—8.

Rauðúlfs þáttur ok sona hans. — »Söguþaattur af Raudwlfe oc Sonum Hans.»

2. Bl. 9—14^r.

Norna-Gests saga. — »Aff Nornagieste Söguþaattur.»

3. Bl. 14^v—19^r.

Hálfs saga ok Hálfsrekka. — »Söguþaattur af Alfreckum.»

4. Bl. 19^v—27.

Hervarar saga ok Heiðreks. — »Söguþaattur af Heiðrek Kongi og hans ættmönnum.»

Del. 2. »Sigurlame hiet Kongur er riedi pyrer Garda Riki», med samma lakuner, som förekomma i *Hervarar saga ok Heiðreks*, udg. af Sophus Bugge i *Det Norske Oldskriftselskabs Samlinger* 8: 3, Christiania 1873, s. 321 och 349.

5. Bl. 28—45.

Finnboga saga ramma. — »Saga Af Finn Boga Ramma.»

Bl. 31^v rad. 10—32^r rad. 11 har skrifvaren lemnat blanka på grund af en lakun hos det original som han följt. Bl. 31 slutar: »þeir sia Eij Nema biörg Edur boda störa, so ad brast j Biörgunum», och bl. 32 börjar: »Mun so Eirn vtj vera, ad betra munndj Jnnj þikia.» Se *Finnboga saga hins ramma*, herausg. von Hugo Gering, Halle 1879, s. 21⁹—22⁷. Texten slutar med bl. 42^v rad. 4; de följande äro lemnade blanka.

6. Bl. 46—49^v rad. 18.

Drauma-Jóns saga. — »Saga af Drauma Jone.»

7. Bl. 49^v rad. 19—57.

Hrafnkels saga Freysgoða. — »Sagann af Hrafnkiele Goda sonar Hallf:edar Landnáms mannz.»

8. Bl. 58—65.

Skikkju rímur. — »Sckickiu Rymu.»

3 sånger. I förkortad form. Uppteckningen slutar med bl. 62^r; de följande bladen blanka.

9. Bl. 66—79.

Hænsa-Þóris saga. — »Hije! Biniast Sagann af Hænsna Þóre.»

Den i A. I. Arwidssons *Förteckning* som nr 10 upptagna *Jóns saga helga* har flyttats öfver till papp. 4:o nr 4, dit den ursprungligen hört. Se ofvan sid. 263 f.

Historia: Handskriften förvärfvades af Jón Eggertsson under hans insamlingsresa på Island för Antikvitetskollegiets räkning åren 1682—83. Se härom ofvan sid. 9 och där anf. arb.

Användn. och beskrifn.: *Íslendinga sögur*, udg. af det Kongel. Nord. Oldskrift-Selskab, 2, Kjöbenhavn 1847 (*Hænsa-Þóris saga*). *Versions nordiques du fabliau français »Le mantel mautailié*, par G. Cederschiöld & F. A. Wulff i *Lunds universitets årsskrift* 13 (1876—77). *Finnboga saga hins ramma*, herausg. von Hugo Gering, Halle 1879, s. xxvii. Jón Þorkelsson, *Om digtningen på Island i det 15. og 16. århundrede*, København 1888, s. 165.

194. **Papp. 4:o nr 16.**

20 × 15 cm. 237 blad + 1 försätsblad vid frampermen. Kursiv och halffraktur. Från 1650-talet. Skrifven med undantag af titelblad och bl. 3—18 af

en och samma hand, Þórður Jónssons i Skálavík. Heltäderband med spännen.

Innehåll:

1. Bl. 3—18.

Rauðúlfs þáttur ok sona hans. — »Sögu Þáttur Af Raudwlfe ok sonum hans.»

2. Bl. 19—64.

Remundar saga. — »Hier Byriar Riemunds Sögu.»

3. Bl. 65—97.

Hrólfs saga Gautrekssonar. — »Hier Biriar saugu af Hrölfte Gautreks syne.»

4. Bl. 98—111^r.

Flóres saga ok Leó. — »Sagann af Floris Kónge Og sonum hans.»

»Skiffad J Schaalawijk Anno 1654 þann 29 Januarij.»

5. Bl. 111^v—127^r.

Viktors saga ok Blaus. — »Sagann aff Wictore og Blaus.»

6. Bl. 127^v—133^v rad. 13.

Tiodels saga riddara. — »Hier Biriar Söguna Aff Tiodel Og Hanns Kuinnu.»

7. Bl. 133^v rad. 14—141^r.

Þorsteins saga bæjarmagns. — »Hier byriar söguna af Þorsteine Bœia: Magne.»

8. Bl. 141^v—160^v rad. 19.

Víglundar saga væna. — »Hjer Birjar Wijglunda: sögu.»

9. Bl. 160^v rad. 20—167^r.

Jökuls þáttur Búasonar. — »Nv Eptter Fylger Sagann Aff Jökke Buasyne.»

10. Bl. 167^v—205.

Dínus saga drambláta. — »Sagann af Dijnus hinum dramblata.»

Afslutad »Anno 1654 þann 28 februarij». Slutar med bl. 204; bl. 205 blankt.

11. Bl. 206—237.

Þialar-Jóns saga. — »Sagann af Þialar Jone suip Dags syne.»

»Skrifad Anno 1659. 20 Aprilis.» Slutar med bl. 234; de följande blanka.

Historia: Volymens äldsta och ursprungligaste del har utgjorts af bl. 19—205, nr 2—10. Den har skrivits af Þórður Jónsson i Skálavík på beställning af Magnús Jónsson i Vatnsfjörður, och samtliga afskrifterna synas vara utförda under januari—februari 1654. Å det något senare skrifna titelbladet, bl. 2, där en kort historik öfver de i handskriften upptagna sagorna lemnas, heter det speciellt om de föreliggande uppteckningarna: »Enn nu ad nyu effte: Bön vy: dugzlegz Heidu:z Sueinz Magnusa: Jonzsona: Vpþskrifada: af Tho:de Jonzsyne Anno 1654.» Öfverst å bl. 19^r har man också det lilla meddelandet, att »Eign Magnusar Jönssonar ad Vatuzfi:de e: Bökin» Anno 1659», och en anteckning å bl. 205^v, som torde syfta på nämde ägare, upplyser om att »Þesse Bok kostade mig Tolf Anna». Till den ursprungliga volymen lades sedermera *Þjalar-Jóns saga*, bl. 206—237, hvilken också härrör från Þórður Jónsson, samt *Rauðúlfs þáttur*, bl. 3—18, skrifven af en annan, något yngre hand, hvarefter en tredje textat titelblad till det hela. Efter Magnús Jónsson har handskriften ägts af »Sæmu: Magnusson ad Hole j Budlunga wijk», helt säkert den förres son, hvilken den 26 september 1667 skänkte boken till Magnús Björnsson, hvarpå den sedermera inköpts för Antikvitetskollegiets räkning af Jón Eggertsson under hans insamlingsresor på Island åren 1682—83. Se härom ofvan sid. 9 och där anf. arb.

Bland de tillägg, med hvilka skrifvaren i regeln avslutar sina uppteckningar, må följande anföras. Efter Remundar-sagens slut heter det: »Ha[fe] så þœck er hlydde ⁊ så sem las, enn så litla sem skriffade.» Å bl. 111 läser man: »Haffe þeir þœck er å hlyddu, enn så er lesed heffur heimte skiemtunar laun aff huæriumm manni hier jnnann huss, ⁊ skilst ec so vid ad þeir sieed aller j Herrannz frid.» Efter Viktors saga ok Blaus låter slutönskningen så: »Hafe þœck så til hlyddi, suo og så sem skriffade, enn hann ongua sem lesed heffur», och vid bokens slut fördelas lönen på följande sätt: »Hafe så þœck sem las, enn hinn alldre sem skriffade, vtann Töbäkz pijpu af huæriumm manni sem til heirer take så halfft enn lesarinn halfft.»

195. *Papp. 4:o nr 17.*

20,3 × 16 cm. 367 blad. Halffraktur. Från 1640—1671. Skrifven af 3:ne händer: Bl. 1—52, 55—231, 309—347 af hand A; bl. 53, 54, 232—257, 269^r rad. 23—286, 366, 367 af hand B (seira Þorlákur Sigfússon i Glæsibær i Kræklingahlid, † 1693); bl. 258—269^r rad. 22, 287—308, 348—365 af hand C (B: F: S:). Bunden i blad från katolska ritualböcker.

Innehåll:

1. Bl. 1—44.

Sigurðar saga þogla. — »Hier Biriast Sagann Af Sigurde þogla.»

2. Bl. 45—55^v rad. 12.

Gunnars saga Keldugnúpsfífls. — »Saga af Gunar Kieildunufs Fijfle.»

Det ursprungliga bl. 53 har blifvit bortskuret, men sedermera ersatt med tvänne andra, bl. 53, 54, hvilka synas vara tagna från en annan codex. De utfylla icke

blott lakunen, utan innehålla äfven texten närmast före denna samt det hela därpå följande slutet af sagan, hvilket sálunda här föreligger i tvänne uppteckningar.

3. Bl. 55^v rad. 13—87.

Göngu-Hrólfss saga. — »Hier Epter Biriast Sagann Af Hrólf Sturlaugs Syne er kalladur uar gaungu hrólfur.»

Uppteckningen slutar å bl. 87^v rad. 13. Å den öfriga delen af bladet har hand B lemnat en förteckning öfver diverse isl. sagor.

4. Bl. 88—118^r rad. 15.

Elis saga ok Rosamundu. — »Eles saga.»

5. Bl. 118^r rad. 16—130^r rad. 6.

Viktors saga ok Blaus. — »Sagan af Wictor og Blaus.»

6. Bl. 130^r rad 7—135.

Sigurðar saga fóts. — »Sagann af Sigurde Föt og Asmunde huna konge.»

7. Bl. 136—180^r rad. 32.

Mágus saga med Hrólfss þáttr skuggafífls, Vilhjálmss þáttr Laessonar och Geirarðs þáttr Vilhjálmssonar. — »Hier Biriast maus saga.»

8. Bl. 180^r rad. 33—191^r rad. 4.

Gautreks saga. — »Hier epter skrifast sagann af Hrólf Gaut Recs syne og seiger fyrst fra Gauta konge oc ættestafa fylunum oc af noregs kongum riera Jalle og giafa Ref þa af Gaut Rece konge og Hrolfe syne hanz.»

9. Bl. 191^r rad. 5—231.

Hrólfs saga Gautrekssonar. — »Hier hefur Hropls[!] Sogu.»

10. Bl. 232—253^v rad. 13.

Bærings saga. — »Saga Af Bæring fagra.»

»Skrifad J Glæsebæ þaa datum skrifadist Anno 1650.»

11. Bl. 253^v rad. 14—257.

Króka-Refs saga. — »Savgv þattvr Af Ref Stein Sine sem kalladur var Kroka:efur A dogum hakonar Adalsteinz þotra.»

12. Bl. 258 rad. 1—3.

Jökuls þáttur Búasonar.

Fragment, innehållande endast de tre sista raderna.

13. Bl. 258^r rad. 4—269^r rad. 22.

Samsons saga fagra. — »Hie: Epte: By:ia: Sôgu Af Samsône Fagra.»

»Endad þann 30. Ap:ilis Anno. 1665. B: J: S:»

14. Bl. 269^r rad. 23—277^v rad. 7.

Hálfðanar saga Brønufóstra. — »Þetta Æþinn-tyr E: Af Haldane Bronu þotra.»

15. Bl. 277^v rad. 8—286.

Þorsteins saga bæjarmagns. — »Saga Af Þorsteine Bæarmagne.»

16. Bl. 287—308.

Hrólfs saga kraka. — »Hie: By:ia: Sôgu Af H:olþe Konge Kôku, Og Sk:ifast Hie: þyst þattuinn af F:öda Konge og Haldane B:ödur hans.»

Afslutad »Anno 1668 þann: 6 Augusti.» Slutar med bl. 307; bl. 308 är lemnadt blankt.

17. Bl. 309—347.

Vilhjálmss saga sjóðs. — »Hier hefur Soguna af Wilhiälme siöd.»

18. Bl. 348—356^r.

Damustu saga ok Jóns. — »Æþinn:ty: Af Dä-musta.»

»Endad 23 Janua:ij 1671.»

19. Bl. 356^v—365.

Friðþjófs saga frækna. — »Af Fridþjóf Hinum F:ækna.»

Afslutad den 28 januari 1671. Uppteckningen slutar å bl. 363^r. De följande bladen äro lemnade blanka.

20. Bl. 366—367.

Sigrðar saga frækna Rikarðssonar. — »Sagan Af Sigurðarde.»

Fragment: slutar redan i kap. 3.

Historia: Af handskriftens innehåll utgöra de sagor, som häröra från hand A, nr 1—9, 17, dess äldsta och ursprungligaste del. Hvem skrifvaren varit, finnes ingen uppgift om, och tiden för dess tillkomst kan ej närmare bestämmas än senast till midten af 1600-talet, vid hvilken tid den ägts af den ofvan-nämde séra Þorlákur Sigfússon i Glæsibær. Denne lät, när han fått handskriften i sin ägo, reparera den skada, som blifvit den tillfogad genom förlusten af dess bl. 52, och till det hela lades de af honom själf nedskrifna nr 10, 11, 20, hvarpå de lösa läggen slogos in och förvarades i tvänne till Þorlákur ankomna bref, det ena dateradt den 14 mars 1650, det andra skrifvet 1651 af séra Þórður Sigfússon i Myrká i Hqrgárdalr (se nedan papp. 4:0 nr 27). Utanpå omslaget skref sedan Þorlákur följande strof:

»Syra Thorlaks Sogu Bok
 Sa er a Bænum glæsta
 Olafur Jonsson vt hana Jok
 J Ritenu vetur næsta
 Syra Thordur sa nam hier
 Semia seiaburd þanna
 Sigfvs son ad sannlega er
 Segger meiga hann kenna.»

Inuti handskriften å bl. 135^v har Þorlákur delvis återupprepat samma strof, och där har han också lemnat uppgift om volymens bladantal. »J þessare Sogu Bok eru 78 Ork», heter det, en siffra till hvilken man just bör komma, om man tänker sig den numera fragmentariska *Sigrarðar saga* i fullständigt skick. Utanpå omslaget hafva sedermera flere skrivare försökt sina pennor bland andra en 'Wigfus Jonsson', som daterat en af sina anteckningar »ad Logmanzz hlyd Anno 1654». Efter denna tid har volymen tillökats med de af 'B: J: S:' skrifna sagorna, nr 12, 13, 16, 18, 19, och ägaren har härtill med egen hand fogat nr 14 och 15. Det hela har sedan inbundits, hvarvid det gamla omslaget användts som permblad, i hvilken form det sålunda kommit att förvaras och därmed alla notiserna om handskriftens öden. Bland de anteckningar, som sedan blifvit gjorda å permarna af bandet, kan man läsa namnen 'Þorla Sigfvs son', 'Jon Einarsson . . . J Log Manzz hlyd', 'Jon Wigfusson', 'Berliot Jonsdotter' samt 'N: 42', det nummer, som handskriften torde hafva haft i séra Þorlákurs boksamling. Med detta nummer korresponderar nämligen ett alldeles motsvarigt å en nu i handskriften löst förvarad lapp, innehållande en fullständig förteckning öfver volymens nuvarande innehåll. Och denna förteckning bör gärna vara skriven före handskriftens inbindning, ty samma hand, som upprättat den samma, har också pröfvat sin skrif- och språkkonst i en latinsk anteckning å det gamla omslaget på den sida, som sedan vid bindningen blifvit vänd in mot permén. När och på hvad väg handskriften kommit öfver till Sverige är icke känt. Dock torde den kanske hafva varit med bland de »150 styc-ken mindre och smärre» manuskript, som Guðmundur Ólafsson 'med J Hadorphs råd inskaffade'. Se ofvan sid. 275 och och där anf. arb.

Användn. och beskrifn.: *Elis saga ok Rosamundu*, herausg. von E. Kölbing, Heilbronn 1881, s. xvi. *Fornsögur suðrlanda*, utg. af G. Cederschiöld, Lund 1884, s. civ, CLXXXVIII. *Króka-Refs saga og Króka-Refs rimur*, udg. for Samfund til udg. af gammel nord. litteratur ved Pálmi Pálsson, København 1883, s. viii. *Sagan ok rimorna om Friðþjófr hinn frækni*, utj. för Samfund til udg. af gammel nord. litteratur av L. Larsson, København 1893, s. xvi ff.

196. **Papp. 4:o nr 18.**

21,3 × 16,5 cm. 38 blad. *Kursiv och halffrakstur.*
Senare hälften af 1600-talet. Bunden i blad från katolska ritualböcker.

Innehåll:

1. Bl. 1—12^v rad. 7.

Vatnsdæla saga. — »Hier Byriar Wats Dælu.»

Begynner med »Cap. 16. J þasi [!] Tyma var sem mest Sigling til Jslands», motsvarande kap. 13 af *Vatnsdælasaga* i *Fornsögur*, herausg. von Guðbrandur Vigfússon & Th. Möbius, Leipzig 1860.

2. Bl. 12^v rad. 8—38.

Laxdæla saga. — »Hier Byriar Laxdælu.»

Uppteckningen afbrytes å bl. 35^v rad. 24 med följande ord: »enn giarnan villda ec hann selldist m; minnum vandrædum vt enn ahorþdiz vm hrid enn ad.» Jfr *Laxdæla saga*, udg. for Samfund til udg. af gammel nord. litteratur ved Kr. Kålund, København 1889—91, s. 217¹⁵. De följande bladen, som blifvit lemnade blanka, hafva sedermera användts för diverse anteckningar och klotter.

Historia: Utí A. I. Arwidssons *Förteckning* äro som nr 3 och 4 af denna volym upptagna 2 lösa blad, innehållande fragment af *Vilhjálms rimur sjóðs* och *Flóres rimur*, men som dessa ursprungligen icke hört tillsammans med denna handskrift, hafva de nu förts öfver till de i papp. 4:o nr 79 samlade fragmenten. Å ett af de blanka slutbladen har nämligen en med codex-handen ungefär samtidig hand gjort följande anteckning: »Þetta kuer hefur inni ad hallda vatsdælu og Laxdælu tuær sogur skiemtilega: til gaamans ad lesa fyrir menn.» Å bl. 1 är fastsatt en liten innehållsförteckning, skriven såsom det synes af aktuarien Johan Joh:son Hadorph, och som lyder: »Vatnsdæla sine defectu, Laxdæla caret fine», och i Antikvitetsarkivets inventarium af 1693 är handskriften upptagen under titeln: »Wattnsdela och Laxdela. Ms. på Papper in 4:to.» Se V. Gödel, *Fornnorsk-isländsk litteratur i Sverige* I, Stockholm 1897, s. 291.

Såsom bokens ägare har å nedersta marginalen af bl. 35^r antecknat sig en 'Sigu:du: Jonsson'. Bland egenhändiga namnteckningar, som man för öfrigt möter å permarna, marginaler och blanka blad, märkas 'Olafur Palsson' (å insidan af frampermen), 'Hiallste Þorsteins Son' (bl. 1^r, 3^v, 10^r, 24^r), 'Jon Pol Son' (bl. 11^v). När och på hvad väg handskriften kommit öfver till Sverige är icke känt.

Användn. och beskrifn.: *Laxdæla saga*, udg. af Kr. Kålund (se ofvan), s. xxviii.

197. Papp. 4:o nr 19.

157 blad + 1 försätsblad. Tvänne skilda codices. Bunden i blad från katolska ritualböcker.

I.

Bl. 1—139 + försätsbladet. 20,3 × 16,7 cm. Kursiv och halffraktur. Senare hälften af 1600-talet. Det vidlyftiga titelbladet lyder:

»Islensk Sogu Bok Af Fornkøngum Og Fyrre Mønnum sem a Ødrum Løndum Rykt haða, og å ym-

sum timum Stiørnad synum vnde:gieþnum Lydum, vm þei:na hreistiverk og og [!] atgiø:þi, og huad huo: hefu: til þrama vnnid og minninga: er vert: So og Eirnin Eru Hie: nocrar Historiu: Og Sögu: af vorum Landz mønnum, sem Hie: haða agiætasti: verid, oc mörg þrekvirki og hreisteverk vnnid utann landz Og Jnnann.

Frödleg ad Lesa til skiemtunar Og Dægra Styttinnga: þeim sem Sliþka: Sögu: og Historiu: girnast ad heira lesa edur låta lesa, so menn mættu vita huad Eitt og annad vid hefur Borid a adskilianlegum timum Heimstøðunna: sie: deilis Hie: a Nordu:løndum, Norege, Suya Riki danmørk og Islandi Sydann Hingadburðinn Christj.

Skrifud af Sigurde Jonssyne Adt Suålbårde Och Wpp Byriud þann 9 Januarj Anno 1667 s: J: m: E: H:»

Innehåll:

I. Bl. 1—108.

Ólafssaga Tryggvasonar.

Slutar med bl. 106; de följande äro lemnade blanka. Afskriften är afslutad den 22 mars 1667.

2. Bl. 109—128.

Adonius saga. — »Addonyvs Saga.»

3. Bl. 129—139.

Partalopa saga. — »Partalopa Saga Byriast Hier.»

II.

Bl. 140—157. 20,5 × 17 cm. Kursiv och halffraktur. Senare hälften af 1600-talet. Skrifven af Jón Eggertsson.

Finnboga saga ramma.

»Saga af Fjmboga Rama.» Afskrift af papp. 4:o nr 32: 4.

Historia: Cod. I är, såsom redan ofvan är nämnt, skrifven af Sigurður Jónsson å Svalbarð, hvilken också öfverst å försätsbladet antecknat sig som den rättmätige ägaren. »Bók þessa a Eg Sigurdur Jonsson med Riettu», heter det. Strax därunder å samma sida finner man denna anteckning i alldeles samma form återupprepad, men skrifven af en annan, från den föregående bestämdt afvikande hand. Den skulle ju kunna vara gjord af någon, som på detta sätt endast velat försöka sin penna. Men att så ej kan vara fallet, framgår af den omständigheten, att denna hand är identisk med den som man möter i den ofvan sid. 288 omnämnda anteckningen i papp. 4:o nr 18, och där namnet för öfrigt är signeradt »med *Eiginn Hendi*». Boken måste sålunda hafva ägts af tvänne med namnet Sigurður Jónsson, för så vidt man ej får betrakta Sigurður å Svalbarð som blott skrifvare, och att den första anteckningen å försätsbladet gjorts af honom i ägarens namn, hvarefter denne sedermera själf velat genom en återupprepning af densamma styrka sin äganderätt. Från Sigurður Jónsson gick handskriften till sonen Sigurður Sigurðsson och har sedan förvärfvats af Jón Eggertsson, hvilken härtill fogat sin afskrift af Finnboga saga ramma, cod. II, hvarefter hela volymen försetts med sitt nuvarande band. En anteckning å insidan af bakpermen syftar helt säkert på Jón Eggertsson som ägare. Den lyder: »Þessa Bok A fader minn med Riettu. Arne Jons Son.» Med Jón Eggertssons samlingar torde handskriften hafva kommit öfver till Sverige. Här och där å marginalerna förekomma anteckningar af Guðmundur Ólafssons hand.

Användn. och beskrifn.: *Partalopa saga*, utg. af O. Klockhoff i *Upsala universitets årsskrift* 1877, s. xi. *Finnboga saga hins ramma*, herausg. von Hugo Gering, Halle 1879, s. XXVIII.

198. **Papp. 4:o nr 20.**

21 × 16,8 cm. 36 blad (pag. 1—72) + 2 försätsblad, 1 vid hvardera permen. *Kursiv*. Senare hälften af 1600-talet. Gråpappersband.

Hjálmter's saga ok Ólvis.

»Sagan» af Hjalmtér og Oluer. Afskrift af papp. 4:o nr 6: 4. Skrifven af Johan Peringskiöld. Kapitelöfverskrifterna härröra dock från Guðmundur Ólafsson, af hvilken också en del korrigeringar och randanmärkningar äro gjorda. Å insidan af försätsbladet har man Peringskiölds egenhändiga namnteckning: »Johann Peringer m. ppria.»

199. **Papp. 4:o nr 21.**

21 × 16,5 cm. 18 blad. *Halffraktur och kursiv*. Senare hälften af 1600-talet. Papperskonvolut.

Innehåll:

1. Bl. 1—8^r rad. 13.

Illuga saga Gríðarfóstra. — »Sagan» af Jllauga Gryda: föstra.»

2. Bl. 8^r rad. 14—18.

Gautreks saga. — »Saugu þattu: af Giafa: Ref og dala fiðflunum.»

Fragment: slutet fattas.

Historia: Handskriften, å hvars marginaler man möter åtskilliga anteckningar af Guðmundur Ólafssons hand, har tillhört den manuskriptsamling, som denne medförde vid sin ankomst till Sverige år 1681. Sådan den emellertid då såg ut, tedde den sig helt annorlunda än nu. Ty enligt Guðmundur Ólafssons egen uppgift skall den hafva innehållit ej mindre än 9 olika sagouppteckningar, nämligen:

»Sagan» af Jlluga Griðar föstra.
af Dala fyflum og GiafaRef.
af Hrolfe Gautrekssyne.
af Nikulåse leikara.

af Álafleck.
 af Nitida frægu.
 af Sigurde þógl.
 Sögu brot af Herraud og Bösa.
 Sögu brot af Hálfðane Eysteinsyne.»

Af den ursprungliga volymen återstår nu endast första lägget. Jfr V. Gödel, *Fornnorsk-isländsk litteratur i Sverige* 1, Stockholm 1897, s. 180.

200. Papp. 4:o nr 22.

21 × 16,5 cm. (bl. 1—44) och 18,5 × 13 cm. (bl. 45—56). 56 blad + omslagsblad. Kursiv. Senare hälften af 1600-talet. Skrifven af 3:ne händer: Bl. 1—12 af hand A (Fón Eggertsson); bl. 13—24 af hand B; bl. 25—56 af hand C. Papperskonvolut.

Innehåll:

1. Bl. 1—7^r.

Drauma-Jóns saga. — »Drauma Jóns Saga.»

2. Bl. 7^v—11^r rad 7.

Æfintýr um einn konungsson, hertugason ok jarlsson. — »Hier biriar eitt æfentýr af nockrum þremur Sem var einn Kóngssonur Hertugassonur og Jallssonur.»

3. Bl. 11^r rad. 8—12.

Æfintýr um Gautýr markgreifa. — »Enn eitt agiætt æfentýr utaþ eynum markgreifa.»

4. Bl. 13—24.

Saulus saga ok Nikanors. — »Hier Biriast Sagann Af sauluss og nicanor.»

5. Bl. 25—56.

Gabons saga ok Vigoles. — »Sagan Af Henna Gabon Og Hans Sine Henna Wijgoles.»

Efter textens slut å bl. 53^r — de följande äro lemnade blanka — har skrifvaren gjort följande tillägg:

»Anno 1683. Biriad ad skifa þann 5 Martij, Enn endad þann 13 Martij.

Lesainn fæie liufu: j lag,

liott e: penna faid,

petta kalla eg stymid stag,

stokunne e: so varid.»

Historia: Handskriften är af allt att döma skrifven på Island. När och på hvad väg den kommit öfver till Sverige är icke känt, men sannolikt har den varit med bland de manuskript, som Jón Eggertsson förskaffat oss. I Antikvitetsarkivets inventarium för år 1693 är den upptagen som nr 1 »På 6:te Hylans andra half deel» under titeln: »Dröma Jóns Saga, Saulus och Necanos Saga, Gabons Saga. Ms. på Papper in 4:to.» Jfr V. Gödel, *Fornnorsk-isländsk litteratur i Sverige* 1, Stockholm 1897, s. 291.

201. Papp. 4:o nr 23.

20,3 × 16 cm. 80 blad + 4 permblad. Halffraktur. Från vid pass 1650. Skinnband.

Laxdæla saga.

»Laxdælinga Saga.»

Historia: Handskriften är skrifven på Island och har ägts af Jón Arnbjörnsson på Svignaskarð, den plats där en af den gamla sagans mera bemärkta män, höfdingen Þorkell trefill residerade. Å bl. 1^r heter det nämligen i en anteckning: »Sögu Bok þessä ä Jón Arnbjörnsson med Riettu Enn Eingin Annär 1670. Ä Svignä Skarde Klo:ad.» Äfven Jón Arnbjörnssons bror har varit intresserad för sagan och haft boken till

låns. En anteckning å ett af permbladen upplyser härom på följande sätt: »Þessa sögu E: J Låne hið Gudmunde [?] Arnbiornsyne Anno 1672.» Bland egenhändiga namnteckningar, som man eljest möter å försätsblad och marginaler, märkas 'Magnus Jöns Son' och 'Jnguolldu: Jönz Dottu:', äfven de helt säkert tillhörande familjen på Svignaskarð, samt 'Grijmu: Hallgrijmsson', 'Þorsteinn Jónsson' och 'Jon Vigfusson'.

Till Sverige torde handskriften hafva kommit med de »150 stycken mindre och smärre» manuskript, som Guðmundur Ólafsson 'med J. Hadorphs råd inskaffade'. Se ofvan sid. 275 och där anf. arb. Å en liten i handskriften inlagd lapp har aktuarien Johan Joh:son Hadorph skrivit: »Laxdælinga Saga», under hvilken titel handskriften sedan finnes upptagen i Antikvitetsarkivets inventarium af år 1693. Se V. Gödel, *Fornnorsk-isländsk litteratur i Sverige* 1, Stockholm 1897, s. 290.

Användn. och beskrifn.: *Laxdæla saga*, udg. for Samfund til udg. af gammel nord. litteratur ved Kr. Kålund, København 1889—91, s. xxvi.

202. Papp. 4:o nr 24.

19 × 16 cm. 20 blad + 2 omslagsblad. Kursiv. Senare hälften af 1600-talet. Lösa lägg i papperskonvolut.

Þórðar saga hreðu.

»Saugu Þattur Af Þorðe Hreda.» Fragmentarisk. Handskriftens sista blad har gått förlorat, och bl. 20 stannar midt i sagans slutkapitel med orden: »for hann sudur J äss J Borgarfjord til eydz.» Jfr *Sagan af Þórði Hreðu*, udg. af H. Friðriksson i *Nordiske Oldskrifter* 6, Kjøbenhavn 1848, s. 58²⁸. Det ursprungliga 1:a och med detta sammanhängande 4:e bladet hafva också gått förlorade, men ersatts af en annan hand, som i hög grad liknar Jón Eggertssons från yngre år.

Historia: Omslagsbladen utgöras utaf delar af tvänne bref, det ena ställdt till »Ehrugðffugre dygdum pryddre Gudhræddre Hoffdingss Kujnzu Solvegu M: Magnuz dotter, Sitjandj Ad Mardar Nupe J. Watnz dal» samt undertecknad »Skarde 19 febr. 1665. Jon Eigilsson yngri. E. H.», det andra skrivet »[F]å Ma:da: Nupj J Hastj 1677. 15 Febr.» af 'Hakon Thorkielsson' till hans »hiartans göða möder», helt säkert den nämnda Solveig Magnúsdóttir, om också vid denna tid icke 'sitjandi ad Marðarnúpe' hos sonen. Handskriften torde sålunda hafva ägts af fru Solveig, som i likhet med det icke ovanliga bruket använt ett par af sina bref till skyddsomslag. Innehållet i volymen synes dock vid denna tid ej hafva inskränkt sig till den här nämnda Þórðar saga hreðu. En anteckning å det gamla konvolutet upplyser nämligen om att »Sigurdur Jonsson A Sualbardi liedi Sogu Af Þordi Hredu Vatnssdælinga Sogu og Sogu Aff bardj Snæfellz Aaz», hvilken anteckning tydligen blifvit gjord vid utlåningen, och som väl på samma gång får gälla som ett slags innehållsförteckning till volymen. Emellertid hafva de två sistnämnda sagouppteckningarna blifvit afsöndrade, vare sig de kommit att stanna hos den litterärt intresserade Sigurður Jónsson (se ofvan sid. 290) eller sedermera blifvit till någon annan öfverlätna. I det skick, hvari handskriften återfinnes i Antikvitetskollegiets samlingar af år 1693, dit den sannolikt kommit med Jón Eggertssons manuskript, utgör den en »Thord Redas Historia M. S. på Papper in 4:to på Jsländska». Af denna titel framgår också, att det i A. I. Arwidssons *Förteckning* som nr 2 af denna volym upptagna fragmentet af *Olkofra rimur* ej ursprungligen tillhört densamma, hvarför det också nu öfverflyttats till fragmentsamlingen i papp. 4:o nr 79.

203. Papp. 4:o nr 25.

20,5 × 17,3 cm. 44 blad. Kursiv. Senare hälften af 1600-talet. Skrifven helt igenom af en och samma hand med undantag af bl. 24, som senare tillfogats för att ersätta det ursprungliga, bortskurna bladet. Skinnband.

Innehåll:

1. Bl. 1—42^r rad. 6.

Vatnsdæla saga. — »Vatns Dæla.»

2. Bl. 42^r rad. 7—44.

Músabalkr. — »Mvsa Balkv:»

Djursaga i bunden form. En rätta berättar sitt lefnadslopp. Fragmentarisk. Slutet fattas.

Historia: Handskriften, som är skriven på Island, torde hafva kommit öfver till Sverige på samma väg som papp. 4:o nr 12. Se ofvan sid. 275. Bland namnteckningar, som man påträffar å bladens marginaler, märkas 'Byarne Þorersson M. E. H.' (bl. 9^r), 'Jon hal stein son med eigin hende' (bl. 26^v), 'Thorvalldur Olafsson Anno 1671' (bl. 30^v).

204. **Papp. 4:o nr 26.**

20,5 × 16,5 cm. 20 blad + 1 försätsblad vid frampermen. Kursiv. Senare hälften af 1600-talet. Bunden i ett blad från en katolsk ritualbok.

Bárðar saga snæfellsáss.

»Hier Byria: Sógu Aff Bárde Snæfells ÁAs.» Skrifvaren har afslutat sitt arbete med ett par strofer i rimur-meter.

Historia: Handskriften är skriven på Island. När och på hvad väg den kommit till Sverige är icke känt, om också åtskilligt talar för att den varit med i Jónas Rugmans samling af år 1661. I början af år 1685 blef den afskrifven för Antikvitetskollegiets räkning af Jón Vigfússon i nuvarande papp. fol. nr 6: 2, och i Antikvitetsarkivets inventarium af år 1693 är den upptagen under titeln: »Bord Snefols áhs Saga. Ms. på Papper in 4:to.» Se V. Gödel, *Fornnorsk-isländsk litteratur i Sverige* 1, Stockholm 1897, s. 169 och 290.

205. **Papp. 4:o nr 27.**

20,5 × 15,5 cm. 124 blad + 1 permblad. Half-fraktur och kursiv. Från omkring 1650. Skrifven af 6 händer: Bl. 1—8, 83—96 af hand A (seå Þorlákur Sigfússon på Glæsibær); bl. 9—20, 25^v rad. 19—32 af hand B; bl. 21—25^v rad. 18, 97—108 af hand C; bl. 33—82 af hand D (densamma som i papp. 4:o nr 17 är betecknad som A); bl. 109—116 af hand E; bl. 117—124 af hand F. Bunden i blad från en katolsk ritualbok.

Innehåll:

1. Bl. 1—82.

Grettis saga. — »Saga Grettis Asmundar Sonar.»

Slutbladet af uppteckningen har gått förloradt, och bl. 82 stannar i näst sista kapitlet med orden: »Þorsteinn sagde ekki vyst vm aptur komu.» Se *Grettis saga*, udg. ved G. Magnusson & G. Thordarson i *Nordiske Oldskrifter* xvi, Kjøbenhavn 1853, s. 206¹⁷.

2. Bl. 83—96.

Víglundar saga væna. — »Saga Af Vyglund Wæna.»

Skrifven år 1650.

3. Bl. 97—108.

Bandamanna saga. — »Hier Byrjast Banda manna Saga.»

Slutar med bl. 107; det följande är blankt.

4. Bl. 109—116.

Sigrgarðar saga frækna Rikarðssonar. — »Sagann af Sigurgarde.»

5. Bl. 117—124.

Hrafnkels saga Freysgoða. — »Saga af Hrafnkiele Göða.»

Historia: Volymens äldsta och ursprungligaste del har utgjorts af bl. 9—82, en uppteckning af Grettis saga, som begynner med berättelsen om Ásmundr hærulangr, och i hvilken alltså Ásmunds *Þáttur tréfóts* varit utesluten. Denna brist blef dock afhjälpt, när den ofvannämde séra Þorlákur Sigfússon fick sagan i sin ägo. Med egen hand nedskref han den felande inledningen, och till den sålunda fullständiga uppteckningen lades andra, främst den likaledes af honom skrifna Víglundar saga. Å dess slutblad, bl. 96^v, har Þorlákur själf tecknat sig som ägare till handskriften med orden: »Þessa Bok a Eg Thorlakur Sigfusson M₃ Riettu Enn Einginn Annar Anno 1652.» Efter denna tid har volymen ytterligare tillökats, så att den år 1679 innehöll ej mindre än fem sagouppteckningar. En af Þorlákur å bl. 96^v skriven innehållsförteckning lyder:

»A Þessarj Sogu Bok ehru fimn Sógur huoniar eru Af Gretter Asmundar Sonar Og Af hans Forfedum og Band Manna Saga og Wiglundar Saga Og Af Hrafnkieli goda og Af Fimboga hinzu Rama. Skrifad J Glæsibæ Anno 1679. 13 Desemb:is.»

Af dessa uppteckningar har sedermera Finnboga saga ramma blifvit utbytt mot den nuvarande Sigrgarðar saga, helt säkert äfven den tagen ur Þorlákurs handskriftssamling, för så vidt den icke tillhört sonen Sigfús Þorláksson, hvars egenhändiga namnteckning man möter å dess sista blad. Detta utbyte torde hafva skett vid volymens inbindning, hvarvid det gamla omslaget, ett bref till Þorlákur från séra Þórður Sigfússon i Myrká i Hqrgárdalr, dateradt den 11 januari 1664, blifvit använt som permblad. Bland anteckningar, som blifvit gjorda å marginaler och blanka blad, märkas två par rader (å bl. 108^r) af den strof, som ofvan blifvit citerad ur papp. 4:o nr 17:

»Sy:a Tholaks Sogu Bok
þa e: a Bænum glæsta
Olafu: Jonsson vt hanna Jok
i itinu Vetur Næsta.»

När och på hvad väg handskriften kommit öfver till Sverige är icke känt, men det synes ganska sannolikt, att den varit med bland de manuskript, som Helgi Ólafsson uppsände till Antikvitetskollegiet från Köbenhavn år 1687, och hvilka genom brodern Guðmundur tillställdes verket. En liten anteckning öfverst å bl. 1^r af Guðmundur Ólafsons hand synes tyda härpå. Den lyder: »Glæsibæar bók af H. O. S. mier send.» I Antikvitetsarkivets inventarium af år 1693 är handskriften upptagen under titeln: »Grettir Assmundssons Saga etc. Ms. på Papper in 4:to.» Se V. Gödel, *Fornnorsk-isländsk litteratur i Sverige* 1, Stockholm 1897, s. 188 och 290.

206. **Papp. 4:o nr 28.**

20 × 15,5 cm. 60 blad + omslagsblad. *Kursiv.* Senare hälften af 1600-talet. Skrifven af Jón Eggertsson med undantag af bl. 50^r rad. 5—54, som härröra från annan, obekant hand. Lösa lägg i papperskonvolut.

Innehåll:

1. Bl. 1—44.

Blómstrvalla rímur. — »Hier Biriast Ríjmur Af Akasonum Og Kallast Blomstu: valla Ríjmu:, Gio:da: og sammanhyttar Anno 1659, Og å sama äre Enda:da: Jon Eggertsson. MEH.»

12 sånger.

2. Bl. 45—54.

Sedras rímur. — »Hier Biriast Rymu: af Einu æfenty:e.»

5 sånger.

3. Bl. 55—60.

Pontus rímur. — »Hier Byriast þær Pontus Ríjmur, er sera Olafur Halldorsson hefur vid auked.»

Uppteckningen bör sålunda hafva innehållit Halldors-
sons hela anpart i dikten: rím. 14 och 15, men däraf
har endast första lägget, största delen af rím. 14, blifvit
bevaradt.

Historia: Handskriften synes vara nedskrifven på Island. När
och på hvad väg den kommit öfver till Sverige är icke känt,
men sannolikt har den varit med bland de manuskript, som
Jón Eggertsson uppsände från Köbenhavn före sin resa ut till
Island för Antikvitetskollegiets räkning år 1682. I alla hän-
delser har den kommit i Antikvitetskollegiets ägo redan under
den tid, då Guðmundur Ólafsson var translator vid verket.
Han har begagnat handskriften och å en i densamma löst in-
lagd lapp lemnat en förteckning öfver dess innehåll. Den
lyder:

»Blómstur valla Rymur.
Rymur af einu æfintyre.
Þær sydstu Pontus Rymur.»

Denna förteckning visar, att handskriften vid denna tid inne-
hållit både 14:e och 15:e sångerna af Pontus rímur, men
däremot icke det i A. I. Arwidssons *Förteckning* som nr 4
upptagna fragmentet 'om skriftermål'. Det är också äldre
än handskriftens öfriga delar och har ursprungligen tillhört
en annan codex, hvarför det också nu öfverflyttats till frag-
mentsamlingen i papp. 4:o nr 79.

Användn. och beskrifn.: Jón Þorkelsson, *Om digtningen på
Island i det 15. og 16. århundrede*, Köbenhavn 1888, s. 377.

207. Papp. 4:o nr 29.

21 × 16,5 cm. 28 blad. Halffrakstur och Kursiv.
Senare hälften af 1600-talet. Lösa lägg i pappers-
konvolut.

Trójumanna saga.

Isländsk text (bl. 1—26) med svensk öfversättning
af kap. 1 (bl. 27, 28). Texten stannar å bl. 25^r rad.
23 med orden: »Agamemnon Kongr þockar ollum mon-

num sin andsvor oc drengiligheit bædi rikum oc uri-
kum», motsvarande kap. 17 i papp. fol. nr 58. Bl.
25^v och bl. 26 äro lemnade blanka, likaså bl. 28 efter
öfversättningens afbrott å bl. 27^v. Öfversättningen är
skrifven af J. Peringskiöld, texten synes härröra från
Harald Wijsinghs hand. Jfr V. Gödel, *Katalog öfver
Upsala universitets biblioteks fornländska och forn-
norska handskrifter*, Upsala 1892, s. 55.

208. Papp. 4:o nr 30.

21,5 × 16,5 cm. 579 blad + omslagsblad. Kursiv
med rubriker i halffrakstur. Senare hälften af 1600-
talet. Lösa lägg i gråpapperskonvolut med ryggtitel:
»Sagor på Jsländska vtan Version. 7 Stycken.»

Innehåll:

1. Bl. 1—88.

Heimskringla. — »Konunga-Sögur ero her ritapar.»

Omfattande Prologen, Ynglinga saga och Hálf-
danar saga svarta. Afskrift af papp. fol. nr 18.

2. Bl. 89—148.

Hálfðanar saga Eysteinsonar. — »Sagann af
Hálfðane Eysteins Syne.»

Afskrift af papp. fol. nr 62.

3. Bl. 149—233.

Hjálmter's saga ok Ólvis. — »Sagann af Híalmter
og Ólwer.»

Efter papp. fol. nr 63 och papp. 4:o nr 6: 4.

4. Bl. 234—281.

Friðþjófs saga frækna. — »Sagann af Friðþjófe
Frækna.»

Afskrift af papp. fol. nr 56: 8.

5. Bl. 282—357.

Egils saga einhenda ok Ásmundar berserkjabana. — »Sagann aff Eigle Einhendta, og Ásmunde Berserkja-Bana.»

Afskrift af papp. fol. nr 56: 5.

6. Bl. 358—419.

Sturlaugs saga starfsama. — »Sagann af Sturlaугe hinum Starf sama.»

Afskrift af papp. fol. nr 56: 12.

7. Bl. 420—579.

Göngu-Hrólfs saga. — »Hier hefur upp Sögu af Gaungu Hrölfe Sturlaugs Syne.»

Afskrift af papp. fol. nr 88.

Historia: Samtliga afskrifterna äro utförda af Guðmundur Ólafsson under den tid han var anställd vid Antikvitetskollegiet som translator.

Användn. och beskrifn.: *Fornaldar sögur norðrlanda*, utg. af C. C. Rafn, 3 (*Sagan af Hjálmtør ok Ölver*), Kaupmannahöfn 1830. *Sagan ok rimorna om Friðþjófr hinn frækni*, utj. för Samfund til udg. af gammel nord. litteratur av Ludvig Larsson, København 1893, s. IX.

209. Papp. 4:o nr 31.

20 × 16,5 cm. 32 blad + omslagsblad. Kursiv och halffrakstur. Senare hälften af 1600-talet. Papperskonvolut.

Innehåll:

1. Bl. 1—12.

Nikolás saga leikara. — »Sagann af Nikulase Leikara.»

2. Bl. 13—17^r rad. 13.

Nitida saga frægu. — »Einfalllegt Æfinntyr af Einum Meykonge Sem Werid hefur J Fracklande sem hiet Nitida Fræga.»

3. Bl. 17^r rad. 14—31^v rad. 14.

Dínus saga drambláta. — »Hie: Bisia: Sögu Aff Dynus Hinum Dramblata.»

4. Bl. 31^v rad. 15—32.

Placidus saga. — »Hier Epter Skrifast æfintyr a þaug Lausublöd sem af Haða geyngid ámillum Fierhuorra: sögu.»

Fragment. Slutar redan i kap. 1 med orden: »Seig þu þeim og take þaug skyrn og hrensisst aff Sindum og Saurgan skurgooda villu. Sydann». Se *Heilagra Manna Sögur*, udg. af C. R. Unger, 2, Christiania 1877, s. 194³⁸.

Historia: Handskriften är skriven af Jón Eggertsson och torde sålunda hafva kommit öfver till Sverige antingen med de manuskript, som han uppsände till Antikvitetskollegiet från Köbenhavn före sin resa ut till Island 1682, eller med den samling, som han själf medförde vid sin hitkomst år 1689. I Antikvitetsarkivets inventarium af år 1693 är den upptagen under titeln: »Niclas Lekares Historia etc. Ms. på Papper in 4:to.» Se V. Gödel, *Fornnorsk-isländsk litteratur i Sverige* 1, Stockholm 1897, s. 191, 206, 290.

210. Papp. 4:o nr 32.

21 × 16,5 cm. 138 blad + 2 försätsblad. Kursiv och halffrakstur. Senare hälften af 1600-talet. Skrifven af 3:ne händer: Bl. 1—58, 97—130^v rad. 15 af hand A (Jón Eggertsson); bl. 59—69^r rad. 2 af hand B (séra Þorlákur Sigfússon i Glæsibær; se ofvan papp.

4:o nr 17); bl. 69^r rad. 2—96 af hand C; bl. 130^v rad. 16—138 af hand D (Sigurður Jónsson á Svalbarð; se ofvan papp. 4:o nr 19). Lösa lägg i papperskonvolut.

Innehåll:

1. Bl. 1—10^r.

Ketils saga hængs. — »Hier Biriar Sogu af Katle Hæng.»

2. Bl. 10^v—14.

Gríms saga loðinkinna. — »Af Gryme Løðinn kinnu.»

Afslutad »Anno 1676 8 Augustij».

3. Bl. 15—58.

Orvar-Odds saga. — »Hie: Biriar Wpphaf á Søgunne af Øruar Odde sine Grijs Løðinn kinnu.»

Fragment. Slutar i strof. 2 af Ævidrápa med orden: »War mier foostur tekid, ad fodur Råde.»

4. Bl. 59—96.

Finnboga saga ramma. — »Saga Af Fimboga Rama.»

Å bl. 63 är en utelemning på en half rad, beroende på en lakun hos det original, som skrifvaren följt. Hand B, hvilken, såsom ofvan är nämndt, stannar å bl. 69^r rad. 2, slutar sin egentliga uppteckning med bl. 68^r; bl. 68^v är lemnadt blankt, och de rader å bl. 69^r, som han skrifvit, äro en upprepning af slutorden å bl. 68^r.

5. Bl. 97—130^v rad. 15.

Sigurðar saga þögla.

Fragment. Början saknas, och bl. 97 begynner i kap. 4 med orden: »Nema Jllsku Krafftur munde filgia ordum hanz.»

KATALOG

ÖFVER

KONGL. BIBLIOTEKETS

FORNISLÄNSKA OCH FORNNORSKA HANDSKRIFTER

UTARBETAD

AF

VILHELM GÖDEL

IV

(SLUTET)

STOCKHOLM

KUNGL. BOKTRYCKERIET, P. A. NORSTEDT & SÖNER

1900

6. Bl. 130^v rad. 16—138.

Þjalar-Jóns saga. »Hier Biriast þialar Jonz Saga.»
»Skriðarinn Endade Sogu þessa 8 Aprilis Anno 1676.»

Historia: Handskriftens äldsta del är utan tvifvel den som härrör från Þorlákur Sigfússons hand. Den torde vara skriven vid pass 1650. De öfriga tillhöra de närmast följande decennierna, och den yngsta är Sigurður Jónssons Þjalar-Jóns saga af 1676. De skilda uppteckningarna hafva sammanförts till ett helt af Jón Eggertsson, som vid handskriftens öfverlemnande till Antikvitetskollegiet försett den med en dedikation i 16 strofer, »Skriðarinn i Staðarinn Arrethwz J Kiöbenhafn þann 14 Junij A:o 1686.» Se V. Gödel, *Fornnorsk-isländsk litteratur i Sverige* 1, Stockholm 1897, s. 201 ff.

Användn. och beskrifn.: *Finnboga saga hins ramma*, herausg. von Hugo Gering, Halle 1879 (s. XXVII). *Orvar-Odds saga*, herausg. von R. C. Boer, Leiden 1888, s. VI.

211. Papp. 4:o nr 33.

21,4 × 16,7 cm. 59 blad (numrerade) samt 2 försätsblad, titelblad och 2 onumrerade blanka blad. Kursive. Från 1660-talet. Pappband med ryggtitel: »J. Rugman, MAUKA-STELLA 1664—1665.»

Diverse uppteckningar.

»Bok þessi heitir Mauka-Stella þui at hun er af Mauki blaundu, Sulli, gruggi, Rudda og Skolpi Saman-sullud. Jonas Rugman Jslandus.» Af innehållet märkas:

1) »Decipula virginea. Ex Epistolis obscurorum virorum. Scripsit Holmiæ A:o 1664 die 14 Decembris. J. R.» (bl. 1).

2) »De Utgardaloko fabula ex Edda translata (bl. 2 ff.). Afskrift af cod. Ups. R: 693, II.

3) Regentlängder (bl. 20 ff.).

a) »Series Romanorum Imperatorum Ante Natum Christum.»

b) »Series Regum et Principum Christianorum in Dania.»

c) »Series Regum D: ex Regno Daniae.»

d) »Series Regum Romano: ex Dionysio Hali-carnasseo.»

4) »Notata ex Annalibus Islandicis. A:o 1665 in Maio Hafniæ per me J: Rugman» (bl. 40).

5) »Judicium Paridis carmine Islandico Redditum per J. Rugman. Hafniæ Anno 1665 in Maio» (bl. 47).

6) »Skruda rijma Jons Rugmans Anno 1665 J Hel-singör 30 iobris» (bl. 53 ff.).

Historia: Största delen af de i handskriften förekommande upp-teckningarna äro skrifna af Jónas Rugman, som också själf samlat dem till ett helt under den titel, som handskriften nu bär. Med Rugmans efterlemnade papper och manuskript kom boken till Olof Rudbeck d. ä. och från denne till sonen Olof Rudbeck d. y., med hvars samlingar den såldes på auktion i Upsala den 23 februari 1741. Den inköptes vid detta tillfälle af privat samlare, men har sedan förvärfvats af Antikvitets-arkivet, med hvars manuskript den kommit till Kongl. biblio-teket. Den inbands år 1844.

Användn. och beskrifn.: V. Gödel, *Fornnorsk-isländsk litteratur i Sverige* 1, Stockholm 1897, s. 115, 283.

212. Papp. 4:o nr 34.

21 × 16,5 cm. 55 blad + 1 vid bakpermen inlagdt dubbelblad. Kursiv. Senare hälften af 1600-talet. Skrifven af 3 händer: Bl. 1—27, 45—55 af hand A (Jónas Rugman), bl. 28—41 af hand B (Páll Gislason), bl. 42—44 af hand C. Bunden i blad från tvänne

latinska pergamentshandskrifter af andligt innehåll från omkring år 1300.

Diverse uppteckningar.

»Bok Þesse Hefr Jnni ad hallda ættartolu Arna Gislasonar a Hlijdarenda og Jons Arasonar biskupz. Jtem nockra þætti or Bretta Strengleikum. Jtem Gatur or Herwarar saugu. Jtem ættartal Ragnars Lodbroks. Jtem greiner or gomlum laugum. Jtem skipta brief Loptz rijka. J[t]em Þingbok Jsleðinga A:o 1663. Jtem gom[lu] forn manna brief bædi Norsk og Suensk. Jtem Orning om Bygge och huse syn. Jtem Jordmet-ning. Jtem Hippocratis lex. Jtem Galeni oratio. Jtem del af Arngrimi Crimogæa. Jtem Lingvæ Lapponicæ vocabula. Jtem Jtalian[ske] Bokhollerij. Jtem K. Carlz den 9 brefwer. Jtem fridz fordrag mellan Keisaren och Svenska. Jtem Tractat mellan Sverige och England. Jtem ett Polskt bref. Jtem Henrik Vranus de re Numaria.»

Af innehållet märkas:

1) Utdrag ur Strengleikar eða ljóðabók (bl. 3 ff.).

2) Ur Hervarar saga: Gátur Gestumblinda (bl. 8 ff.). Isländsk text med latinsk öfversättning. »Scrip-sit Hafniæ A:o 1665 in 8b: J. Rugman m. ppria.»

3) »Kong Friderichz 2 Handfesting vtgefin ar efter gudz burd 1559. Þa han war krijnt» (bl. 16 ff.).

4) »Skipta brief barna Loptz rijka.» Dateradt »1412 a Modruvolum i Eijafyrði» (bl. 21 f.).

5) Lögþingsbók 1663 (bl. 28—41).

6) »Ordningh Om Byggningh och Husesyn, Vthdragen aff Gambla stadgar och Recesser then foug-dar och Andre som på husesyn ähre hafwe sigh att effterrätta» (bl. 42 f.).

7) Anteckningar om skattläggning. Dat. »Upsalæ A:o 1670. 10 Majj» (bl. 46 ff.).

Det vid bakpermen inlagda dubbelbladet innehåller en afskrift af ett bref »De abbate Stadensi nvper Helmstadii ædito» till Henrik Rantzau från den tyske teologen, historikern och antikvarien Marcus Wagner, dateradt Friemar i maj 1593.

Historia: De utdrag och anteckningar, hvaraf handskriften till största delen består, äro gjorda och nedskrifna af Jónas Rugman. Till dessa har sedan fogats ett par uppteckningar af andra händer, en husesynsordning på svenska samt en afskrift af logpbingsboken 1663. Om den senare och dess historia finnas ett par anteckningar å dess sista blad. Den första är gjord af afskrifvaren själf och lyder: »Kong. Maytt. klaustur halldara ad Modruwollum J Horgaar Dal Erusómum Benedicht Palsyne sendast þessar Copiur med liuffre Kuediu oc goodum oskum. Valeat. 20 8bris Anno 1663. Paall Gijslasson M. E. H.» Den andra upplyser om att »Þessa Þijnng Book heff eg J Laane frá Broodur Mijn Sira Skula Thorlacssine. Anno 1665. J. T. S. Egh.»

Handskriften i sin helhet har ursprungligen innehållit 76 blad, såsom den af Rugmans hand gjorda numreringen visar. Men af dessa äro bl. 16—21, 32—40, 61—66 nu förkomna, hvarigenom flera af de i volymens innehållsförteckning omnämnda afskrifterna saknas. För öfrigt har handskriften haft samma öden och vandringar som de flesta af Rugmans manuskript. Den har från Rugman gått först till Verelius, från denne till Olof Rudbeck d. ä. och så till sonen Olof Rudbeck d. y. med hvars samlingar den såldes på auktion i Upsala den 23 febr. 1741. Den inköptes här af Antikvitetsarkivet.

Användn. och beskrifn.: *Diplomatarium islandicum* 4, 518 ff.

213. Papp. 4:o nr 35.

20 × 15,5 cm. 33 blad. Halffrakturn och kursiv. Senare hälften af 1600-talet. Lösa blad och lägg i papperskonvolut.

Íslenzkir orðskviðir.

Alfabetiskt ordnade. Samlingen är i hög grad defekt. Flere af handskriftens blad hafva gått förlorade; 6 af dem, omfattande delar af bokstäfverna E—G, hafva kommit att stanna i Cod. Ups. Palmskiöld. nr 405. Handskriften synes vara skriven af Guðmundur Ólafsson.

Papp. 4:o nr 36.

Denna handskrift, som innehåller Historia trojana på fornsvenska, har flyttats öfver till bibliotekets samling af fornsvenska handskrifter.

214. Papp. 4:o nr 37.

21,2 × 16,5 cm. 271 blad + 2 försätsblad. Kursiv med rubriker i halffrakturn. Senare hälften af 1600-talet. Bunden i halfläder med ryggtitel: »WILKINA-SAGA. ISLAND.»

Þiðreks saga.

»Þiðreks af Bärn Historia.» En efter papp. fol. nr 100: II, perg. fol. nr 4 och papp. fol. nr 28 redigerad text.

Historia: Arbetet är utfördt af Guðmundur Ólafsson för Antikvitetskollegiets räkning i och för den tillämnade editionen af Þiðreks-saga.

Användn. och beskrifn.: *Sagan om Didrik af Bern*, utg. af G. O. Hyltén-Cavallius (i S. F. S. S.), Stockholm 1850—54, s. VII. G. Storm, *Sagnkredsene om Karl den store og Didrik af Bern*, Kristiania 1874, s. 159 f.

215. *Papp. 4:o nr 38.*

19 × 16 cm. 524 blad + 12 försätsblad, 6 vid hvardera permen. Kursiv och halffrakstur. Senare hälften af 1600-talet. Bunden i helläder. Märkt å frampermen med initialerna »G. D.»

Innehåll:

1. Bl. 1—30.

Hálfðanar saga Brønufóstra. — »Hier hefur Sögu af Hálfðane Brönu-Fóstra.»

Afskrift af papp. fol. nr 56: 4.

2. Bl. 31—96.

Sörila saga sterka. — »Hier hefur Sögu af Sörila Sterka.»

Afskrift af papp. fol. nr 56: 13.

3. Bl. 97—124.

Sörila þáttur. — »Þáttur af Högna og Hiedin» hefst hie: upp.» Slutar med bl. 122. De två följande äro lemnade blanka.

4. Bl. 125—268.

Völsunga saga. — »Hier byriast Wolsunga Saga Edu: Sagann af Sigurde Fafnis Bana.»

Afskrift af papp. fol. nr 95: 1. Slutar med bl. 267. Det följande är blankt.

5. Bl. 269—444.

Hrólfss saga kraka. — »Hier byrjast Saga af Hrólfe Kónge Kraka (Kröku) Og hefst hie: fy:st Fróða þáttur.»

Afskrift af papp. fol. nr 25. Slutar å bl. 441^r. De följande äro lemnade blanka.

6. Bl. 445—524.

Ragnars saga loðbrókar. — »Sagann af Ragnare Lodbrök og Sonum hanns.»

Afskrift af papp. fol. nr 95: 2.

Historia: Samtliga afskrifterna äro utförda för Antikvitetskollegiets räkning af Guðmundur Ólafsson under den tid han var anställd vid verket som translator.

Användn. och beskrifn.: *Sagan ock rimorna om Friðþjófr hinn frækni*, utj. för Samfund til udg. af gammel nord. litteratur av Ludvig Larsson, København 1893, s. vi, not. 2.

216. *Papp. 4:o nr 39.*

19,8 × 16 cm. 38 blad + 4 försätsblad, 3 vid fram-, 1 vid bakpermen. Kursiv. Från år 1691. Bunden i helläder med ryggtitel: »YNG: SAG:».

Heimskringla.

»Konunga-Sögur ero her ritapar.» Omfattande Prologen, Ynglinga saga och Hálfðanar saga svarta. Afskrift af papp. 4:o nr 30: 1.

Historia: Afskriften är utförd af Jakob Reenhielm. Å ett af försätsbladen möter man också hans egenhändiga namnteckning med årtalet 1691. Från Reenhielm gick handskriften till Olof Rudbeck d. ä. och från denne till sonen Olof Rudbeck d. y., med hvars samlingar den såldes på auktion i Upsala den 23 febr. 1741. Den inköptes här af Antikvitetsarkivet och betalades enligt en anteckning i handskriften af E. J. Biörner med 1 dal. och 22 öre. Se för öfrigt V. Gödel, *Fornnorsk-isländsk litteratur i Sverige* 1, Stockholm 1897, s. 282.

217. *Papp. 4:o nr 40 a.*

21,5 × 16,3 cm. 103 blad + 2 försätsblad vid frampermen. Kursiv. Från år 1669. Bunden i halfläder med ryggtitel: »WIJSOR or SAUGU S:ti Olafs. 1669.»

Óláfs saga hins helga.

»Wijsor or Saugu S:ti Olafs.» Sagans visor i isländsk text med jämnlöpande svensk öfversättning. Afskrift af perg. 4:o nr 2.

Historia: Arbetet är utfördt af Jónas Rugman, »Upsalæ Anno 1669». Handskriften har haft samma vandringar och öden som närmast föregående papp. 4:o nr 39. Den betingade på Rudbecks auktion ett pris af 1 dal. och 8 öre. Se V. Gödel, *Fornnorsk-isländsk litteratur i Sverige* 1, Stockholm 1897, s. 282.

218. Papp. 4:o nr 40 b.

21 × 17 cm. 14 blad. Kursiv. Senare hälften af 1600-talet. Skrifven af tvänne händer: Bl. 1—2 af hand A (J. Peringskiöld), bl. 3—14 af hand B (P. Salan, såsom det synes). Lösa blad och lägg i gråpapperskonvolut.

Skáldavísur.

»Fornscálða wisur af Noordmanna Sagum.»

1) Bl. 1—2.

Ur Ynglinga saga, kap. 1—18 enligt *Heimskringla*, ed. J. Peringskiöld, Stockholm 1697.

2) Bl. 3—5^v rad. 8.

Ur Haralds saga hárfagra från och med kap. 19. Latinsk öfversättning, sådan som den föreligger i Peringskiölds edition, s. 93 ff.: carm. 10—14, 16—26. Carm. 15 har af någon anledning uteslutits, men skrifvaren har lemnat plats för dess senare tillskrifning.

3) Bl. 5^v rad. 9—14.

Ur Hákonar saga góða. Latinsk öfversättning: carm. 1—19. Carm. 17 föreligger äfven i svensk tolk-

ning. Slutar med bl. 10^r. De följande äro lemnade blanka.

219. Papp. 4:o nr 41.

21,5 × 16,5 cm. 124 blad + titelblad och 3 försätsblad, 2 vid fram-, 1 vid bakpermen. Kursiv. Från år 1687. Bunden i halfläder med ryggtitel: »KNYT-LINGA-SAGA. ISLAND. 1687.»

Knyttlinga saga.

Uppteckningen har allt sedan midten af 1840-talet och till dato förelegat i defekt skick. Kap. 1—21 hafva saknats, och bl. 1 har begynt med kap. 22, »Sueirn son Ulfs Jarls tók Jarldöm af Magnuse kongj Olafssyne», *Fornmanna sögur* 11, s. 207. Visserligen heter det i A. I. Arwidsson, *Förteckning öfver Kongl. Bibliothekets i Stockholm isländska handskrifter*, Stockholm 1848, s. 138, att »de första 21 kapitlen äro afskrifne med samma stil och insatta efter» den öfriga texten. Men denna uppgift har icke låtit bekräfta sig och detta så mycket mindre som det visar sig, att papp. 4:o nr 43 bevarar de saknade kapitlen, af Arwidsson själf bestämda som en »Harald Gormssons Saga. Defekt». När papp. 4:o nr 41 beskrefs af Jón Sigurðsson i den af honom år 1841 upprättade katalogen, funnos de 21 kapitlen ännu kvar i densamma, ehuru inhäftade i slutet af den då obundna volymen. Den bands år 1843 enligt en anteckning å första försätsbladet af G. O. Hyltén-Cavallius, hvarvid det ifrågavarande tillägget kommit att afsöndras och instickas i nr 43, hvilket dock ej hindrat Arwidsson att låta Sigurðssons anmärkning flyta in i sin 1848 utgifna *Förteckning* samt sedan af de 21 kapitlen skapa en särskild liten saga.

Historia: Afskriften är utförd af Jón Eggertsson. Det likaledes af hans hand skrifna titelbladet lyder:

»Þesse Bók Heftu: Jnne ad hallda Knitlinga Sögu, Sem skrifud war Epter miög gamallri Membrana, Og hefr þat margt, Sem adrar Sögur ei hafa. Skrifad i Kaupenhafn. A:o 1687.»

Öfverst å marginalen af bl. 17, det förutvarande bl. 1, är antecknad »Haffniæ 1687. ex Mss. papyr: e Biblioth: Wormij.» Med Eggertssons samlingar har handskriften kommit öfver till Sverige.

Användn. och beskrifn.: *Fornmanna sögur* 11, Kaupmannahöfn 1828 (*Knýtlingasaga*).

220. **Papp. 4:o nr 42.**

21,5 × 16,5 cm. 128 blad. Halffraktur och kursiv. Senare hälften af 1600-talet. Skrifven af trenne händer: Bl. 1—60 af hand A, bl. 61—100 af hand B (*Gudmundur Ólafsson*), bl. 101—128 af hand C. Lösa lägg i papperskonvolut.

Innehåll:

1. Bl. 1—60.

Vilmundar rímur viðutan. — »Wilmunda: Ríjmu: orta: af Halle Magnussyne.»

2. Bl. 61—100 (pag. 33—111).

Ingvars rímur.

Fragment. Början och slutet fattas. Begynner i rím. 3 med orden: »wil eg nu þiggja wjn og wist, wjser hjä med þrijde og list.» Slutar i rím. 12 med orden:

»Sikling Rjkte Sextijgu vetur,
So ad hann styrde Hjalle;
Er þö sagt ad eirn sje betur,
Upp frá Öttars falle.»

3. Bl. 101—128.

Ingvars saga viðförta. — »Hier byriar Söguna af Yngvare Vjldförta.» Slutar å bl. 124^r rad. 5. De följande äro lemnade blanka.

Den i A. I. Arwidsson, *Förteckning öfver Kongl. Bibliothekets i Stockholm isländska handskrifter*, Stockholm 1848, s. 139 som nr 1 af denna volym upptagna »Egils saga ens einhenda» har flyttats öfver till papp. 4:o nr 30, dit den ursprungligen hört.

Användn. och beskrifn.: Jón Þorkelsson, *Om digtningen på Island i det 15. og 16. århundrede*, Köbenhavn 1888, s. 358, 378 f.

221. **Papp. 4:o nr 43.**

Papperskonvolut, innehållande 2:ne skilda codices.

I.

21 × 17 cm. 31 blad. Halffraktur och kursiv. Senare hälften af 1600-talet. Skrifven af Jón Eggertsson.

Göngu-Hrólf's saga.

»Hie: Bi:ia: Söguna Aff Göngu Hrolfe.» Fragmentarisk. Slutet fattas. Bl. 31 slutar i »Cap. 25» med orden: »Hrólf'r var sår a Hóndum.» Se *Fornaldar sögur norðrlanda*, utg. af C. C. Rafn, 3, Kaupmannahöfn 1830, s. 357⁴.

II.

20,5 × 16,5 cm. 20 blad. Kursiv. Senare hälften af 1600-talet.

Skáldavísur.

»Thjodolfs af Hwine Ynglingatahl af Gudmund Olsson Translatoren i dät Giöthiska språket, af satt på vårt

nu bruukliga Modersmåhl.» Ynglingasagans vísur i svensk öfversättning.

Historia: Cod. II är skriven i Sverige. Cod. I däremot är utan tvifvel utförd i Köbenhavn och torde hafva kommit öfver till Sverige med de manuskript, som Eggertsson medförde hit vid sin ankomst år 1689. I Antikvitetskollegiets inventarium af år 1693 är volymen upptagen som nr 17 »På 6:te Hyllans andra half deel» under titeln: »Gångerulfs Saga etc. Ms. på Papper in 4:to.» Se V. Gödel, *Fornnorsk-isländsk litteratur i Sverige* 1, Stockholm 1897, s. 206 f., 291.

Den i A. I. Arwidssons *Förteckning* som nr 2 af denna volym upptagna »Harald Gormssons Saga. Defekt», har flyttats öfver till papp. 4:o nr 41. Se ofvan sid. 313.

222. Papp. 4:o nr 44.

21 × 16,5 cm. 266 blad + 3 försätsblad, 1 vid fram-, 2 vid bakpermen. Kursiv. Senare hälften af 1600-talet. Bunden i halfläder med ryggtitel: »GUDM. OLAI PROMPTUARIUM vel INDEX ADAGIOR. ISLAND.»

Íslenzkir orðskviðir.

Alfabetiskt ordnade. Af Guðmundur Ólafssons hand.

223. Papp. 4:o nr 45.

Gråpapperskonvolut, innehållande 2:ne skilda codices.

I.

21 × 16,5 cm. 96 blad + 2 insatta mindre blad. Halffrakturn och kursiv. Senare hälften af 1600-talet. Skrifven af Guðmundur Ólafsson. Gråpappersband.

Skáldavísur.

»Allar gamla: Forn-Skállda Wisu, Flocka: og Drápu, sem i Heims-Kringlu edu: Konunga sógum Snora: Stulu sona: finnast, Epter Sagnanna sannferdugum Ástædum Meininganna ma:gb:eyttum Kenningum, og fo:ny:danna fjólglyndum Rókum, Samannlesna: og sundu:lidada:, rádna: og heim:ekna:, vtlagda: og látinada: . . . a Gudmundo Olai filio.»

Ur Ynglinga saga. Isländsk text med åtföljande 'volum collectio atque coordinatio' samt 'explicatio'. Uppteckningen slutar å bl. 89^r med texten till »13 Wisa, 'Fell Alrekur' etc. De följande bladen äro lemnade blanka. Å bl. 89^r är antecknad i nedre kanten med rödkrita: »1695. d. 27 Junj», hvilken datering torde beteckna dagen för arbetets inlemning till Antikvitetsarkivet. I bakpermen är instuckat konceptet till ett af Guðmundur Ólafsson den 10 december 1692 utfärdadt intyg för Johan Hadorph d. y. om hans »öfning och förstånd uthi thet Gambla Göthiska Språket».

II.

21,5 × 16,5 cm. 350 blad + 3 insatta mindre blad och 4 försätsblad. Kursiv. Senare hälften af 1600-talet. Skrifven af Guðmundur Ólafsson. Har varit bunden, men bandet har gått förlorat.

Skáldavísur.

Ur Heimskringla. Isländsk text med 'collectio' och 'explicatio'.

224. Papp. 4:o nr 46.

21 × 16,7 cm. 138 blad + 2 försätsblad, 1 vid hvardera permen. Halffrakturn och kursiv. Senare

hälften af 1600-talet. Tvåspaltig. Bunden i halfläder med ryggtitel: »SÆMUNDAR-EDDA.»

Edda Sæmundar hins fróða.

Afskrift af papp. 8:o nr 15. Skrifven af Guðmundur Ólafsson. Innehåller följande sånger: Sólarljóð, Forspjallsljóð, Völuspá, Hávamál, Vafþrúðnismál, Grímnismál, Alvismál, Lokasenna, Þrymskviða, Hárbarðsljóð, Skírnismál, Hýmiskviða, Vegtamskviða, Völundarkviða, Helgakviða Hundingsbana hin fyrri, Helgakviða Hjörvarðssonar, Helgakviða Hundingsbana önnur, Sinfjöturlök, Sigurðarkviða Fáfnisbana hin fyrsta, Sigurðarkviða Fáfnisbana önnur, Fáfnismál, Sigrdrífumál, Brot af Sigurðarkviðu, Guðrúnarkviða hin fyrsta, Sigurðarkviða Fáfnisbana hin þriðja, Helreið Brynhildar, Dráp Niflunga, Guðrúnarkviða önnur, Guðrúnarkviða hin þriðja, Oddrúnargrátr, Atlakviða, Atlamál hin grœnlensk, Guðrúnarhvöt, Hamðismál, Fjölsvinnsmál, Hyndluljóð, Grógaldur, Grottasöngur.

Användn. och beskrifn.: *Edda Sæmundar hinns fróða*, ed. R. Kr. Rask & A. A. Afzelius, Holmiæ 1818.

225. Papp. 4:o nr 47.

21,5 × 16,5 cm. 160 blad + 1 försätsblad vid frampermen. Halffrakture och kursiv. Senare hälften af 1600-talet. Bunden i halfläder med ryggtitel: »SNORRA-EDDA.»

Edda Snorra Sturlusonar.

»Bök þessi heite: Edda. Hana hever samann-setta Snorre Sturlo-Son Epter þeim Hætti, sem her er skipat.»

Efter cod. Ups. DG: 11, 'Upsala-eddan' med omredigeringar och tillägg. Skrifven af Guðmundur Ólafsson.

Användn. och beskrifn.: *Snorra-Edda ásamt Skáldu*, útg. af R. Kr. Rask, Stockhólmi 1818. *Edda Snorra Sturlusonar*, ed. Leg. Arnar. 1, VII; 3, XCIX, Hafniæ 1848—87. E. Wilken, *Untersuchungen zur Snorra Edda*, Paderborn 1878, s. 6.

226. Papp. 4:o nr 48.

21 × 16,5 cm. 254 blad. Kursiv. 1680—1722. Lösa lägg i gråpapperskonvolut.

Edda Sæmundar hins fróða.

Innehåller flere af såväl guda- som hjältesångerna i text, svensk och latinsk öfversättning jämte kommentarier och anteckningar. Till största delen i konceptform. Skrifven af Guðmundur Ólafsson, Nils Dal m. fl.

227. Papp. 4:o nr 49.

20,2 × 15,8 cm. 121 blad + 3 försätsblad vid frampermen. Kursiv. Senare hälften af 1600-talet. Bunden i helläder med C. Ehrenpreus' exlibris å frampermen. Ryggtitel: »EDDA ISLAND: M. SCR.»

Edda Snorra Sturlusonar.

»Bok þessi heitir Edda.» Afskrift af Cod. Ups. DG: 11, 'Upsala-eddan'. Skrifven af Olof Verelius, såsom det synes.

Historia: Handskriften har ägts af öfversten friherre Gustaf Vilhelm Coijet, hvars egenhändiga namnteckning man också möter å bl. 1: »Coijet a Ubsala.» Coijet skänkte handskriften år 1712 till dåvarande majoren, sedermera öfversten Jakob Danckwardt. I en anteckning å insidan af frampermen heter

det: »Denne book är mig skänckt af Högwälb: H. Öfwersten Coijet: för några andra mina Saker. D. 10. dec: 1712. J. Danckwardt.» Sedermera har handskriften blifvit införlifvad med riksrådet grefve C. Ehrenpreus' samlingar, hvarvid den blifvit märkt med hans exlibris å framperm och titelblad. Å auktionen efter honom den 1 augusti 1761 inköptes den af Antikvitetsarkivet.

228. Papp. 4:o nr 50.

21,5 × 16,5 cm. 120 blad. Halffrakture och kursiv. Senare hälften af 1600-talet. Lösa lägg i gråpapperskonvolut.

Innehåll:

1. Bl. 1—24.

Hättalykill Lopts rika Guttormssonar. — »Hätta Lykell Ordtu: af Lopte Guttorms Syne Rjka å Módru Wóllum.»

85 strofer, motsvarande I—LXI, LXIII—LXVII, LXIX, LXXVIII, LXX—LXXVII, LXXX—LXXXIII, LXXIX, LXXXV—LXXXVIII i Jón Þorkelssons edition af dikten i *Smástykkur*, udg. for Samfund til udg. af gammel nordisk litteratur, København 1884—91, s. 203 ff. Slutar å bl. 20^r. Där-efter följa å bl. 20—21^r ett par små dikter, och de följande bladen äro lemnade blanka.

2. Bl. 25—28.

Salmar.

3 stycken: 1) »Wakna min säl i Gude glód»; 2) »Liössens Bórn, heyred hier uppå»; 3) »Jesus Gudz son Eylifur er.»

3. Bl. 29.

Salmar. — »Effter then Helige Nattvardens an-nammelse.»

2 stycken på svenska: 1) »Min söte Jesu, Jesu thigh»; 2) »Tack Jesu, Siählens Heerde godh.»

4. Bl. 30—35.

Skapelsehistorien.

Versifierad framställning: »J Vpphæf Himen og Jórd, Hædstur Gud skapte fyrer sitt Ord.» Slutar å bl. 32^r. De följande bladen äro lemnade blanka.

5. Bl. 36—43.

Diverse mindre uppteckningar.

1) »Nocku: Nøfn gamalla Kyrkju þinga» (bl. 36).

2) »Nockur Swerda og Wokna nófn i forn Sógum» (bl. 37—38).

3) Förteckning öfver en del isländska sagor (bl. 39—40).

4) Anteckningar om Flateyjarbók (bl. 41).

5) Anteckningar om Sæmundr fróði m. m. (bl. 42—43).

6. Bl. 44—84.

Latinsk-isländsk ordbok.

Omfattande endast en del af bokstafven A. Slutar å bl. 81^r. De följande bladen blanka.

7. Bl. 85—108.

Regentlängder.

1) »Gothorum Sveonumque tam Externorum, quam Internorum Catalogus» (bl. 85—92): Magog—Carl XI. »Ex Johanne Magno» med tillägg. Slutar å bl. 89^r. De följande äro lemnade blanka.

2) »Catalogus omnium Regum vel Monarcharum» (bl. 93—108). Begynner med Österlandets regenter och slutar fragmentariskt i listan öfver »Imperatores Germanorum in Occidente» med »Wilhelmus Comes Hol-

landiæ». Enligt en anteckning å marginalen af första bladet äro längderna uppgjorda efter Christiaan Matthiæ, *Theatrum historicum theoretico-practicum, in quo quatuor monarchiæ . . . nova et artificiosa methodo describuntur*, Amstelodami 1656.

8. Bl. 109—116.

Förteckning öfver innehållet i Geoffrey of Monmouth, *Historia regum Britannie*.

Bok 1—3: 1—7. Slutar med bl. 111. De följande äro lemnade blanka.

9. Bl. 117—120.

»Carmen Heraldicum ellegar Skióllda Kvæde, yfwer Konglegrar Secretarium och Antiquarien þann Edla och wählborna Herra H. Johan Peringskiólld, þa hann af hans kongligre hátign warum allra nådigsta Konunge och Herra ward hejdrad med Adelskap Samann satt þann 26 octobris 1693 af Gudmunde Olafssyne.»

Historia: Samtliga uppteckningarna äro skrifna af Guðmundur Ólafsson under den tid han var anställd vid Antikvitetskollegiet som translator.

Användn. och beskrifn.: *Hättalykill Lopts rika Guttormssonar*, udg. af Jón Þorkelsson i *Smástykker*, udg. for Samfund til udg. af gammel nord. litteratur, København 1884—91, s. 203 ff.

229. **Papp. 4:o nr 51.**

21,5 × 17 cm. 76 blad. Kursiv med rubriker i halffraktur. Senare hälften af 1600-talet. Inhäftad i en af Daniel Joh:son Hadorph utgifven »lyckönskan» till Carl XI på hans 33:e födelsedag den 24 november 1688. Gråpapperskonvolut.

Hálfdanar saga Eysteinssonar.

»Hálfdan Östen sons Historia.» Svensk öfversättning af Guðmundur Ólafsson. I Antikvitetsarkivets katalog är antecknad om denna handskrift: »Björner hafwer låtit trycka denna Sagan i sin Flock, och ändrat Versionen efter sin Smak.»

230. **Papp. 4:o nr 52.**

21 × 16,3 cm. 29 blad. Kursiv. Senare hälften af 1600-talet. Tvåspaltig. Bunden i ett blad från ett latinskt antifonarium.

Friðþjófs saga frækna.

»Sagann af Frid-þjófe Frækna, Þorsteins syne.» Isländsk text med jämnlöpande svensk öfversättning. Uppteckningen begynner med bl. 2 och slutar med bl. 28. Bl. 1 är användt till titelblad, och bl. 29 är lemnadt blankt.

Historia: Arbetet är utfördt af Jakob Istmen Reenhielm, hvars egenhändiga namnteckning man också möter å titelbladet. Det är nedskrifvet vid pass 1680. I en af Reenhielm till M. G. de la Gardie på 1670-talet öfverlemnad förteckning öfver de manuskript, som han under sina antikvariska studier samlat eller afskrifvit, är Friðþjófssagan icke upptagen. Men i en liknande förteckning, som 1687 presenterades Bengt Oxenstierna, fins den däremot omnämd. Från Reenhielms dödsbo har handskriften sedan gått till Olof Rudbeck d. ä. och från honom till sonen Olof Rudbeck d. y., med hvars samlingar den såldes på auktion i Upsala den 23 februari 1741. En anteckning härom är också gjord af E. J. Björner å insidan af frampermen. Den lyder: »1741 in Mart. är denna Sagan köpt för Kgl. R. Ant. Archivum på Bokauctionen i Upsala efter framl. Arch. O. Rudbeck: kostar 1 d. 18 1/2.» Se för

öfrigt V. Gödel, *Fornnorsk-isländsk litteratur i Sverige* 1, Stockholm 1897, s. 268, 282.

Användn. och beskrifn.: *Sagan ock rimorna om Friðþjófr hinn frækni*, utj. för Samfund til udg. af gammel nord. litteratur av Ludvig Larsson, København 1898, s. ix ff.

231. **Papp. 4:o nr 53.**

20,8 × 16 cm. 135 blad + flere insatta småblad. Kursiv. Senare hälften af 1600-talet. Bunden i ett pergamentblad, som förut varit omslag till en »Reken-skaps Book p:o Annis 1650. 1651».

Þiðreks saga.

Svensk öfversättning efter perg. fol. nr 4 med de förefintliga lakunerna utfyllda efter Skoklosterhandskriften nr 115, 116 4:o. De delar af den vidlyftiga sagovoly-men, som denna öfversättning omfattar, motsvara kap. 57—133, 147—290 i *Saga Diðriks konungs af Bern*, udg. af C. R. Unger, Christiania 1853.

Historia: Öfversättningen, som är utförd af Johan Axehiell, utgör en del af det tolkningsarbete på Þiðrekssagan, hvilket han såsom assessor i Antikvitetskollegiet var sysselsatt med, men aldrig kom att afsluta. I mars 1682 öfverlemnades manuskriptet till kollegiet. Se V. Gödel, *Fornnorsk-isländsk litteratur i Sverige* 1, Stockholm 1897, s. 132, 292.

Användn. och beskrifn.: *Sagan om Didrik af Bern*, utg. af G. O. Hyltén-Cavallius (i S. F. S. S.), Stockholm 1850—54, s. vi. G. Storm, *Sagnkredsene om Karl den store og Didrik af Bern*, Kristiania 1874, s. 158 f.

232. **Papp. 4:o nr 54.**

Gråpapperskonvolut, innehållande 4 skilda codices.

I.

26 × 20 cm. 40 blad. Kursiv. Från år 1636.

Þiðrekssaga.

Svensk öfversättning af perg. fol. nr 4 i utdrag. Utförd och skrifven af Johannes Thomæ Bureus. Öfversättarens originalkoncept. Renskrifvet i cod. II. Upp-teckningen slutar å bl. 35^r. De följande äro lemnade blanka.

II.

26 × 20 cm. 35 blad. Halffraktur och kursiv. Förre hälften af 1600-talet.

Þiðrekssaga.

»Version och Extract utur Wilkina sagan.» Isländsk text och svensk öfversättning efter perg. fol. nr 4 i utdrag. Renskrift af cod. I jämte några blad text.

Texten, som är nedskrifven å versosidorna af bl. 1—5, omfattar membranens bl. 1—2^r rad. 18, motsvarande kap. 22—25 rad. 19 i *Saga Diðriks konungs af Bern*, udg. af C. R. Unger, Christiania 1853, s. 28 ff. not.

Öfversättningen föreligger i tvänne delar:

a) Bl. 1—25^r, motsvarande membranens bl. 1—14^r rad. 5 eller Ungers edition kap. 22—56, tryckta som not å sid. 28 ff.

b) Bl. 26—34^r, motsvarande membranens bl. 44^r rad. 23—48^r rad. 2 eller Ungers ed. kap. 134—144.

Skrifven af Johannes Thomæ Bureus. Titeln härrör från Jónas Rugman. Å bl. 1^r har Johan Hadorph antecknat: »Jfrån Assessoren H. Johan Axehiell ankommen den 22 Januarij 1689.» Bl. 25^v och 34^v—35 äro lemnade blanka.

III.

26 × 20 cm. 28 blad. *Kursiv. Förra hälften af 1600-talet.*

Þiðrekssaga.

»Vilcina sagu.» Svensk öfversättning af perg. fol. nr 4 i utdrag. Trenne stycken:

a) Bl. 3—22^v rad. 6, motsvarande membranens bl. 74^v rad. 8—80^v rad. 10 eller Ungers ed. kap. 21—56, texten.

b) Bl. 22^v rad. 7—24^r, motsv. membranens bl. 91^v rad. 11—92 eller Ungers ed. kap. 291—292.

c) Bl. 24^v—28^r, motsv. membranens bl. 112^r rad. 15—114^r rad. 4 eller Ungers ed. kap. 349—355.

Skrifven af Johannes Thomæ Bureus med ändringar af Johan Axehielm, från hvilken också titeln härrör. Bl. 1^r är användt till titelblad, bl. 1^v—2 och 28^v äro lemnade blanka.

IV.

21 × 16,5 cm. 63 blad. *Kursiv. Förra hälften af 1600-talet.*

Þiðrekssaga.

»Wilcina Sagan.» Afskrift af cod. II och III, innan ännu Axehielms ändringar i den senare blifvit gjorda. Den i cod. II afskrifna texten fins dock icke här intagen. Afskrifvaren är obekant. Titeln är påtecknad af J. Peringskiöld. Bl. 1^r är användt till titelblad. Bl. 1^v, 34^v—35 och 62^v—63 äro lemnade blanka.

Historia: Manuskriptet blef efter Bureus' död omhändertaget af hans måg Johan Axehielm, genom hvilken det sedermera öfverlemnades till Antikvitetskollegiets samlingar.

Användn. och beskrifn.: *Sagan om Didrik af Bern*, utg. af G. O. Hyltén-Cavallius (i S. F. S. S.), Stockholm 1850—54, s. VI.

G. Storm, *Sagnkredsene om Karl den store og Didrik af Bern*, Kristiania 1874, s. 158. V. Gödel, *Fornnorsk-isländsk litteratur i Sverige* 1, Stockholm 1897, s. 219 ff.

233. **Papp. 4:o nr 55.**

24 × 18,5 cm. 332 blad + 4 försätsblad, 2 vid hvar-dera permen. *Prydligt textad skrift. Från år 1786. Grönt, orneradt marokinband med guldsnitt. Ryggtitel: »JOMSWIKINGA SAGA.»*

Jómsvíkinga saga.

Isländsk text med jämnlöpande svensk öfversättning. Arbetet börjar med »Några Ord till Läsaren», daterade Stockholm den 15 april 1786, och boken är utstyrd med ett vackert textadt titelblad, prydt med en vapensköld och en teckning af Jomsborg. Själva sagan föreligger i tvänne afdelningar: 1) »Upphaf Sogunar fra þeim Iomsvíkinga-Koppum» och 2) »Saugu af Iomsvíkingum», hvar-dera försedda med sitt titelblad, sin 'ordstafa-rad' och sin särskilda paginering. Texten till del 1 är en afskrift af papp. fol. nr 85, kap. 1—10; texten till del 2 grundar sig på en afskrift af cod. AM. 510 4:o. Den prydliga volymen är skriven af kommerserådet Magnus Adlerstam.

Användn. och beskrifn.: *Jomswíkinga-Sagan, eller Historia om Kämparne från Jomsborg*, redig. af M. Adlerstam, utg. af L. Hammarsköld, Stockholm 1815.

234. **Papp. 4:o nr 56.**

24 × 18,5 cm. 298 blad + 4 försätsblad, 2 vid hvar-dera permen. *Prydligt textad skrift. Från år*

1786. *Grönt, orneradt marokinband med guldsnitt.*
Ryggtitel: »SAGA OM ORVAR ODDER.»

Orvar-Odds saga.

»Saugu af Orvar Odde, Syne Grims Lodinnkinnu.»
 Isländsk text med jämnlopande svensk öfversättning.
 Till själfva sagan sluter sig ett register, en 'ordstafarad', framför går ett företal, 'några ord till läsaren', och det hela är utstyrdt med ett prydligt titelblad. Arbetet är utfördt af kommerserådet Magnus Adlerstam. Konceptet var färdigt år 1783, och detta renskrefs år 1786 i den form, som det här föreligger. Företalet är dateradt den 15 april sistnämnda år.

Användn. och beskrifn.: *Orvar-Odds saga*, herausg. von R. C. Boer, Leiden 1888, s. VII.

235. **Papp. 4:o nr 57.**

20,6 × 16,5 cm. 41 blad + 2 försätsblad, 1 vid hvardera permen. Från år 1788. Bunden i halfkläder med ryggtitel: »JOKULS BUES SONS SAGA.»

Jökuls þáttur Búasonar.

»Þáttur af Iokle Syne Bua Andridar Sonar.» Isländsk text med jämnlopande svensk öfversättning. Efter sagans slut följer register. Skrifven af kommerserådet Magnus Adlerstam.

236. **Papp. 4:o nr 58.**

20,7 × 16,7 cm. 158 blad + 1 försätsblad vid frampermen. Från år 1788. Bunden i halfkläder med ryggtitel: »SAGOR OM BARDER DUMBS SON OCH HANS SON GESTER.»

Innehåll:

1. Bl. 1—71 (pag. 1—142).

Bárðar saga snæfellsáss. — »Saugu af Barde Dumbs Syne, Er Kalladur Var Snæ-Fells-As.»

Isländsk text med jämnlopande svensk öfversättning.

2. Bl. 72—158.

Gests saga Bárðarsonar. — »Saugu af Gesti, Syne Bardar Snæfells-As.»

Isländsk text med jämnlopande svensk öfversättning. Slutar med bl. 149. Därefter följer ett för båda sagorna uppgjort register. Volymen är skriven af kommerserådet Magnus Adlerstam.

237. **Papp. 4:o nr 59.**

20,6 × 16,5 cm. 136 blad + 2 försätsblad, 1 vid hvardera permen. Från år 1788. Bunden i halfkläder med ryggtitel: »SAGA OM THORG. PRUDA OCH HANS SON VIGLUNDER.»

Þorgríms saga prúða ok Víglundar vana.

»Sogu af Þorgrimi Pruda, og Viglunde Syne hans.» Isländsk text med svensk öfversättning och åtföljande register. Skrifven af kommerserådet Magnus Adlerstam.

238. **Papp. 4:o nr 60.**

20,2 × 16 cm. 18 blad + 1 försätsblad vid frampermen. Kursiv. Från år 1734. Gråpappersband med permtitel: »Söguna af Jngvare Vidförla.»

Ingvars saga víðförla.

»Her beriar Søguna af Ingvari Vidförla og Sveini Syni Hans.» Å försätsbladet äro nedtecknade några notiser om Oddr Munk.

Historia: Enligt en anteckning å titelbladet är sagan »udskrewen effter et exemplar paa det Kongl. Academies Bibliothec i Khawn in Novembri 1734». Handskriften har tillhört N. R. Brocman och har med hans samlingar kommit till Antikvitetsarkivet.

Användn. och beskrifn.: *Sagan om Ingvar Widtfarne Och Hans Son Swen*, utg. af N. R. Brocman, Stockholm 1762.

239. Papp. 4:o nr 61.

20 × 16,3 cm. 8 blad. Kursiv. Från omkring 1700. Lösa lägg i gråpapperskonvolut med permtitel: »Uttåg af Sigurd Pöglas Saga.»

Sigurðar saga þögla.

»Uttåg af Sigurd Thoglas Saga om en Siödrabning wid en ö i Gettalandet.» Svensk öfversättning i utdrag.

240. Papp. 4:o nr 62.

21,5 × 17 cm. 38 blad. Från senare hälften af 1700-talet. Lösa lägg i gråpapperskonvolut.

Hervarar saga.

Varierande läsarter till texten i *Hervarar Saga*, utg. af Olof Verelius, Upsaliæ 1672. De föreligga i 2 exemplar, bl. 7^r—22 och bl. 23—38 (pag. 471—502) och äro båda afskrifna från papp. fol. nr 120. Bl. 1—7^r af volymen innehålla några biografiska notiser om Olof

Verelius. Det hela är skrifvet af Magnus von Celses hand.

241. Papp. 4:o nr 63.

21 × 16,5 cm. 12 blad. Från förra hälften af 1700-talet. Sammanhäftade lägg, inslagna i gråpapperskonvolut.

Hervarar saga.

Varierande läsarter till texten i *Hervarar Saga*, utg. af Olof Verelius, Upsaliæ 1672. Från papp. fol. nr 120. Efter textanmärkningarna följer i afskrift ett bref af den 5 mars 1706 från domprosten i Wexiö Anders Goeding till J. Peringskiöld om en runinskrift på en i Pjetteryds kyrka i Småland förvarad dopfunt jämte Peringskiölds svar därå af den 25 april samma år.

242. Papp. 4:o nr 64.

21 × 16,5 cm. 241 blad + 4 försätsblad, 3 vid fram-, 1 vid bakpermen. Från början af 1800-talet, Bunden i halfläder med ryggtitel: »EDDA SÆMUNDINA.»

Edda Sæmundar hins fróða.

Innehåller följande sånger: Völundarkviða, Helgakviða Hundingsbana hin fyrri, Helgakviða Hundingsbana qnnur, Sinfjötalok, Helgakviða Hjörvarðssonar, Sigurðarkviða Fáfnisbana hin fyrsta, Sigurðarkviða Fáfnisbana qnnur, Fáfnismál, Sigrdrífumál, Sigurðarkviða Fáfnisbana hin þriðja, Brot af Sigurðarkviðu, Guðrúnarkviða hin fyrsta, Helreið Brynhildar, Gunnarsslagr, Guðrúnar-

kviða qnnur, Guðrúnarkviða hin þriðja, Oddrúnargrátr, Atlakviða, Atlamál hin grœnlensku, Guðrúnarhvöt, Hamðismál, Grógaldur.

Latinsk öfversättning med anmärkningar.

Historia: Handskriften är en afskrift af manuskriptet till *Edda Sæmundar hinns fróða*, ed. sumpt. Leg. Arnani., 2, Havniæ 1818. Den är utförd af N. M. Petersen till bruk för Rask-Afzelius edition, Holmiæ 1818. Boken har också ägts af A. A. Afzelius, som å insidan af frampermen skrifvit sitt namn. Af honom skänktes den 1844 till George Stephens, och denne öfverlemnade den år 1852 till Kongl. biblioteket.

243. *Papp. 4:o nr 65.* F. d. C: 10.

21,7 × 17,5 cm. 382 blad + 2 försätsblad vid frampermen. Kursiv med öfverskrifter i halffraktur. Från år 1646. Orneradt helläderband med guldsnitt.

Innehåll:

1. Bl. 1—235.

Jónsbók.

Dansk öfversättning. Efter lagtextens slut å bl. 212 följa, likaledes i dansk öfversättning:

- 1) Réttarbœtr af Hákon, Eiríkr och Magnús.
- 2) Om konungens och hans ombudsmäns företrädesrätt vid uppköp af varor och förnödenheter.
- 3) »En gammell Contragt Jmellum Kongen aff Norge och Jsslenderne.»
- 4) Förbud att bära vapen på lagtinget.
- 5) »Om Tieneste Folch.»
- 6) »Kong Christians den tredies Breff och Rettarbæd Om Preste börn at werre Egte.»
- 7) »Storre Eller Lange Domb om Blodskam Horreri Frille Leffnit och Schiørleffnitt.»

Slutar med bl. 232^r. Bl. 232^v—235 äro lemnade blanka.

2. Bl. 236—382.

Kongl. bref och förordningar rörande Island från åren 1542—1639.

Slutar med bl. 380^r. De följande äro lemnade blanka.

Historia: Om tiden för arbetets nedskrifvande och om den person, som verkställt detsamma, lemnar handskriften själf upplysning i den å försätsblad i nedskrifna titeln. Denna, som är påtecknad af samma hand, från hvilken boken eljest i sin helhet härrör, är af följande lydelse:

»Jslandsche Lougbogh vdgiffuen aff Kong. Magnus Hogensen Anno 1282.

Jtem Herhoss andre Kongl. forordninger, vdgiffued paa adtsheilige thider.

Sammen Sancket aff Jennss Söffrenssenn Anno 1646.»

Denne Jens Söffrensen torde icke vara någon annan än den lärde bokhandlaren i Roskilde Jens Sörensen Nörnissom, författaren till den år 1645 utgifna 'Kort dansk Krönnike' och 'adskillige gode Böger at være sit Fædreland til Gavn og bedste', såsom det heter i det af Stephanius till krönikan skrifna företalet. När och på hvad väg handskriften kommit öfver till Sverige är icke känt. I Antikvitetskollegiets inventarium af år 1693 fins den upptagen under titeln: »Jslänke Lagbok af Kong. Mag. Haqu. 4:to. A:o 1282 med andre Förordnr Ms.» Se V. Gödel, *Fornnorsk-isländsk litteratur i Sverige* 1, Stockholm 1897, s. 293.

244. *Papp. 4:o nr 66.* F. d. C: 11.

20,8 × 16 cm. 241 blad. Halffraktur och kursiv. Senare hälften af 1500-talet. Bunden i helläder.

Grágás.

Begynner med erfða-páttur. Lagtexten slutar med bl. 216: »Hier endast G. G. Enn þetta sem ept: kemr

e: quiddam diversum: huo:ki miog gómul langr nie ny.
 7 þui kalla ec þetta Inteim.» Tillägget utgöres af en
 samling diverse lagbestämmelser. Vid frampermen är
 inlagdt ett papper (23 × 97,5 cm.), innehållande tvänne
 skematiska tabeller med förklaringar till erfða-þátr:
 'Arbor consangvinitatis', á bladets framsida, »Samann
 tekid J Stærra aarskogie a aarskogz strónd Anno 1677.
 Jon Gudmundsson M. E. H.», och 'Arbor affinitatis' á
 bladets baksida, »Samsett J stærra Aarskogie in Febru-
 ario 1676. Ocijsime Rescriptum dominica 1681.»

Historia: Enligt meddelande af Dr Jón Þorkelsson skall hand-
 skriften vara skriven af biskop Guðbrandur Þorláksson. År
 1625 ägdes den af Arngrímur Jónsson lærði, såsom en anteck-
 ning á bakpermens insida ger vid handen. När och på hvad
 väg handskriften kommit öfver till Sverige är icke med säker-
 het känt. I Antikvitetskollegiets inventarium af år 1693 är
 den upptagen under titeln: »Grågås äldsta Lagbook i Norge.
 Ms. på Papper in 4:to.»

245. **Papp. 4:o nr 67.** F. d. C: 12.

19,5 × 14,8 cm. 191 blad + 2 försätsblad vid fram-
 permen. Fraktur. Från slutet af 1500-talet. Röda
 öfverskrifter. Målade och sirade initialer. Bunden
 i helpergament med M. G. de la Gardies exlibris á
 båda permarna. Bandet skadadt.

Innehåll:

1. Bl. 1—113.

Jónsbók.

2. Bl. 114—137.

Réttarbætr och förordningar.

3. Bl. 138—161.

Kristinréttir hinn nýi. — »Hier byriar kristinz
 doms rett.»

4. Bl. 162—165^r.

Lag och förordning om »huersu miclar piesekter
 og haarrepsingar uera skyllde aa þrendsemi ok mægdum
 spellum og hordomum ok þrillu lijfe» med åtföljande
 kungl. stadfästelse af den 13 april 1566.

Bl. 165^v—191 äro lemnade blanka.

Historia: Handskriften har tillhört Magnus Gabriel de la Gardie
 och torde hafva kommit i hans ägo med de efter dansken
 Stephanius år 1652 inköpta samlingarna. Med de böcker och
 manuskript, som de la Gardie år 1670 donerade Antikvitets-
 kollegiet, gick den in i dess samlingar. I den öfver dona-
 tionen tryckta katalogen, *Apographum donationis, qua... Dn.*
Magnus Gabriel de la Gardie... Academiæ Upsaliensi et Col-
legio Antiquitatum legavit, Holmiæ 1672, är den upptagen som
 nr »XII. Jslandz Lagen, öfwer 100 åhr sedan skrifwen, medh
 en Christendoms Rätt». Denna titel har sedan i något för-
 kortad form af Johan Hadorph flyttats in á handskriftens bl. 1^r.

246. **Papp. 4:o nr 68.** F. d. C: 13.

18,3 × 15,5 cm. 543 blad + 3 försätsblad vid fram-
 permen. Halffraktur och kursiv. Från år 1600—1625.
 Skrifven af 3:ne händer: Bl. 1—235, 312—312^v rad.
 10 af hand A; bl. 240—255, 261^v—265 af hand B;
 bl. 256—261^r, 296—311, 313^v rad. 11—328, 333—340^r,
 377—526 af hand C. Öfriga blad äro lemnade blanka.
 Pressadt helläderband, försedt med beslag och spännen.

Innehåll:

1. Bl. 1—235, 312^r.

Jónsbók.

Dansk öfversättning. Vid inbindningen hafva 76
 blad, nuvarande bl. 236—311 blifvit felaktigt insatta
 framför lagbokens slutblad.

2. Bl. 312^v—376.

Réttarbætr och förordningar.

I dansk öfversättning.

a) Réttarbætr af Hákon, Eiríkr och Magnús.

b) »Om Kiób paa Waare.»

c) »En gamell Contracht imellom Kongen Aff Norge oc Jsslenderne.»

d) Förbud om att bära vapen på tinget.

e) »Om thieneste folck.»

f) »Kong Christian den tridie Breff oc Retterbód om preste bórn at were Egte.»

g) »Store eller lange dom om Blodscham, Horeri, Frilleffnet och Skórleffnit», jämte Fredrik II:s stadfästelse på domen.

Slutar med bl. 340^r. De följande äro lemnade blanka.

3. Bl. 236—295.

Kongl. bref rörande Island.

Af den 8 maj 1591, 21 april 1619, 29 nov. 1622, 20 april 1619, 21 april 1619, 4 mars 1595, 30 april 1615, 9 maj 1593, 29 nov. 1622, 14 april 1607, 30 april 1594, 20 maj 1595, 21 april 1619, 25 febr. 1609, 19 maj 1579, 14 april 1607, 6 dec. 1593, motsvarande nr V, LXX, LXXXV, LXXIII, LXVI, XXIII, LV, XIII, LXXXVI, XLIV, XXII, XXVII, LXXII, LII, XXXIX, XLV, XIX af resp. år och dato i *Kongel. Forordninger og aabne Breve til Island*, Rappsoe 1776—1787. Bl. 236—39, 265^v—295 äro lemnade blanka.

4. Bl. 296—305^r.

»Den Jslandsche Taxt paa Kióbmandschab», af den 6 december 1619.

5. Bl. 305^v—311.

»Compagnie Breffuit Om Jsslands Ferós och Norlands beseigling Wdgiffuid Anno 1619 den 16 Decemb. af Konung Christian den 4.»

6. Bl. 377—492.

»En Kircke Ordinantz Huor effter alle Baade Geistlige och Werdslige vdi Norgis Rige skulle sig Rette och forholde. Giffuit aar 1607.

Herhos findis oc schreffuit

Forordning om Ehteschabs sager, Huor effter alle Capittler vdi Norge skulle haffue sig att rette, Giffuit aar 1582.

Cum Gratia & priuilegio Regiæ Maiestatis ad decennium. Schreffuit vdi Jsland paa Bessestad 1625.»

Öfverensstämmar med den tryckta upplagan, Köbenhavn 1607.

7. Bl. 493—543.

Register till handskriften.

Slutar med bl. 526. De följande äro lemnade blanka.

Historia: Den af hand A skrifna delen är handskriftens äldsta och torde kunna sättas till början af 1600-talet. Till denna hafva sedermera fogats de öfriga uppteckningarna, samtliga skrifna på Island och afslutade vid pass 1625. Från ungefär denna tid härrör också bandet. När och på hvad väg handskriften kommit öfver till Sverige är icke känt.

247. *Papp. 4:o nr 69.* F. d. C: 28.

18,7 × 14,2 cm. 201 blad + 3 försätsblad vid frampermen. Halffrakturn. Från förra hälften af 1500-talet. Målade initialer och i rött understrukna rubriker. Brunt helläderband med spännen.

Innehåll:

I. Bl. 1—147.

Magnús Lagabætirs landslag.

Dansk öfversättning.

2. Bl. 148—153.

Norsk konungalängd. — »He: effthe: fölge: de som Noies koninge: we:et haffwe:»: Haraldr Hárfagri — Christofer af Bajern.

Slutar å bl. 149^r. De följande äro lemnade blanka.

3. Bl. 154—185.

Réttarbötr.

Se *Norges gamle love* 4, 684. Slutar å bl. 182^r.
De följande äro lemnade blanka.

4. Bl. 186—196.

Regulæ juris.

Till antalet 88. På latin och danska.

5. Bl. 197—198.

'Sager koningen och byschopen emellom.'

6. Bl. 199.

Stamtafla.

Magnus Måneskjold — konung Hans.

7. Bl. 200.

Om konung Hans kröning.

Bl. 201 är lemnadt blankt.

Historia: Handskriften har tillhört kanslern Johan Friis. Med egen hand har denne öfverst å bl. 1 skrifvit: »Thenne Bogh horer Jahann friiss tiill aff heslager 1547», och å första försätsbladet har han gjort följande anteckning: »Jahan friiss till heslagger speia in domino et fac bonitatem et inhabita terram et victum queie honeste psal: 37.» När och på hvad väg handskriften kommit öfver till Sverige är icke känt. I Anti-kvitetskollegiets inventarium af år 1693 fins den emellertid upptagen och har vid denna tid blifvit försedd med en af Johan Joh:son Hadorph å ett af försätsbladen nedskrifven innehållsförteckning.

Användn. och beskrifn.: R. Nyerup, *Rejser til Stockholm*, Kjøbenhavn 1816, s. 146. *Monumenta historica Norvegiæ*, udg. ved G. Storm, Kristiania 1880, s. LV. *Norges gamle love* 4, 683 f.

248. **Papp. 4:o nr 70.** F. d. C: 29.

18,7 × 15,3 cm. 251 blad. *Kursiv. Röda titlar och öfverskrifter. Senare hälften af 1500-talet. Brunt, pressadt helläderband, försedt med spännen och prydt med figurer och porträtt af kejsar Karl V (å frampermen) och kurfurst Johan Fredrik (å bakpermen).*

Innehåll:

1. Bl. 15—214 (numr. 213).

Magnús Lagabætirs landslag.

Dansk öfversättning. Skrifven år 1571 af »Hanns Diricksonn», såsom han själf å titelbladet skrifvit sitt namn. Vid slutet har han tillagt: »Finis octo liberorum legis Norueagice quos scripsit iohannes pheroniæ anno post partum wirgineum 1571. 17 febeuarius.»

2. Bl. 215—241 (numr. 214—240).

Réttarbötr.

Se *Norges gamle love* 4, 685. Uppteckningen är afslutad »1571 j feróó Thenn 14 marcij.» Skrifven af Hans Dirikssön.

3. Bl. 4—14, 242—244^r (numr. 241—243), 245 (numr. 244).

Register till lagboken.

Skrifvet af en hand B, Jens Matzen. Dateradt 1580.

4. Bl. 244^v (numr. 243).

Réttarbót för Färöarna af hertig Hákon Magnússon.

Fragment: endast början. Skrifvet af en hand C, Rasmus Albritssön Færöske.

5. Bl. 246—247 (numr. 245—46).

»Om gröelandtz sielinng.»

Början af Ívar Bárðssöns Beskrifning öfver Grönland, motsvarande *Grönlands historiske Mindesmærker* 3, 250¹²—252⁷. Skrifven af Rasmus Albritssön Færöske. Bl. 248—251 äro lemnade blanka, likaså handskriftens begynnelseblad, bl. 1—3, å hvilka sedan en del anteckningar blifvit gjorda.

Historia: Den egentliga lagboken med de till densamma hörande rättarböctr är, såsom af det redan anförda framgår, skrifven på Færöarna år 1571. Dess förste ägare Hans Dirikssön öfverlemnade den 1573 till Rasmus Albritssön Færöske, som å de i slutet varande blanka bladen påbörjade en uppteckning af hertig Håkons rättarbót och Ívar Bárðssöns beskrifning. Redan påföljande året har dock handskriften gått öfver till en tredje, Jens Matzen, hvars bidrag till arbetets fullständigande varit det af honom upprättade registret. År 1596 ägdes boken af Hans Poulsen Resen. Såväl af honom som andra ägare finnas åtskilliga anteckningar gjorda. Från den tid handskriften tillhörde Antikvitetskollegiet bär den som titel å bl. 1: »No:iska Lagbokin» på Danska.»

Användn. och beskrifn.: R. Nyerup, *Rejser til Stockholm*, Kjöbenhavn 1816, s. 147. *Norges gamle love* 4, 684 ff.

249. **Papp. 4:o nr 71.** F. d. C: 30.

20 × 15,2 cm. 132 blad. Från omkring 1550. Bunden i ett blad ur en latinsk messbok från 1300-talet.

Magnús Lagabætirs landslag.

Dansk öfversättning. Lagtexten föregås af register samt förklaringar af säregna ord och uttryck i lagen.

Historia: Om sina öden har handskriften själf följande notiser att meddela. Öfverst å bl. 1^r är antecknad: »Anno dominij Xs 1552. Thenne Samme Bog Hó:er mig Eirick Kiill tiill, Saa Lenge ieg Beholler Hende.» Därunder läses: »Thenne Bock ho:er migh Jöns Erichsonn till fråge there Effter hoo som will thenn henne Stiell hann skall fara ille och aldrihg well.» Å baksidan af samma blad heter det: »Sancht Olufs lagh i Närige. Thenne Lagh bock hörer migh Erich Simonszon till Rechboo, Henne hafuer iag kiöpth för 6 dlr kong göstafs mynt Anno 1594 den 5 Junij af En Bårighere på gåtlandh.» En anteckning slutligen från senare hälften af 1600-talet lyder: »Hans Excell. högwälb. H. Clas Rålamb's book.» Från den tid boken tillhörde Antikvitetskollegiets samlingar bär den å bl. 1^r som titel: »Norigis Lagbok.»

Användn. och beskrifn.: R. Nyerup, *Rejser til Stockholm*, Kjöbenhavn 1816, s. 147. *Norges gamle love* 4, 686.

250. **Papp. 4:o nr 72.** F. d. C: 31.

20,5 × 14,5 cm. 192 blad. Skrifven, bl. 1—142 (numr. 140) af hand A från år 1552, de öfriga af hand B från förra hälften af 1600-talet. Röda öfverskrifter och målade initialer i den af hand A skrifna delen. Pressadt helläderband med klaffperm.

Innehåll:

1. Bl. 1—112 (numr. 110).

Magnús Lagabætirs landslag. — »Noriges Log vdsett paa Danske tungmooll nu nyligen offue: seett anno 1552.»

Dansk öfversättning.

2. Bl. 113—135 (numr. 111—133).

Réttarböctr. — »Rettebódder.»

Se *Norges gamle love* 4, 686 f.

3. Bl. 136—139^r (numr. 134—137).

Garðsréttr. — »Her begyndes gaardz retten Oc syne artickle.»

4. Bl. 139^v—142 (numr. 137—140).

Norsk konungalängd. — »Disse efftesceffne Konger haffuer raad for Norge huer vdij ssijnn tijdt.»

Haraldr Hårfagri — Kristian III. Slutar med bl. 140. De två följande äro lemnade blanka.

5. Bl. 143—192 (numr. 141 ff.).

Jordebok öfver en del härader i Vester- och Östergötland.

Slutar med bl. 167^r. De följande äro lemnade blanka.

Historia: Den del af handskriften, som härrör från hand A, är skrifven för och under uppsikt af Claus Huitfeldt, lensmand i Skiens syssel i Norge åren 1549—1556. Med egen hand har Huitfeldt textat titlarna och flertalet af öfverskrifterna, och öfverst å bl. 1 har han gjort följande anteckning:

»Alle menschen hogste tzyr:

ist das vernufft zwyngt boes begier:

Claues Huitfeldt.»

När handskriften kommit öfver till Sverige är icke känt, men redan under förra hälften af 1600-talet har den funnits här. Ty från denna tid härröra de svenska jordeboksutdragen, för hvilkas nedskrifvande någon af bokens ägare från denna tid begagnat sig af de många blanka bladen. Efter 1651 har handskriften ägts af friherre Lars Fleming till Liebelitz (baronerad 1651, död 1699). En anteckning å slutbladet lyder: »Her Lars Flemings Friherre hörer thenne Norske Lagbocck thill. hvo henne Bortt ställ hann skall aldrich fara wäll.» Fleming synes hafva öfverlemnadt boken till professor Jakob Arrhenius, hvars egenhändiga namnteckning å titelbladet tyder på att han varit dess ägare. Af honom torde den hafva blifvit öfverlemnadt till Antikvitetskollegiet, i hvars inventarium från år 1693

den finnes upptagen under titeln: »Norges lag på Danska. Ms. Papp. 4:to 1552.»

Användn. och beskrifn.: R. Nyerup, *Rejser til Stockholm*, Kjöbenhavn 1816, s. 147. *Monumenta historica Norvegiæ*, udg. ved G. Storm, Kristiania 1880, s. LV. *Norges gamle love* 4, 686 f.

251. **Papp. 4:0 nr 73.** F. d. C: 32.

20,5 × 15,6 cm. 149 blad. *Kursiv med öfverskrifter i halffraktur. Från vid pass 1580. Skrifven af tvänne händer: Bl. 1—104, III—149 af hand A; bl. 105—110 af hand B (Peder Jörgensön). Bunden i helpergament med knytremmar.*

Innehåll:

1. Bl. 1—104.

Magnús Lagabætirs landslag. — »Her begynndis Norgis Laubogh.»

Dansk öfversättning. Uppteckningen börjar med bl. 4. Bl. 3 är användt till titelblad, och bl. 1, 2 har skrifvaren lemnat blanka.

2. Bl. 105—110.

Register till lagen. — »Her begynndis Tafflen offue: Norgis Loughbog, Oc paa Huad Bladt hue: besöndelig Capitel findis.»

3. Bl. III—III5.

Förteckning öfver de i lagen förekommande böterna. — »Disse bröcker findis i Norrgis Laugh.»

Slutar med bl. III3. De två följande äro lemnade blanka.

4. Bl. 116—149.

Réttarbœtr. — »Her begyndis Rettebøderne gamle och Ny, som fremfarne Her:er och Konger haffuer giffuit alle Norgis Jndbyggere, som wnder ret Lydelse wille vere.»

Alla på danska. Den yngsta är utfärdad af Fredrik II, Köbenhavn den 3 februari 1579. Uppteckningen slutar å bl. 148. Bl. 149 är lemnadt blankt.

Historia: Handskriften, som med afseende på sin ålder torde kunna sättas till ungefär året för den yngsta réttarbótens utfärdande, d. v. s. 1580, synes vara nedskrifven under ledning af den person, som å bl. 2 antecknat sig som dess ägare. Det heter där: »Denne Loughog tilkommer Peder Jógensón met Rette.» Med egen hand har han skrifvit titelbladet och själf försett lagen med det register, som återfinnes å de inhaftade bladen 105—110. År 1599 ägdes handskriften af »Petrus Halmianus Ripensis», från hvilken den samma år gått till »Omund Tiórbjónsen», som å både första och sista bladet angifver sig som bokens rättmätige innehafvare. När och på hvad väg den sedan kommit till Sverige är icke känt.

Användn. och beskrifn.: R. Nyerup, *Rejser til Stockholm*, Köbenhavn 1816, s. 147. *Norges gamle love* 4, 687 f.

252. **Papp. 4:o nr 74.** F. d. C: 33—36.

20 x 16 cm. 511 blad + 20 försätsblad fördelade på 4 volymer. Halffraktur. Från år 1600. Skrifna af en och samma hand med undantag af bl. 472—76 (numr. 476—81), som härröra från en annan. Hvarje volym bunden i helpergament.

Magnús Lagabœtirs landslag.

Text med jämnlopande dansk öfversättning. Texten härstammar från cod. AM. 322 fol. Till denna »Norrigis Low», hvilken här börjar med »En Vnderwijsning», en

historik öfver dess tillkomst, sluta sig åtskilliga utdrag ur »Islands Lowbok» samt réttarbœtr, förordningar och domar, anteckningar om skattläggning m. m. Se *Norges gamle love* 4, 688 ff.

Historia: Arbetet är utfördt af Peder Claussón Friis och nedskrifvet under hans tillsyn och ledning. Han har själf paginerat detsamma, här och där gjort korrigeringar och tillägg och å ett af försätsbladen påtecknat följande titel: »Norrigis Low, vdset paa Danske: oc Norsken der hos, wed Peder Clavssón Sogneprest i Undal: Anno Christj 1600.» Äfven företalet är af honom egenhändigt undertecknad.

I Peder Claussóns ägo var det hela sammanhållet till en volym, såsom det framgår af den alla delarna igenom förlöpande pagineringen, och det var och förblef i obundet skick, äfven när han sedermera öfverlemnade det som gåfva till biskopen och domkapitlet i Stavanger. Det var i maj 1608 som han presenterade sin chef och sina ämbetsbröder detta sitt arbete. Den å titelbladet nedskrifna dedikationen lyder:

»Anno Christj 1608 in Majjo haffuer ieg til it wenligt thienistachtigheds och tacknemmeligheds tegn forærit min Kjære Herre Biscop, Hæderlig och Hójlærd Mand M: Lavritz Clavssen; och mine Kjære Medbrødre her vdj Stavanger boendis, med denne Lag bog: Bedendis ydmygelig, at den ringe tjeniste tagis til tacke, och i en god mening:

Peder Clavssón egen
hand, A:o ætatis 63.»

Från Stavangers kapitel har handskriften sedan kommit till Danmark, hvarest den stannat hos den lärde samlaren Jörgen Seefeldt. Denne lät fördela den digra bunt i 4 volymer och förse dessa med deras nuvarande band, hvarvid de samtliga märkts å försätsbladen med hans exlibris. Med Seefeldts bibliotek kommo de öfver till Sverige, och i Antikvitetskollegiets inventarium af år 1693 finnas de upptagna som nr »17—20, En Norsk Lagbook på danska Ms. på Papper in 4:to». Se V. Gödel, *Fornnorsk-isländsk litteratur i Sverige* 1. Stockholm 1897, s. 113 ff., 287.

Användn. och beskrifn.: R. Nyerup, *Rejser til Stockholm*, Köbenhavn 1816, s. 147 ff. *Norske Magasin*, udg. af N.

Nicolaysen, i, Christiania 1858, s. xxxiii. Peder Claus-
søn Friis, *Samlede Skrifter*, udg. af G. Storm, Kristiania
1877—81. *Norges gamle love* 4, 688 ff. *Diplomatarium is-
landicum* 2, 94.

253. **Papp. 4:o nr 75.** F. d. »Danica 44 4:o.»

19,8 × 14,2 cm. 283 blad + 2 försätsblad, 1 vid
hvardera permen. Halffrakture och kursiv. Från år
1561. Nytt helläderband med permarna öfverdragna
af ytterlädret från ett gammalt pressadt skinnband.

Innehåll:

1. Bl. 1—189 (numr. 183).

Magnús Lagabætirs landslag. — »Norgis oc syn-
derlig Guletings Laugbog.»

Dansk öfversättning. Uppteckningen börjar med
bl. 2. Bl. 1 är användt till titelblad.

2. Bl. 190—239 (numr. 184—233).

Réttarbøtr. — »HER Begyndis Rettebøter.»

Se *Norges gamle love* 4, 695.

3. Bl. 240—259 (numr. 234 ff.).

Regulæ juris.

Till antalet 88. På latin och danska.

4. Bl. 260—265 (numr. 254 ff.).

»Desse Efffterscreffne Sager Eye Kongen och
Byspen till hobe.»

5. Bl. 266—283.

Register till lagboken.

Historia: Å handskriftens titelblad lemnas upplysning om året för
bokens tillkomst samt en antydan om namnet på skrifvaren
eller förste ägaren. Titeln lyder: »Norgis Lagbog Anno 1561.

I. S. S. B. Med Lag skall mand land bygge.» När och på
hvad väg handskriften kommit öfver till Sverige är icke känt.

Användn. och beskrifn.: C. Molbech, *Danske Haandskrifter*
i det Kongel. Bibliothek i Stockholm, Kiøbenhavn 1843, s. 146.
Norges gamle love 4, 694 f.

254. **Papp. 4:o nr 76.**

20,2 × 16,5 cm. 254 blad + titelblad och 2 för-
sätsblad vid frampermen. Halffrakture och kursiv. Från
senare hälften af 1500-talet. Brunt, pressadt helläder-
band, prydt med figurer och försedt med spännen.

Innehåll:

1. Bl. 1—193.

Magnús Lagabætirs landslag.

Dansk öfversättning.

2. Bl. 194—207.

Register till lagen.

3. Bl. 208—254.

Réttarbøtr och förordningar.

1) Hákon »Norgis och Suerigis koninnng»: Om mynt
och handel.

2) Oláf Hákonsson:

a) Om tull af islandsfarare. Dat. Bergen på
det andra regeringsåret.

b) Om handel. Dat. Tunsberg »Onsdagenn nest
effther Sancte Bartholomej dag, paa iij aar
rigis wars.»

3) Hákon Magnússon:

a) Om ombudsmäns närvaro på lagtinget.
Dat. Bergen på det 13 regeringsåret.

- b) Om försummelse af lagtinget. Dat. trefaldighetssöndag på det 13 regeringsåret.
- c) Til bönderna i Jatland. Dat. Bergen »ij netther fo:e Jull», på det 18 regeringsåret.
- 4) Hákon Hákonsson: Till »alle Eidtzuoldtz tingmend».
- 5) Magnús Hákonsson: Till »alle norgis mend».
- 6) Hákon Magnússon:
- a) Om landskyld i Viken. Dat. Oslo »Thorsdagenn vdj paaske wege».
- b) Om hot. Dat. Tunsberg »onnisdagen for hel- lig threfoldighedtz söndag» på det 4:e regeringsåret.
- 7) Magnús Eiríksson: Om mened och lönmord. Dat. Oslo S:t Mathias dag.
- 8) Kristofer: Om rövveri. Dat. Hamburg S:ta Margareta dag 1442.
- 9) Kristian I:
- a) Allmän réttarbót.
- b) Om rövveri.
- 10) Hans: Allmän réttarbót. Dat. Oslo »Feria quinta infra octauas vicitationis Mariæ Incarnationis dominica, Anno 1491».
- 11) Kristian II: Privilegier för Oslo. Dat. Oslo »Sancte Knud Hertugs dag» 1508.
- 12) Eiríkr Magnússon: Allmän réttarbót till »alle mennd vdj Frostathings laugsogenn».
- 13) Eiríkr Magnússon och Hákon Magnússon: Bref till de vendiska städerna. Dat. Tunsberg S:t Peters dag på det 15 regeringsåret.
- 14) Bref från »Raadmendt och meinighedenn aff stederne Lübeck, Riga och the thyske som bor vdj Wisbye». Fragment. Slutar å bl. 245^r rad. 2 med orden: »Bliffuer nogenn Norsk mand steffnnd

thil rette for nogenn penniche bróde». De följande bladen äro lemnade blanka.

Historia: Om handskriftens öde är ingenting känt, ej ens när och på hvad väg den kommit till Kongl. biblioteket. Den har aldrig tillhört Antikvitetskollegiets eller Antikvitetsarkivets samlingar.

255. *Papp. 4:o nr 77.*

19,3 × 14,8 cm. 165 blad + 2 försätsblad, 1 vid hvardera permen. Halffraktur. Från 1575—76. Röda initialer och sidoöfverskrifter. Brunt, pressadt hel-läderband, prydt med figurer och försedt med spännen. Å frampermen äro intryckta initialerna H. I. (Hans Jenson) och årtalet 1576.

Innehåll:

1. Bl. 1—147.

Magnús Lagabætirs landslag.

Dansk öfversättning.

2. Bl. 148—149^r rad. 5.

Förklaring öfver en del ord och uttryck i lagen.

3. Bl. 149^r rad. 6—150^r.

Stamtafla. — »Norgis Kongers affödning.»

Magnus Måneskjold — konung Hans.

4. Bl. 150^v—165.

Register till lagen. — »Nu efterfølger Register til den Norske Low.»

Historia: Boken är helt igenom skriven af en och samma hand. Dock förekomma i marginalerna en del anteckningar, innehållande hänvisningar till danska och svenska lagar, som blifvit tillskrifna af en annan från vid pass samma tid. Arbetet är

påbörjad 1575 och avslutadt under påföljande år. Skrifvaren har själf daterat såväl begynnelse- som slutblad. Hvem skrifvaren varit, känner man icke; ingenstädes har han efterlemnadt någon anteckning om sig själf. Ej heller synes han hafva utfört arbetet för sitt eget behof, ty genast efter dess fullbordande har han mot en ringa lön öfverlåtitt det till en Hans Jenssön, och denne har sedan låtit förse boken med det band, som den nu har. Själf har Hans Jenssön i marginalen af bl. 1 antecknat: »Emptus 3 daler», och som en inledning, en undervisning för läsaren, har han å försätsbladet lemnat följande historik öfver den föreliggande lagen:

»Thende Norske Redt haffuer hóiglofflig och Ssalige, Sanct Oluff koning giffuet alle Norskemendt, paa thend tid, huilckenn Loug Er bleffuenn fundenn beskreffuenn yblant Ssalige Antonius Brúskis liberi. Men huis thend Norske loug nu paa thende dag widere Jndholder, thz Er formerit och forbedrit, aff koningernes Lensmendt Laugmendt och dj Elste aff Norriges Jndbiigger Effter Rigenns och Landsens, wise och Schick, paa thende tid kunde were Tollig och Lideligt.

Hanns Jenssønn Schriffuer
mz Egen hand.»

Hans Jenssön skänkte år 1579 handskriften till en Henrik Matzen. Å frampermen har den nye ägaren antecknat:

»Thenne Lowbog er mig skenckett af mynn Frennde och Synnderlige gode Wenn Hanns Jenssønn Schriffuer, Thiennindis Erlig Och Welbyrdig Frwe, Frw Eddel Hardenbierrig. Anno 1579.

Ach Godt Lass mich Eruerben
Ein Erlich Leben vnnd seligh Sterben.

Hennrik Matzenn m. p.»

På 1600-talet har handskriften kommit öfver till Sverige, och den har ägts af Magnus Gabriel de la Gardie, hvars sigill i lack finnes intryckt å insidan af frampermen. Sedermera har den tillhört Riksarkivet, hvarifrån den i oktober 1889 öfverlemnades till Kongl. biblioteket.

Användn. och beskrifn.: *Norges gamle love* 4, 697.

256. *Papp. 4:o nr 78.*

18,9 × 14,8 cm. 133 blad + 2 försätsblad vid frampermen. Fraktur. Från vid pass 1600. Skinnband från slutet af 1600-talet. Ryggtitel: »NORGIS LOVG M. S.»

Innehåll:

1. Bl. 1.

Titel till boken jämte rim om »Norgis loughbøges naffn» och kejsar Justinianus regler till »alle dem som sidde vdi dom och Rett».

2. Bl. 2—23.

Utdrag ur **Magnús Lagabætirs landslag**.

3. Bl. 24—28.

Förteckning på utfärdade réttarbøetr. — »Jt lidit Summarium offue: Rettebødene.»

4. Bl. 29.

Utdrag ur **Kristinrétr**. — »Extract aff Chisten Retten.»

5. Bl. 30—32^r.

Förteckning på sakören i lagen. — »Alle sage: Øe, som findes vdi No:gis Loughbog.»

6. Bl. 32^v.

»Disse Sage: ere kongen oc Bispen emellum.»

7. Bl. 33—133.

Magnús Lagabætirs landslag.

Dansk öfversättning. Själfva lagen föregås af:

1) Vidlyftig titel (bl. 33^r).

2) Företal, såväl det nya som det gamla (bl. 33^v—35).

3) »Huad den Eed betyde: som suegiss oc kaldis Bogka: æd paa Nolske Maael» (bl. 36^r).

4) Formulär till häradskrifvare i Agershus län (bl. 36).

5) Formulär till vittnesed (bl. 37).

6) Register till lagen (bl. 39—44).

Lagtexten slutar med bl. 118. De följande äro lemnade blanka.

Historia: Nederst å bl. 1 kan man skönja följande genom kemisk behandling nästan utplånade anteckning: »Thenne Bogh thilkomer mig Niels Sórur medt Rette Anno 1601: och kostit mig iij d:r S: Niels Berthelssón. Egen handt: och inleferit min sún Christen Baaed A:o 1605 12 robris.» När och på hvad väg handskriften kommit öfver till Sverige är icke kändt. Till Kongl. biblioteket har den öfverlemnats från Riksarkivet i oktober 1889.

Användn. och beskrifn.: *Norges gamle love* 4, 697 f.

257. Papp. 4:o nr 79.

Kartong med ryggtitel: »Fragmenta varia islandica chartacea. In 4:o.»

I.

19,5 × 14,5 cm. 2 sammanhängande blad. Half-fraktur. Från omkring 1650.

Ur Þorsteins rímur Víkingssonar.

Historia: Bladen hafva anträffats i Kongl. bibliotekets cod. B: 34.

II.

20 × 16 cm. 2 sammanhängande blad. Half-fraktur. Från vid pass 1650.

Innehåll:

1. Bl. 1—2^v rad. 25.

Ur **Vilhjalms rímur sjóðs.**

Slutet.

2. Bl. 2^v rad. 26—30.

Ur **Flóres rímur.**

De två första och en del af tredje strofen.

Historia: De två bladen hafva förut varit inlagda i papp. 4:o nr 18.

III.

18,7 × 15,8 cm. 4 sammanhängande blad. Kursiv. Senare hälften af 1600-talet.

Ur Ólkofra rímur.

Rím. 2 samt delar af rím. 1 och 3.

Historia: Bladen hafva förut varit inlagda i papp. 4:o nr 24.

IV.

19,5 × 15,2 cm. 2 lösa blad. Kursiv. Från vid pass 1550.

Om skriftermål.

»Ein undir uisan fyrir einfalda soknar presta um leynileg skríptta: maal ad giora.» Fragment. Å marginalerna anteckningar af Björn Jónssons på Skarösa hand.

Historia: Bladen hafva förut varit inlagda i papp. 4:o nr 28.

V.

21 × 16,5 cm. 4 sammanhängande blad. Kursiv och halffraktur. Senare hälften af 1600-talet.

Ur Egils saga Skallagrímssonar.

»Cap. 91» i svensk öfversättning. Berättelsen om huru Egill botar Helga Þorfinnsdóttir. Se *Egils saga*

Skallagrimssonar udg. for Samfund til udg. af gammel nord. literatur ved Finnur Jónsson, København 1886-88, s. 266 f. Skrifven af Guðmundur Ólafsson. Uppteckningen slutar å bl. 2^v. De följande äro lemnade blanka.

VI.

21 × 16 cm. 1 blad. *Senare hälften af 1600-talet.*

Visa af Stefán Ólafsson.

»So kwad säluge s:r Stephan Olafsson þegar Hol-
lenska skiped brotnade a Skeidarär sande fyrer austan
å Jslande.»

Historia: Bladet har förut varit inlagdt i papp. 4:o nr 60.

VII.

21,5 × 16,5 cm. 4 sammanhängande blad. *Från
midten af 1700-talet.*

Hervarar saga.

Anteckningar och varierande läsarter till texten i
Hervarar Saga, utg. af Olof Verelius, Upsaliæ 1672.
Öfverskriften lyder: »Annot. Jo. Peringskiöld in suo
Exemplari Herv. Saga ap. Dn. Langebec hodiernum
possessorem.» Skrifvet af assessorn N. R. Brocman.

VIII.

20,5 × 16,4 cm. 16 blad. *Från slutet af 1700-
talet.*

Ur Grettis saga.

»Inn-tak Vijsnanna wr Grettis Sögu, saman-tekit af
þeim, er þar ij Jaatadi O-full-komleik Sinn.» Visorna i
utdrag med upplösning af texten.

IX.

24,5 × 20,5 cm. (bl. 1—3) och 19,8 × 11,2 cm. (bl.
4—7). 7 blad. *Från vid pass 1820.*

Ur Håttatal.

Större delen af dikten i svensk öfversättning af R.
Kr. Rask. Meddelad i bref till J. J. Cnattingius.

Historia: Brefven öfverlemnades af Cnattingius till Kongl. biblio-
teket den 10 september 1848.

Oktaver och mindre format.

258. *Papp. 8:o nr 1.*

16,5 × 10,5 cm. 117 blad. Halffrakstur och kursiv. Från vid pass 1660. Skrifven af 4 händer: Bl. 1—16, 96—103 af hand A; bl. 17—23 af hand B; bl. 24—95 af hand C; bl. 104—117 af hand D (Eyjólfur Jónsson). Lösa lägg i papperskonvolut.

Innehåll:

1. Bl. 1—16.

Egils saga einhenda ok Ásmundar. — »Hier skrifast Egils Saga.» Fragment. Slutar i »10 Cape Tole» med orden: »Enn ec tok vpp ho[n]dinn oc hef Eg geimt hana sidan oc lagt hia lifs grös þa hæn Er.» Se *Fornaldar sögur norðrlanda*, utg. af C. C. Rafn, 3, Kaupmannahöfn 1830, s. 396⁶.

2. Bl. 17—38.

Óláfs rímur Tryggvasonar. — »Hier Bijriar Ríjmur af þeim vísja kongi olafi trigua sine.»

3. Bl. 39—95.

Sjau meistara rímur.

Fragment: rím. 11—17.

4. Bl. 96—103.

Geirarðs rímur.

5 sänger.

5. Bl. 104—112.

Mahomeds rímur. — »Rímur af Mackomet sem var keisarj j tirklandj.»

2 sänger. Dikten är undertecknad: »Eijolfur jon son mz Eijinn hendj 1662 13 decembe:»

6. Bl. 113—115^r rad. 12.

Kvæði. — »Eitt kvædj litid.»

Af religiöst innehåll. Omkvädet lyder: »Viða liggja vega mót.»

7. Bl. 115^r rad. 13—117.

Diverse metriska försök och anteckningar.

Historia: Handskriften, som är nedskrifven på Island, torde hafva kommit öfver till Sverige med de '150 stycken mindre och smärre manuscripta', som Guðmundur Ólafsson 'med Hadorphs råd inskaffade'. I Antikvitetskollegiets inventarium af år 1693 är den upptagen som nr 21 »på 6:te Hyllans andra half deel» under titeln: »Geyrals Rijmer etc. Ms. på Papper in 8:vo.» Se V. Gödel, *Fornnorsk-isländsk litteratur i Sverige* 1, Stockholm 1897, s. 177 ff., 292.

Användn. och beskrifn.: Jón Þorkelsson, *Om digtningen på Island i det 15. og 16. århundrede*, København 1888, s. 169, 294, 392. På det förstnämnda stället har dock handskriften blifvit förväxlad med papp. 4:o nr 1 och citerad under dess nummer.

259. *Papp. 8:o nr 2.*

17 × 10 cm. 92 blad. Halffrakstur och kursiv. Förra hälften af 1600-talet. Bunden i ett blad ur ett graduale från 1300-talet.

Innehåll:

1. Bl. 1—71.

Vilmundar rímur viðutan. — »Hier Biriast Ríjmur Wilmunds.»

24 sänger.

2. Bl. 72—84.

Póris rímur háleggs.

9 sånger.

3. Bl. 85—92.

Andra rímur.

Fragment: Rím. 2 samt delar af rím. 1 och 3.

Historia: Handskriften är skriven på Island under förra hälften af 1600-talet, före 1640, från hvilket år man å marginalen af bl. 78^v har en förteckning öfver småboskapen på gården Helgastaðir. Äfven årtalet 1639 finnes anfördt inuti handskriften, å bl. 84^v. Såsom bokens ägare har å bl. 47^v och bl. 48^r antecknat sig en 'Jon Stijgson', och bland egenhändiga namnteckningar möter man 'Jon Sigfusson' (bl. 24^v), 'Jon Gunn-lógsson' (bl. 60^v) och 'Eijill Jonsson' (bl. 71^v). Till Sverige torde handskriften hafva kommit på samma väg som närmast föregående, papp. 8:o nr 1. Å en vid frampermen inlagd lapp har Guðmundur Ólafsson lemnat en förteckning öfver bokens innehåll. I Antikvitetskollegiets inventarium af år 1693 fins den upptagen som nr 19 »på 6:te Hyllans andra half deel» under titeln: »Willmunds Rijmer etc. Ms. på Papper in 8:vo.»

Användn. och beskrifn.: Jón Þorkelsson, *Om digtningen på Island i det 15. och 16. århundrede*, København 1888, s. 151, 290, 358. Å de två förstnämnda ställena har dock handskriften kommit att citeras som papp. 8:o nr 1, och hänvisningen å sid. 290 lider dessutom af den felaktigheten, att handskriften uppgifves innehålla Qndrur eða Andra rímur hinar fornu, en missuppgift, som åter torde härleda sig från A. I. Arwids-sons *Förteckning*.

260. Papp. 8:o nr 3.

16,5 × 10,5 cm. 103 blad. Halffrakturn. Från år 1673. Lösa lägg i papperskonvolut.

Innehåll:

1. Bl. 1—95^r.

Landnámabók.

»Skriffad þann 6 Decemb: Ad Esiuberge A Kialar

Nese: Anno Mundj:

Fra skopun ve:alldar 5620.

Fra Nöa flöde 3963.

Fra Gvdz bu:d 1673.

F:a Jslandz Bigging 709.

F:a þui Jsland Xristnadist 673.

F:a þui Jsland kom undir Danmörk 286.

F:a Refo:matione :eligionis hier i Landj 132.

F:a Einvalldz stio:n Danmerku: Konga 11.»

2. Bl. 95^v rad. 1—11.

Vísur.

a) »Haustdaggar Wijsa sextan mællt.»

b) »Önnur Vijsa xvj mællt. Wijgsl sneydd.»

3. Bl. 95^v rad. 12—96^r.

Ættartal Sverris konungs. — »Ætta: tala Sverris Kongz Fodu: Hakona: kongs fodor Hakona: kongs fodor Magnus kongs sem Logbökena enderbætte.»

4. Bl. 96^v—98.

Beskrifning öfver Asien, Afrika och Europa.

5. Bl. 99—103.

Hávamál. — »Haua Mál Enu fornu.»

Utdrag, innehållande stroferna 1—44: 1—4, 79—92: 1—3, 111, 117—134, 137, 164 enligt *Sæmundar Edda*, udg. af Sophus Bugge, Christiania 1867. Uppteckningen slutar med bl. 102. Bl. 103 är lemnadt blankt.

Historia: Handskriften, som är skriven på Island, har kommit öfver till Sverige med de manuskript, som Guðmundur Ólaf-

son medförde vid sin ankomst hit år 1681. Se V. Gödel, *Fornnorsk-isländsk litteratur i Sverige* 1, Stockholm 1897, s. 179 ff.

Användn. och beskrifn.: *Islands Landnamabok. Hoc est Liber Originum Islandiæ*, Havnæ 1774, s. b: 3.

261. **Papp. 8:o nr 4.**

16,5 × 10 cm. 115 blad. Halffraktur. Från år 1668. Bandet: träpermar, öfverdragna med skinn.

Innehåll:

1. Bl. 1—21^r rad. 10.

Kjalnesinga saga. — »Hie: bisiast Saga af bva Jslendinge hijnvu ein rad.»

2. Bl. 21^r rad. 11—28.

Jøkuls þáttur Búasonar. — »Æfenn ty: af jogle bva syne.»

Uppteckningen slutar å bl. 27^r. De följande, som skrifvaren lemnat blanka, hafva sedermera utfyllts med diverse anteckningar.

3. Bl. 29—52.

Jarlmanns saga ok Hermanns. — »Sagann af Þorbjörgu dyg.»

Uppteckningen är daterad »Anno 1668». Den slutar bl. 52^r rad. 5. Resten af bladet innehåller diverse, senare tillskrifna anteckningar.

4. Bl. 53^r—53^v rad. 10.

Vilmundar saga viðutan.

Fragment. Slutet. Begynner med orden: »Þorkiell hinn þvnnu vm sumarid epte: þennu bá: daga hieilt hann j austu: veg.»

5. Bl. 53^v rad. 11—104.

Vilhjálmss saga sjóðs. — »Æfenn Tyre Af Wylhyalme Siod e: menn seigia ad fundist hafi i babilon Og sam sett af homeio.»

Uppteckningen slutar med bl. 104^r rad. 10. Den öfriga delen af bladet innehåller diverse anteckningar.

6. Bl. 105—107.

Diverse mindre uppteckningar.

1) Ur en drömbok (bl. 105^r).

2) »So skryfa wyser menn vm manns skopun» (bl. 105^v).

3) Ur en läkarebok. — »Vm piparenn» (bl. 106).

4) »Eijn sonn histo:ia vm þad sta:ff 7 plagu sem þei: 12 kin þætte: jssa hliota ad lijda af gude vegna saklaus: a þijnv Chrístj» (bl. 106 f.).

7. Bl. 108—112.

Eiriks saga víðförla. — »Æfenn ty: af Eijijke víjd förla.»

8. Bl. 113—115.

Hvaðan kominn er kross dróttins.

Fragment.

Historia: Boken är skrifven på Island. Bland egenhändiga namnteckningar, som förekomma inuti å marginaler och blanka blad, märkas 'Helge Jonsson' och 'Magnus Þorkiellsson'. Till Sverige har handskriften kommit på samma väg som närmast föregående, papp. 8:o nr 3.

Användn. och beskrifn.: *Íslendinga sögur*, udg. af det Kongel. nord. Oldskrift-Selskab, 2, Köbenhavn 1847, s. LIV.

262. *Papp. 8:o nr 5.*

16 × 10 cm. 76 blad + omslagsblad. Half-fraktur och kursiv. Från 1650-talet. Lösa lägg i papperskonvolut.

Innehåll:

1. Bl. 1—70.

Edda Snorra Sturlusonar.

Af samma recension som texten till *Edda Islandorum*, ed. P. Resenius, Havnæ 1665. Begynner: »Edda er Jprott ein af forndiktdum frodra manna dæmesogum» etc. Uppteckningen börjar med bl. 2. Bl. 1 har skrifvaren lemnat blankt. Lakuner förekomma efter bl. 42 och 44 å resp. 4 och 16 blad. Bl. 42 slutar: »Skiegg olld skalm olld skillder klofna, vind olld varg olld», och bl. 43 börjar: »sijgast vr trienu, og sest a sei-denn, og legger vpp j fyrstu», motsvarande *Edda Islandorum*, s. R: 2^v rad. 24—T: 1^r rad. 16. Bl. 44 slutar: »Enn hrugner hafde suo mikinn jotun mod ad hann», och bl. 45 börjar med »Anna: Pættu: Eddu Vmm Kienningar», motsvarande *Edda Islandorum*, s. T: 4^r rad. 8—Bb: 4.

2. Bl. 71—76.

Völuspá. — »Völuspa Epter Sæmunda: Eddu.»

Slutar med bl. 74. De två följande äro lemnade blanka.

Historia: Boken är skrifven på Island. Af de personer, som haft den i sin ägo, finnas följande anteckningar gjorda. Öfverst å bl. 1^r läser man: »Þetta kœ: kom A eg Gudmundur Biama: son Huott ad eg hefe mie: tilbued ad Skalhollte Anno 1654 14 Decembris. Gudmundu: Biama: son M. E. H.» Längre ned å samma sida heter det: »Þessa book a eg Oddu: Sigurdsson med siettu enn einginn anna: Oddu: Sigurdsson. J Kaupenhaffn 1656 23 Nov.» Å ett af de blanka slutbladen har såsom ägare antecknat sig en »Stephanus Jacobi Spods bjergio-

Langlan-Danus» eller »Steffan Jakobarson», såsom han också skrifver sig. När och på hvad väg handskriften kommit öfver till Sverige är icke känt. I Antikvitetskollegiets inventarium af år 1693 fins den emellertid upptagen som nr 54 »I andra Afdelningen i Muren på femte Hyllan» under titeln: »Snorre Edda Ms. på Papper in 8:vo.» Se V. Gödel, *Fornnorsk-isländsk litteratur i Sverige* 1, Stockholm 1897, s. 291.

Användn. och beskrifn.: *Snorra Edda ásamt Skáldu*, útg. af R. Kr. Rask, Stockhólmi 1818, s. 11 (företalet).

263. *Papp. 8:o nr 6.*

Tvänne codices, bundna i helpergament.

I.

17,3 × 10,5 cm. 114 blad. Halffraktur. Från år 1681. Skrifvaren tecknar sig »G: G: S.»

Innehåll:

1. Bl. 1—36^v rad. 20.

Þórðar saga hreðu. — »Saga Af Þorde Hredu sem biö a öse.»

2. Bl. 36^v rad. 21—50.

Þorsteins saga bæjarmagns. — »Sögu Þattur Af Þorsteine Bæar magnne.»

Slutar med följande ord: »Og Liuku vier hier Sögu þattur Bæar Bams. Anno 1681 G: G: S. E. H.»

3. Bl. 51—88^v rad. 24.

Hávarðar saga Ísfróings. — »Sagan Af Hauarde Jsp:ding.»

4. Bl. 88^v rad. 25—114.

Króka-Refs saga. — »Hier Biriar Kroka Refs Sögu.»

II.

16,8 × 10,3 cm. 110 blad. Halffrakstur och kursiv.
Från år 1674. Skrifven af en Teitur Arngrímsson.

Innehåll:

1. Bl. 1—34.

Sigrgarðar saga frækna Ríkarðssonar.

2. Bl. 35—44.

Nítida saga frægu. — »Hier Birjast Sagann Af
Nijtidu hinne frægu.

3. Bl. 45—73.

Sturlaugs saga starfsama. — »Hier Biriast Saga
af sturlaугe hinum starf sama.»

Daterad »A:o 1674».

4. Bl. 74—101^v rad. 17.

Bandamanna saga. — »Banda manna saga.»

Slutar: »Og lyker þar þessare sögu af Banda mönnum
huer skrifud var ad Reijkjumm þann 18 decem-
ber A:o 1674.»

5. Bl. 101^v rad. 18—108.

Ólkofra þáttur. — »Aull kofra þáttur skrifast hier.»

Daterad »A:o 1674».

6. Bl. 109—110.

Galefreys þáttur riddara. — »Þáttur Af Gale Freyr
þeim Goda Riddara.»

Fragment. Slutar med bl. 109^r rad. 7. De följande äro lemnade blanka.

Historia: Handskriftens båda delar äro skrifna på Island. När och på hvad väg de kommit till Sverige är icke känt, ehuru det är sannolikt, att de blifvit inköpta för Antikvitetskollegiets räkning af Guðmundur Ólafsson. Redan då synas de hafva

varit förenade i det nuvarande bandet, å hvars första försätsblad någon af de vid kollegiet anställda islänningarne lemnat en förteckning öfver volymens innehåll. I Antikvitetskollegiets inventarium af år 1693 fins handskriften upptagen som nr 20 »J andra Afdelningen i Muren på femte Hyllan» under titeln: »Thord Hredes Historia etc. öfwer alt 9. Sagor. Ms. på Papper in 8:vo.»

Användn. och beskrifn.: *Króka-Refs saga og Króka-Refs rímur*, udg. for Samfund til udg. af gammel nord. litteratur af Pálmi Pálsson, København 1883, s. viii.

264. **Papp. 8:o nr 7.**

16,5 × 10,2 cm. 178 blad. Halffrakstur och kursiv.
Senare hälften af 1600-talet. Skrifven af tvänne händer:
Bl. 1—106 af hand A; bl. 107—178 af hand B. Lösa
lägg i papperskonvolut.

Innehåll:

1. Bl. 1—106.

Ferakuts saga.

2. Bl. 107—154.

Sörla saga sterka. — »Hie: Biriast Saga af Sorlla Sterka.»

Uppteckningen slutar med bl. 149. Å de följande, som skrifvaren lemnat blanka, hafva sedermera diverse anteckningar blifvit gjorda.

3. Bl. 155—178.

Sturlaugs saga starfsama. — »Saga af Stv:laugi starf sama.» Fragment.

Historia: Afskrifterna äro utförda på Island. Säsom ägare till nr 2 har på flere ställen å de blanka slutbladen antecknat sig en 'Hromundur Bjarnarson', hvarförutom man också möter åtskilliga egenhändigt skrifna namn, säsom 'Thomas Olafsson',

'Jon Sugurdsson' och 'Skulj Einarson'. Till Sverige torde handskriften hafva kommit på samma väg som närmast föregående, papp. 8:o nr 6. Inuti volymen ligger en lapp, å hvilken Guðmundur Ólafsson lemnat en förteckning öfver bokens innehåll. Under denna förteckning har Johan Peringskiöld skrivit: »27 Febr. 1683 lät Gudmund Olson af hämta desse sagor in 8.» I Antikvitetskollegiets inventarium af år 1693 är handskriften upptagen som nr 53 »J andra Afdelningen i Muren på femte Hyllan» under titeln: »Feracuts Saga. Ms. på Papper in 8:vo».

265. **Papp. 8:o nr 8.**

17,5 × 11 cm. 146 blad. Halffrakturn. Från 1650-talet. Skrifven af tvänne händer: Bl. 1—41^r rad. 9 af hand A; bl. 41^r rad. 10—146 af hand B. Bunden i ett blad från en latinsk medeltidshandskrift af andligt innehåll.

Innehåll:

1. Bl. 1—11.

Þorsteins saga bæjarmagns.

Fragment. Första bladet har gått förloradt, och uppteckningen börjar här i kap. 2 med orden: »hann fæ:de konge ein gull hing eij þott[ist kongr] bet:a hing sied haða.» Se *Fornmanna sögur* 3, 177¹². Enligt anteckning vid sagans slut är den »klorad þann 11 Noember anno 1651.»

2. Bl. 12—41^r rad. 9.

Sigrgarðar saga ok Valbrandar. — »Hier Biriast Sigurgards Saga.»

Titeln är skrifven nederst å bl. 11^v.

3. Bl. 41^r rad. 10—59.

Þjalar-Jóns saga. — »Hier Þjalar: Þjalar: Jons Sögu.»

Uppteckningen slutar å bl. 59^r med följande tillägg: »Lvkvm væ: So þessari Sögu Ad gud almattugu: miskune oss ollum og so þeym sem skifadi og so las og sydann ollum þeim e: þa: til hlyddu eijnkvmm þess mans sal e: skifa liet od:um til gamans og skiemtuna: Amæn.» Bl. 59^v, som skrifvaren lemnat blankt, har sedermera användts för diverse anteckningar.

4. Bl. 60—98.

Göngu-Hrólf's saga. — »Hier biriast Saga af gaungu hrolfe.»

5. Bl. 99—135.

Sigurðar saga þögla. — »Hier biriast Saga af Sigvrde þögna.»

6. Bl. 136—140^v rad. 25.

Placidus saga. — »Eytt Lytid æfinn tyr ad kyne.»

7. Bl. 140^v rad. 26—146.

Æfintýr.

a) Om Vitus och Modestus.

b) Om en kvinna som blef omvänd från sitt lastfulla lefverne.

c) Om en man som blef omvänd på dödsbädden.

d) »Æfinn Ty: Af Einnum Rijkum Bo:ga:a.»

e) Om en rik och en fattig kvinna, som voro ovänner, men blefvo förlikta vid Herrans bord. Fragment: endast början.

Historia: Handskriften, som är nedskrifven på Island, torde hafva kommit öfver till Sverige med de '150 stycken mindre och smärre manuscripta', som Guðmundur Ólafsson 'med Hadorphs råd inskaffade'. Inuti handskriften är inlagd en lapp, å hvilken Guðmundur Ólafsson lemnat en förteckning öfver volymens innehåll. I Antikvitetskollegiets inventarium af år 1693 är handskriften upptagen som nr 20 »På 6:te Hyllans andra half

deel» under titeln: »Torsten Byermagns Saga sine initio etc. Ms. på Papper in 8:vo.» Se V. Gödel, *Fornnorsk-isländsk litteratur i Sverige* 1, Stockholm 1897, s. 177 ff., 292.

Användn. och beskrifn.: *Heilagra Manna Sögur*, udg. af C. R. Unger, 2, Christiania 1877, s. 193 ff.

266. **Papp. 8:o nr 9.**

16,5 × 10 cm. 111 blad. Halffrakstur och kursiv. Senare hälften af 1600-talet. Skrifven af 5 händer: Bl. 1—20^r rad. 20 och bl. 21 af hand A; bl. 20^r rad. 20—20^v af hand B; bl. 22—24 af hand C; bl. 25—36 af hand D; bl. 37—111 af hand E. Lösa lägg i papperskonvolut.

Innehåll:

1. Bl. 1—7^r rad. 9.

Hugraun. — »Hugravn minne heime eg þa.»
33 strofer.

2. Bl. 7^r rad. 10—8^v rad. 15.

Brúðvísa til hústrú Veraldarinnar. — »Hey: þu ue:olld huad eg tel.»
12 strofer.

3. Bl. 8^v rad. 16—13.

Heimsósómi. — »Aullum heime otu spille.»
62 halfstrofer.

4. Bl. 14—16^v rad. 13.

Kvæði. — »Eitt kvædes kom, i huo:iv man hugga: sig vid gud: nad i sind, 7 logmalsins Bolvan, 7 vond:e sam viskv.»

Begynner: »þeim sem nocka þianing ve:da ad lida.»

5. Bl. 16^v rad. 14—20.

Tóubragr. — »Hie: ma lesa tou Bag.»

Slutar fragmentariskt i strof. 33. Efter blad 20 har ett blad gått förloradt.

6. Bl. 21.

Palmsöndagens evangelietext i versifierad form.

— »Nocka: vysv: af þessv gudspialle.»

Slutar fragmentariskt i strof. 7.

7. Bl. 22—24^v rad. 8.

Kvæði.

a) »Eitt Kuæðe.» Begynner: »Þyðe Oska eg þorna hund.»

b) »Annad Kuæde.» Begynner: »Hue: sem Gud og godann sid.»

c) »Þridia Kuæde.» Begynner: »Fagt galadi þuglinn sa.»

8. Bl. 24^v rad. 9—14.

Kotludraumr. — »Kótlu Draumur.»
Strof. 1—2.

9. Bl. 25—36.

Hugsjón. — »Hugsion kuedinn a[f] J. S. S.»
Begynner: »Ædstur d:ottinn einn oc þenne.»

10. Bl. 37—111.

Grettis rímur. — »Hier birst Ríjmur af Gretti: asmunda syne Kuednar aff Kolbeine Grijmssyne.»

20 sänger. Slutar å bl. 109^v. Å de följande, som skrifvaren lemnat blanka, hafva sedermera diverse anteckningar blifvit gjorda.

Historia: Handskriften är skrifven på Island. Såsom bokens ägare 'med riettu' har antecknat sig en Þorkell Jónsson, till hvilken den synes hafva öfverlemnats af en Arne Arnason.

Å sista sidan har nämligen den sistnämde skrifvit: »Thorkiell Jons Son a þessa Rijmna Bok med Riettu og Er Wel ad honom kominu. Arne Arna Son mz Eh.» Bland egenhändiga namnteckningar, som man eljest möter, märkas 'Jon Jlluga son', 'Asgrijmur Jlluga Son' och 'Jon Vigfusson'. När och på hvad väg handskriften kommit öfver till Sverige är icke kändt. Den fins ej heller upptagen i Antikvitetskollegiets inventarium af år 1693, men i volymen är inlagd en lapp, å hvilken någon af de vid kollegiet anställda islänningarna uppgjort en kortfattad innehållsförteckning.

Användn. och beskrifn.: Jón Þorkelsson, *Íslensk Kappa-kvæði II* i *Arkiv för nord. filologi* 4 (1887/88), s. 277. Jón Þorkelsson, *Om digtningen på Island i det 15. og 16. århundrede*, København 1888, s. 206 (här oriktigt citerad som papp. 4:o nr 9).

267. **Papp. 8:o nr 10.**

15,5 × 10,5 cm. 251 blad. Halffrakturn. Från 1650-talet. Lösa lägg. Bandet utgöres af en ek- och en furuskifva, sammanbundna med läderremmar.

Innehåll:

1. Bl. 1—54^v rad. 15.

Hrólf's saga Gautrekssonar. — »Hie: Bija: sagann af H:olfe Konge gaut Riks syne.»

2. Bl. 54^v rad. 16—92.

Hávarðar saga Ísfrðings. — »Sagann af Hava:de Hallta isfr:ding 7 syne Hans.»

3. Bl. 93—135.

Gibbons saga. — »Hie: Biiivm[1] vier eitt æfinn ty: af þeim konge e: vilihialmur hiet.» Afslutat »Anno 1655».

4. Bl. 136—179.

Elis saga ok Rosamundu. — »Hier Bijivm vier Elis sogu.»

5. Bl. 180—193.

Tiodels saga riddara. — »Æfin ty: af Tiodol Ridda:»

6. Bl. 194—251.

Pontus rímur. — »Pontus Rimur xiiij o:ta: af magnuse Jons syne.»

13 sänger. Efter textens slut har skrifvaren antecknat: »Hie: endast Pontus Rijmvr o:ta: af magnvse jons s[yne] enn Biiast adrar nija: af sama Pontus 18 ad Tolv o:tar af Pet eyna:s syne.»

Historia: Boken är skriven på Island af en Þórálfrur Eiríksson på beställning af en Bjarni Jónsson. Å bl. 193^r har den senare själf antecknat: »Jeg Biarne jons son A þessa sogv bók mz riettv því þo:alfur eiriks son hefur skriðad hana þie: mig og hef jeg þeingid þie: sitt omak. Biame jons son mz E. H.» Bland egenhändiga namnteckningar, som man eljest möter, märkas 'Hromundur Byarna son', 'Hallkell Biarna son', 'Sigvrdrv ion son'. När och på hvad väg handskriften kommit öfver till Sverige är icke med säkerhet kändt. Ej håller fins den upptagen i Antikvitetskollegiets inventarium af år 1693.

Användn. och beskrifn.: *Elis saga ok Rosamundu*, herausg. von E. Kölbing, Heilbronn 1881. Jón Þorkelsson, *Om digtningen på Island i det 15. og 16. århundrede*, København 1888, s. 377.

268. **Papp. 8:o nr 11.**

16 × 10,3 cm. 65 blad + 3 försätsblad. Halffrakturn. Från omkring 1650. Bunden i helpergament.

*Innehåll:*1. Bl. 1—14^r.**Gautreks saga.**2. Bl. 14^v—65.**Hrólfs saga Gautrekssonar.**

Historia: Handskriften utgör, sådan som den nu föreligger, endast den sista delen af en större sagosamling, som i fullständigt skick omfattat ej mindre än 15 nummer. En förteckning öfver den ursprungliga volymen har blifvit bevarad å baksidan af det för öfrigt ganska hårdt åtgångna slutbladet. Denna lyder:

»Pessar Eru Sogur a Bok Þesse.

1. Af Galífréy Riddara.
2. Af Gny 7 lentulus.
3. Af Eiryki vydforla.
4. Af valldimar philipus syni.
5. Af Nichulaus leikara.
6. Af Haldani Bronu fostra.
7. Af Þorsteini Bæar Barni.
8. Af Nitida frægu.
9. Tíodíelis æfintyr.

[10]. Vyglundar saga.

11. Af orme storolfsyne.

[12]. Krokaref saga.

[13]. Af fiorum kaupmonnum.

[14]. Af máus Jalle.

[15]. Af hrolfi Gautreks s[ynne.]»

Hela denna digra volym har varit skriven på Island. Det skick, i hvilket den förelegat, har tydligen varit det vanliga: lösa lägg, sammanhållna med ett bref eller pergamentblad som omslag eller ett par träskifvor som permar. Redan tidigt hafva också de olika delarna blifvit söndrade ifrån hvarandra, och själfva slutet af bunten, som kommit att stanna i händerna på Jónas Rugman, var en af de isländska sagovolymen, som denne förde med sig vid sin första ankomst hit till Sverige år 1658. Den har sedermera här blifvit försedd med sitt nuvarande band, och å de vid bindningen insatta bladen har Rugman uppgjort ett litet 'Registur' till innehållet. Af hans

hand finnas också inuti å bladens marginaler åtskilliga anteckningar, af hvilka särskildt en har en viss betydelse för kännedomen om tiden för Rugmans arbete med handskriftens öfversättning till svenska. Denna anteckning lyder: »Pan 27 Februarij tok eg til ad vt leggja þa bok och endadi hana þan 6 Martij Anno 1662.»

Den 18 juli 1666 har Rugman öfverlemnadt handskriften till Jakob Istmen Reenhielm. En anteckning å första försätsbladet upplyser härom på följande sätt: »Jakoppur Istmen a Bokina, þad witna eg J. Rugmann A:o 1666. 18 Julij. ad Uppsaulum.» Från Reenhielms efterlemnade bibliotek har handskriften omsider kommit öfver till Antikvitetskollegiet, i hvars inventarieförteckning af år 1693 den fins upptagen som nr 21 »På den öfwersta Hyllan och främsta afdelningen uthi Muren» under titeln: »Rolof Götrikssons Historia på g. G. M. S. på Papper in 8:vo.»

Användn. och beskrifn.: *Gothrici & Rolfi Westrogothiae Regum Historia Lingua antiqua Gothica conscripta*, ed. Olof Verelius, Upsalæ 1664. V. Gödel, *Fornnorsk-isländsk litteratur i Sverige* 1, Stockholm 1897, s. 121, 135, 251, 268, 286.

269. Papp. 8:o nr 12.

16 × 10,2 cm. 28 blad. Halffraktur. Senare hälften af 1600-talet. Lösa lägg i pappersomslag, förvarade i ett gammalt skinnband.

Barndoms saga Krists.

Historia: Handskriften, som är skriven på Island, har ägts af en Þórarinn Jónsson. Hans egenhändig namnteckning återfinnes å bl. 28^r efter textens slut. Omslaget kring de lösa läggen utgöres af ett bref till dennes son »Ervsomvm og vel þorstondvgvm heidvrs sveini Joni Þorarins syni», dateradt »Asgaudstodvm þan 27 desember anno 1676» och undertecknad »Olafur sveins son m. E. [H.].» När och på hvad väg handskriften kommit till Sverige är icke med säkerhet känt, ehuru det synes sannolikt, att den varit med bland de manuskript, som

Guðmundur Ólafsson inköpt för Antikvitetskollegiets räkning. I kollegiets inventarium af år 1693 fins den upptagen som nr 23 »På 6:te Hyllans andra half deel» under titeln: »Jesu Christi Barnsdoms Historia Ms. på Papper in 8:vo». Se V. Gödel, *Fornnorsk-isländsk litteratur i Sverige* 1, Stockholm 1897, s. 179, 292.

270. **Papp. 8:o nr 13.**

Tvänne skilda codices, inhäftade i gråpappersband.

I.

13,8 × 10,2 cm. 18 blad. Senare hälften af 1600-talet.

»**Marciani Heraacleotæ Orbis descriptio.**»

Rasmus Povelsen Windings latinska öfversättning af Marcianus' Περὶ ἡγεσιῶν. Skrifven efter den i Köbenhavn 1662 tryckta texten. Å insidan af bl. 1 har också Olof Rudbeck d. ä., i hvars ägo manuskriptet en gång varit, gjort följande anteckning: »Hafniæ literis Henrici Godiani An. Cr. 1662.» Och angående själfva öfversättningen har han till den knapphändig titeln gjort tillägget: »Interpretatio hæc est Erasmi Pauli F. Vindingij.»

II.

16,5 × 10,6 cm. 52 blad. Senare hälften af 1600-talet.

Heimskringla.

»Norske Kongers Kronicke och bedrift, ind til unge Kong Haagens tidh, som dode: Anno Domini 1263. Vdset af gammel Norske på Danske. Prentet i Kiöbenhaffn, aff Hans Stockelman. 1594.»

Afskrift af den i Köbenhavn år 1594 tryckta upplagan af den s. k. Jens Mortensens Heimskringla-öfver-

sättning. Fragment. Afskriften stannar med Haralds saga hárfagra, bl. 32^r rad. 9 i det tryckta arbetet.

Historia: Handskriften har ägts af Olof Rudbeck d. ä. och gick från honom till sonen Olof Rudbeck d. y., med hvars samlingar den såldes på auktion i Upsala den 23 februari 1741. Den inköptes här af Antikvitetsarkivet och betalades enligt en anteckning af E. J. Biörner å volymens framperm med 1 daler och 8 öre.

Användn. och beskrifn.: G. Storm, *Snorre Sturlassöns Historie-skrivning*, Köbenhavn 1873, s. 273. V. Gödel, *Fornnorsk-isländsk litteratur i Sverige* 1, Stockholm 1897, s. 63 f., 283.

271. **Papp. 8:o nr 14.**

16 × 10 cm. 142 blad + 3 försätsblad, 1 vid fram- och 2 vid bakpermen. Halffrakturn. Senare hälften af 1600-talet. Bunden i helpergament.

Guðspjalla-bók.

»Gudspiöll og pistlar sem lesen n verda äred vmm kryng i kyrkiu søpnudenum, ä Sunnudögum og þeim hatijdis dögum, sem halldnner eru eptter Ordinantiunne.»

Sista bladet af handskriften har gått förloradt, men dess innehåll har sedermera vid bokens bindning blifvit tilllagdt å det efterföljande försätsbladet, »skrifad 29 Martij A:o 1667.»

Historia: Handskriften har förvärfvats af J. G. Sparfwenfelt under hans vistelse i Köbenhavn år 1682. Nederst å bl. 1^r har han själf skrifvit: »Copenh: d. 3 apr: 1682. J. G. Sparuenfelt.» Med de manuskript, som Sparfwenfelt sedermera den 4 maj 1705 öfverlemnade till Antikvitetsarkivet, följde också detta. I den af Johan Peringskiöld utgifna förteckningen öfver donationen är den upptagen som nr 36 under den ofvan från handskriften anförda titeln. Se Gustaf Peringer Lilieblad,

Ecloga sive Catalogus Librorum, Stockholmiae 1706, s. 91 och V. Gödel, *Fornnorsk-isländsk litteratur i Sverige* 1, Stockholm 1897, s. 208 ff.

272. **Papp. 8:o nr 15.**

16,6 × 10,8 cm. 124 blad utom försätsbladen. Fraktur och kursiv. Senare hälften af 1600-talet. Bunden i ett blad ur ett antifonarium från omkring 1300.

Edda Sæmundar hins fróða.

Innehåller följande sånger: Sólarljóð, Forspjallsljóð, Völuspá, Hávamál, Vafþrúðnismál, Grimnismál, Alvíssmál, Lokasenna, Þrymskviða, Hárbarðsljóð, Skirnismál, Hýmiskviða, Vegtamskviða, Völundarkviða, Helgakviða Hundingsbana hin fyrri, Helgakviða Hjörvarðssonar, Helgakviða Hundingsbana önnur, Sinfjöturlok, Sigurðarkviða Fáfnisbana hin fyrsta, Sigurðarkviða Fáfnisbana önnur, Fáfnismál, Sigdrífumál (med utfyllningar från Völsunga saga), Brot af Sigurðarkviðu, Guðrúnarkviða hin fyrsta, Sigurðarkviða Fáfnisbana hin þriðja, Helreið Brynhildar, Dráp Niflunga, Guðrúnarkviða önnur, Guðrúnarkviða hin þriðja, Oddrúnargrátr, Atlakviða, Atlamál hin gröenlenzku, Guðrúnarhvöt, Hamðismál, Fjölsvinnsmál, Hyndluljóð, Grógaldur, Grottasöngur.

Historia: Å frampermens försätsblad läser man namnet: »Johannes (Diethericus, Theodericus) Gröne!», skrivet, såsom det synes, af samma prydliga hand, som utfört hela handskriften, och från hvilken äfven papp. 8:o nr 3 och 18 härröra. Handskriften har ägts af Guðmundur Ólafsson, af hvars hand åtskilliga randanteckningar äro gjorda. Den medfördes af honom vid hans ankomst till Sverige år 1681 och är upptagen som nr 1 å förteckningen öfver den samling »Mss. och Isländske Böker»,

som Guðmundur den 1 maj 1684 försålde till Antikvitetskollegiet. I dess inventarium af år 1693 påträffar man den under titeln »Sæmundar Edda Ms. in 8:vo på Papper». Se V. Gödel, *Fornnorsk-isländsk litteratur i Sverige* 1, Stockholm 1897, s. 179 ff., 292.

Användn. och beskrifn.: *Edda Sæmundar hinns fróða*, ed. sumpt. Leg. Arnar. Hafniae 1787—1828. *Edda Sæmundar hinns fróða*, ed. R. K. Rask & A. A. Afzelius, Holmiae 1818 (i företalet s. v oriktigt citerad som nr 5). *Sæmundar Edda hins fróða*, udg. af Sophus Bugge, Christiania 1867, s. LIII. *Die Lieder der Edda*, herausg. von B. Sijmons, Halle 1888.

273. **Papp. 8:o nr 16.**

14 × 9 cm. 39 blad. Halffraktur och kursiv. Från år 1679. Skinnband.

Innehåll:

1. Bl. 1—9.

Kvæði.

- a) »Vijsu!» 27 strofer. Den första begynner: »Ein af ysa ladi.»
- b) »Sómu vijsu!» 4 strofer. Den första begynner: »Hunda skinnu skafari ma.»

2. 10—39.

Virgilius saga. — »Lyffs Saga þess Haffn fræga Virgili vtlogd vr Hollendsku Ano 1676.»

»Endud ad Eide þan 21 November 1679. Jon Jons-son m. p.»

Historia: Handskriften inköptes af Jón Eggertsson under hans insamlingsresor på Island för Antikvitetskollegiets räkning åren 1682—83. Se ofvan sid. 9 och där anf. arbeten.

Användn. och beskrifn.: Jón Þorkelsson, *Om digtningen på Island i det 15. og 16. århundrede*, København 1888, s. 180.

274. **Papp. 8:o nr 17.**

Tvåne skilda codices, inslagna i papperskonvolut.

I.

16,7 × 10,7 cm. 35 blad. Halffrakstur och kursiv.
Senare hälften af 1600-talet. Skrifven af 2:ne händer:
Bl. 1—12, 21—35 af hand A (Jón Eggertsson), bl.
13—20 af hand B.

Innehåll:

1. Bl. 1—9^v rad. 11.

Fjandafæla. — »Rijma ein er kallast Fianda Fæla.
Oft af Jöne Gudmundssyne i enda eins stríjds Anno
Domini 1611.»

2. Bl. 9^v rad. 12—12^v rad. 3.

Snjáfjallavísur hinar síðari. — »Sniáfialla Vijsur
hinar síðari, i möte þeim síðara gangara á Sniáfíóllum.
1612.»

3. Bl. 12^v rad. 4—27.

Umbót eða Friðarhuggan. — »Nu eptir fylger ein
Vijsa J sama stad og tijma ort, er kallast ummbót, edur
friðarhuggan, er i fy:stu þilgde Sniáfialla Wijsum.»

Fragment. Efter bl. 12 hafva ett eller flere blad
gått förlorade.

4. Bl. 13—19.

Viðbjóðs ríma.

Begynner: »Mentunar fræde margwísljg, mjndud snjll-
dar ordum.»

5. Bl. 20.

Kvæði.

a) »Eg sa fliuga fugla marga.»

b) »Vm Momum.» Begynner: »Mömus var þess
hättar madur.» Fragment.

6. Bl. 21—35.

Asnabólkr. — »Asna Bálkur.»

157 strofer.

II.

16,4 × 10,2 cm. 16 blad. Halffrakstur. Bl. 1—16^r
äro skrifna af en hand från omkring år 1650, bl. 16^v
af en Páll Gunnlaugsson från vid pass 1662.

Innehåll:

1. Bl. 1^r.

Bærings saga.

Fragment, innehållande endast de 9 sista raderna
af texten.

2. Bl. 1^v—16^r.

Jóns saga leikara. — »Hicr Bina: Soguna Af Jone
Le[ik] Suein.»

3. Bl. 16^v.

Kappakvæði Þórðar Magnússonar á Strjúgi.

2 strofer, motsvarande strof. 1 och 9 i Jón Þorkels-
sons edition af dikten i *Arkiv for nord. filologi* 4
(1887/88), s. 370, ff.

Historia: Á slutbladet af cod. II fins följande anteckning rörande
dess ägare: »Páll gunnlaugsson á þetta Sögu kve: með Rijettu
enn einginn annar huo:sem þad Ränar oc e: vel ad þuij
komin þui ad þö:steijn Finn Boga son fieck hönun þad til
eignar j löni fin: snæfelldz jökeli þä dätum skrifadist 1662.»
Bland egenhändiga namnteckningar, som man eljest möter,
märkas: 'Þor:kiell Jonsson' och 'Hallu: Helga Son'. Till Sve-
rige har handskriften kommit med de manuskript, som Jón
Eggertsson förvärfvade under sina insamlingsresor på Island
för Antikvitetskollegiets räkning åren 1682—83. Med Eggerts-
sons andra manuskriptsamlingar torde Antikvitetskollegiet också
hafva kommit i besittning af cod. I.

Användn. och beskrifn.: *Fornsögur suðrlanda*, utg. af Gustaf Cederschiöld, Lund 1884, s. CLXXXVIII. Jón Þorkelsson, *Íslensk Kappakvæði* i *Arkiv for nord. filologi* 4 (1887/88), s. 370 ff. Jón Þorkelsson, *Om digtningen på Island i det 15. og 16. århundrede*, København 1888, s. 485 f.

275. **Papp. 8:o nr 18.**

15,5 × 6,8 cm. 144 blad. Fraktur. Från år 1673. Helläderband, ursprungligen försedt med spännen.

Innehåll:

1. Bl. 1—63.

Kalendarium. — »Calendarium Politico Ecclesiasticum Edu: Rijmtal Islensku Til ad vita almennelega arsens Tijma og Helgedaga hólld, Samann Teked a þui are þa lided var . . . F:a Guds Bud 1671.»

2. Bl. 64—144.

»Diarium Christianum. Edur Vikudaga Registur Eins Christens manz vppa Dag verkenn Drottens J Sköpunenne og sierhuors nafn eptter woru maale. Asamptt Med Samburde Tiju Bodorda Drottens vid skopunar verkenn, Og minningu herrans Jesv Christi þar wt af. Samann skrifad af þeim Gudhrædda og vel begafada Kienne manne syra Hallgrijme Peturs syne ad saurbæ a hualfiardar strónd Anno 1660.»

Historia: Handskriften är skriven på Island i april 1673 af samma prydliga hand, från hvilken papp. 8:o nr 3 och 15 härröra. Frampermens insida är öfverdragen med ett bref af år 1669 från »Þördur Þorläks[son]» till »Hallkiele Michelssyne ad Tun-gutunss Kote hiä Hvanneyre». Till Sverige torde handskriften hafva kommit på samma väg som de ofvannämnda papp. 8:o nr 3 och 15. I Antikvitetskollegiets inventarium af år 1693 är den upptagen som nr 52 »J andra Afdelningen i Muren på

femte Hyllan» under titeln: »Calendarium Islandicum Ms. på Papper in 24:to». Se V. Gödel, *Fornnorsk-isländsk litteratur i Sverige* I, Stockholm 1897, s. 182, 291.

276. **Papp. 8:o nr 19.**

11 × 8,7 cm. 157 blad. Kursiv. Från omkring år 1650. Lösa lägg i papperskonvolut.

Utkast till predikningar på isländska och latin.

Uppteckningarna äro gjorda på baksidorna och marginalerna af en samling bref från 1630- och 1640-talen till séra Hálfdan Rafnsson i Undirfell, Húnavatns prófastsdæmi (1612—65). Utan tvifvel är också Hálfdan Rafnsson författaren. I denna handskrift hafva varit inlagda »tvenne blad af en annan hand, hvilka innehålla de sista, ungefär tio stroferna af dikten Músabálkr», såsom det heter i A. I. Arwidssons *Förteckning öfver Kongl. Bibliothekets i Stockholm isländska handskrifter*. Vid en närmare undersökning af dessa blad hafva de visat sig innehålla just den direkta fortsättningen till den fragmentariska uppteckningen i papp. 4:o nr 25: 2 samt vara skrifna af samma hand som denna. När uppteckningen blifvit gjord, och hvem skrifvaren varit, får man också här veta, ty efter textens slut heter det: »Skrifad f:a lækia motj j vjidi dal þan iij dag feb:varj anno 1669. Þorvaldur olafsson E. H.» De två bladen hafva nu öfverflyttats till papp. 4:o nr 25.

Historia: När och på hvad väg handskriften kommit till Sverige är icke känt.

277. *Papp. 8:o nr 20.*

15,5 × 10 cm. 125 blad. Halffrakture. Från år 1669. Lösa lägg i gråpapperskonvolut.

Salmar.

1) Parafrasering af evangelietexterna till trefaldighetssöndag och de tio efter denna närmast följande helgdagarna (bl. 1—4).

2) »Kuolld ψsalmur» (bl. 4). Begynner: »Herra gud fader *sem* hwm og dag, hefur ad skiliast lätid.»

3) »Kuolld psalmur» (bl. 5). Begynner: »Dags voku er *enn* nu *endinn*.»

4) »Nyaars vijsa. Ort af S. Eijrike Hallsson» (bl. 6—8). Begynner: »Gott aar j Gude guds eg foolke bijd.» Uppteckningen slutar med bl. 6. De två följande äro lemnade blanka.

5) Öfver evangelietexterna till trefaldighets-söndag—allhelgonadag (bl. 9—104). Till ett par af psalmerna äro äfven melodierna utskrifna.

6) »Psalmar vt af VII ordunum Christi a krossinum» (bl. 105—112).

7) »Sorgandi mans Bænar Psalmur. Af sama saluga *sera* Jone Biarnassyne Ortur» (bl. 112—113).

8) »Eijn såung vijsa S. J: B: S.» (bl. 113—114).

9) »Annar fagur Psalmur» (bl. 114). — »Jesus er satt lijf Salnanna.»

10) »Einu fagur Himne» (bl. 115). — »O Fader allrar Nædar.»

11) »Einu fagur Psalmur» (bl. 116). — »J huor-skins neijd 7 pijnu.»

12) »ψsalm Dävijs» (bl. 117). — »J pinne ögnar Bræde.»

13) »Psalur[!] Daavijs 42» (bl. 118). — »Sijng þu lof gude sala mijn.»

14) »Ein fogur Mijnes Saung vijsa» (bl. 119). — »Oho ver vt komid ared nytt.»

15) »Enn eijn Nijaars vijsa» (bl. 119). — »Peijm nija *konge* nijann såung m3 nija *raust*.»

16) »Eirn fagur Himne» (bl. 120). — »O Jesu minn eg finn a lijdur hier.»

17) »Morgun Psalmur» (bl. 120). — »Blessada þrenning Blessud sic.»

18) »Kuolld ψsalmur *sera* sogurar Jonssonar j prest hölum» (bl. 121). — »O Gud *sem* geijmer Jsrael.»

19) »Þack lætis ψsalmur» (bl. 122—24). — »Sætt lof skal gude sijngia alltjíd.»

20) »Wegfarande mans Bæn» (bl. 124—125). — »Almattu Eijlijfe Gud.»

21) Slutbön (bl. 125). — »Blessadur drottinn Bæn-heyrr mig.» Efter textens slut har skrifvaren tillagt: »Ender þessara psalma Biorns Jons sonar a narfa j Reijkia dal *sem* hier standa þrijr sijdaster.»

Historia: Å bl. 9^r, det blad med hvilket nr 5 börjar, har skrifvaren gjort följande anteckning: »Þetta kuer a eg Jon Biarnason Og hefur fader minn s. L. skr[i]fad þad ad mesta koste *enn* eg hefur skrifad þa sijdufu. M. E. H. Anno Domini 1669.» År 1675 har handskriften ägts af en Þorgrímur Þorkelsson. En anteckning nederst å sista sidan lyder: »Thorgrijmur Thorkiellsson A þessa Bok m3 Riettu nu þetta Ar Anno 1675. Thorgrijmur Thorkiellsson. EgH.» När och på hvad väg handskriften kommit till Sverige är icke med säkerhet känt, men det synes sannolikt, att den varit med i de samlingar, som Guðmundur Ólafsson försälde till Antikvitetskollegiet.

Användn. och beskrifn.: Jón Þorkelsson, *Om digtningen på Island i det 15. og 16. århundrede*, København 1888, s. 465 f.

278. **Papp. 8:o nr 21.**

Fyra skilda codices, inslagna i papperskonvolut.

I.

16,5 × 11 cm. 56 blad. Halffraktur och kursiv.
Senare hälften af 1600-talet. Sammanhäftade lägg.

Ur **Heimskringla.**

»Ex Sturlæsonio. Uthi Konung Oláf Helges Harald-
sohns Saga.» Visorna i Olafs saga hins helga i svensk
öfversättning. Skrifven af Guðmundur Ólafsson.

II.

13,7 × 8,5 cm. 23 blad. Halffraktur. Förra hälften
af 1600-talet. Lösa lägg.

Lækningabók.

Fragment.

III.

16,7 × 10,7 cm. 136 blad. Halffraktur och kursiv.
Senare hälften af 1600-talet. Skrifven af flere händ-
er. Lösa lägg.

Innehåll:

1. Bl. 1—36.

Vilmundar rímur viðutan.

Fragment: rím. 4—18. Början fattas.

2. Bl. 37—58.

Mábils rímur. — »Hier Skrifast Rímur Af Mabil.»

10 sånger.

3. Bl. 59—77.

Perseus rímur. — »Af Persio sive Iovis Sex
Rímur.»

Fragment. Stannar i rím. 5. Efter bl. 77 hafva
flere blad gått förlorade.

4. Bl. 78—107.

Mírmants rímur. — »Mírmans Ríma Ein fyrsta.»
12 sånger.

5. Bl. 108.

Flóres rímur ok Leo. — »Hie: Skrifast Rímur af
Flores 7 Lijo.»

Fragment: början af rím. 1.

6. Bl. 109—110.

Kvæði.

Trenne stycken.

7. Bl. 111^r—111^v rad. 12.

Förteckning öfver årets olycksdagar.

8. Bl. 111^v rad. 13—116^r.

Kvæði.

8 stycken.

9. Bl. 116^v—117^r.

Jóladags-merkingasalmar. — »Jøla dagz Merkjinn-
ga: Saman teknar af s. Olafi Gudmundz sinj.»

10. Bl. 117^v—129^r.

Drauma-Jóns rímur. — »Hier hefst vpp rímur fra
Drauma Jonj.»

Titeln är skrifven längst ned å bl. 117^r. Inalles
6 sånger.

11. Bl. 129^v—134^v rad. 8.

Kaupmannabragr. — »Kaupmanns Bragu.»

12. Bl. 134^v rad. 9—135^r rad. 20.

Kvæði. — »Einde vm anarz Hæfede 1616.»

13. Bl. 135^r rad. 21—136.

Kvæði. — »Eitt kvæde Biamar Jons Sonar vm þann mikla Jandlandz vetur anno 1625.» Slutar med bl. 135. Bl. 136 har skrifvaren lemnat blankt.

IV.

15,8 × 10 cm. 7 blad. Halffrakstur och kursiv. Från vid pass 1650. Skrifven af flere händer. Lösa blad.

Salmar.

1) »Sunnudaga Gudspjalla Wijsur... s[era] O[lafs] G[udmunds] S[onar].»

Tvänne strofer.

2) »Eru ekki 12 Stunder á deige: Saman skrifada: Af Bartel Þedika:á vt J Malmey.» Begynner: »Einn gud skop allt vpphæfe j.»

3) Fragment af en psalm.

4) »Nya:s gaða s: Olafs Ein[ars] Sonar.» Begynner: »Himneske fæde: þoknest þie:» Fragment.

5) »Kuolld salmur.» Begynner: »Almattugur gud heyr ákall mitt.»

Historia: Cod. I är skrifven af Guðmundur Ólafsson här i Sverige under den tid han var anställd vid Antikvitetskollegiet som translator.

Cod. II och IV äro skrifna på Island. När och på hvad väg de kommit till Sverige är icke känt.

Cod. III är skrifven på Island och har ägts af en Eyjólfur Jónsson. Bland egenhändigade namnteckningar, som man här och där möter å bladens marginaler, märkas 'Eiolfur Grimolfs son' (bl. 58), 'Olafur Sveinsson' (bl. 58, 72), 'Eyvindur Ka:á son' (bl. 116) och 'Jon Jónsson' (bl. 117). Till Sverige har handskriften kommit med de manuskript, som Jón Eggertsson förvärfvade under sina insamlingsfärder på Island för Antikvitetskollegiets räkning åren 1682—83. Se ofvan sid. 9 och där anförda arbeten.

Användn. och beskrifn.: Jón Þorkelsson, *Om digtningen på Island i det 15. og 16. århundrede*, København 1888, s. 175, 291 f., 358, 436 f.

279. Papp. 8:o nr 22.

17 × 10,5 cm. 28 blad. Kursiv. Senare hälften af 1600-talet. Lösa lägg i papperskonvolut.

Hugleiðingar ok andvarpanir eins kristins manns.

Fragment. Samlingen har ursprungligen innehållit 47 betraktelser, af hvilka endast 40, 44—47 nu föreligga i fullständigt skick.

Historia: Handskriften synes vara skrifven af Jón Eggertsson och torde hafva kommit till Sverige med någon af hans samlingar.

280. Papp. 8:o nr 23.

13 × 7,8 cm. 117 blad. Halffrakstur. Senare hälften af 1600-talet. Skrifven af tvänne händer: Bl. 1—107 af hand A, bl. 108—117 af hand B. Lösa lägg i papperskonvolut.

Innehåll:

1. Bl. 1—22.

Benir.

Morgon- och aftonböner m. m.

2. Bl. 23^r—23^v rad. 16.

Salmr séra Jóns Þorsteinssonar um eptirlangan eilífs lífs. — »Ein saung vísja þallig.»

Begynner: »Hiartans langan eg hef til þijn.» 8 strofer.

3. Bl. 23^v rad. 17—24.

Boen. — »Enn ein bæn ad bidia fyrir siälfum.»

4. Bl. 25—38^r.

Salmar. — 'Kveðjur' för veckans alla dagar, morgon och afton.

5. Bl. 38^v—47^r rad. 13.

'Krosskveðjur'.

Sju salmer om Kristi lidande.

6. Bl. 47^r rad. 14—68^r.

Salmar og andligar vísur.

1) »Ad bidia vmm godann afgang.» — »Hæll minn Jesus Christus kiære.» 25 strofer.

2) »Erinndi Thomäsar hallssonar ad bidia gud vmm goda dauda stunnð.» — »Til þijn Gud er bönnin blijd.» 11 strofer.

3) »Wijsur s: magnusar olafssonar.» — »Mat-tugur Gud þijn milldinn blijd.» — 14 strofer.

4) »Hugböth.» — »Herra Jesus hreinn og trwr.» 20 strofer.

5) »Einn skriptar gangur.» — »Fader ä himnum fader minn.» 17 strofer.

6) »Einn Þ'salmur.» — »O Jesu hæsti herra minn.» 6 strofer.

7) »Wier lofum þann gud sem leist hefur oss.» 5 strofer.

8) »Ein lofleg vijsa christum til heidurs.» — »Sann gud son christr kiær.» 3 strofer.

9) »Þ'almur.» — »Giæsku, rijkazti græden minn.» 23 strofer.

10) »Wijsa vmm doms dag.» — »Säl mijn j trw.» 24 strofer.

7. Bl. 68^v—107.

Bœnir.

Af varierande innehåll.

8. Bl. 108—115^r.

Aldarháttr. — »Alldar Håttur.»

Med 'utlegging'.

9. Bl. 115^v—117.

Salmr. — »Heijlagu: gud j hæd sem þij.»

Historia: Handskriften är skriven på Island. När och på hvad väg den kommit till Sverige är icke känt, men det är sannolikt, att den varit med bland de förvärf, som Guðmundur Ólafsson gjort för Antikvitetskollegiets räkning. Se V. Gödel, *Fornnorsk-isländsk litteratur i Sverige* 1, Stockholm 1897, s. 179.

Användn. och beskrifn.: Jón Þorkelsson, *Om digtningen på Island i det 15. og 16. århundrede*, København 1888, s. 357, 469.

281. Papp. 8:o nr 24.

15,2 × 10 cm. 383 blad + 3 försätsblad. Fraktur. Senare hälften af 1600-talet. Bunden i helpergament.

Janua linguarum reserata aurea af J. A. Comenius.

»Johannis Amosi Comenii Janua Lingvarum Reserata Aurea. Edur þær Gullegar tungumala Dyr sem eru Opnadar edur vpplatar. Hoc est Sementarium Lingvarum Et Sciæntiarum Omnium. Þad er Eirn Ploutunargardur allra tungumála og witzmuna.»

Originalets latinska text med jämnlopande isländsk öfversättning till hela verket utom slutet af kap. 11 samt kap. 12—13, 71—81. Själfva uppteckningen slutar med

bl. 304. Därefter följer ett register, hvilket dock stannar redan å första bladet i bokstafven A. De följande bladen äro lemnade blanka.

Historia: Hela volymen med undantag af det påbörjade registret är skriven af Guðmundur Ólafsson sannolikt under den tid han var anställd vid Antikvitetskollegiet som translator. Å frampermen och ett af försätsbladen har han egenhändigt skrivit sitt namn.

Ur

Engeströmska samlingen.

282. *Engestr. B: III, 1, 18.*

Papp. Folio. 31,8 × 20,3 cm. 81 blad + 2 försätsblad, 1 vid hvardera permen. Halffrakture och kursiv. Skrifven: Bl. 1—69 af J. F. Peringskiöld, bl. 70—81 af Nils Dal. Förre hälften af 1700-talet. Halfläderband med ryggtitel: »SVENSKE SAGOR MANSCR.»

Innehåll:

1. Bl. 1—33.

Hjálmtérs saga ok Ólvis. — »Hjálmters och Olvers Saga, Handlandes om Trenne Konungar i Mannaheim eller Sverige. Nämligen: Inge, Hjalmtér och Inge samt Olver Jarl, Och om theras Vthresor till Grekland och Arabien, wid pass i the första hundra Åhren effter Christi Födelse. Af gamla Nordiska Språket å nyo på Swensko uttholkad med någre Anmärkningar. Af Johan Frederic Peringskiöld Sonen. Anno 1715.»

Svensk öfversättning, bl. 1—27, med åtföljande kommentarier på latin, bl. 28—30^r. Bl. 30^v—33 äro lemnade blanka.

2. Bl. 34—45.

Ásmundar saga kappabana. — »Hic incipit Historia Asmundi, qvi alio nomine vocatus est Kappabanius.»

Latinsk öfversättning. Uppteckningen slutar å bl. 43. Bl. 44—45 äro lemnade blanka.

3. Bl. 46—69.

Samsons saga fagra. — »Sogunn af Samsonar Fagra.»

Svensk öfversättning. Uppteckningen slutar å bl. 65^r. Bl. 65^v—69 äro lemnade blanka.

4. Bl. 70—81.

Ketils saga hængs ok Gríms loðinkinna. — »Kettel Hängs och Grim Ludilkindz Saga. Försvänskad af Nils Hufwudson Dahl.»

Svensk öfversättning. Båda sagorna i omedelbar följd.

Historia: Handskriften har tillhört M. Benzelstierna. Frampermen bär hans exlibris.

283. *Engestr. B: III, 1, 19.*

Papp. Folio. 32,5 × 20,5 cm. 39 blad + 1 försätsblad vid frampermen. Kursiv. Förra hälften af 1700-talet. Pappband med permtitel: »Utdrag af Sagor, troligen af assessor Wessman (J. G. L.—n.)»

Utdrag ur isländska sagor.

- 1) Króka-Refs saga (bl. 1).
- 2) Eiríks saga víðfjrla (bl. 3).
- 3) Orms þáttur Stórolfssonar (bl. 5).
- 4) Sigurðar saga fótur ok Ásmundar Húna-konungs (bl. 7).
- 5) Áns saga bogsveigis (bl. 9).
- 6) Sigrgarðar saga frækna Rikarðssonar (bl. 11).
- 7) Gunnars þáttur Þiðrandabana (bl. 13).
- 8) Þorsteins þáttur austfirðings (bl. 15).

9) Víglundar saga væna (bl. 17).

10) Grettis saga: Spesar þáttur (bl. 19).

11) Ragnars saga loðbrókar (bl. 21).

12) Gríms saga loðinkinna (bl. 23).

13) Hálfðanar saga Brønufostra (bl. 25).

14) Þorsteins saga bæjarmagns (bl. 27).

15) Friðþjófs saga frækna (bl. 29).

16) Slisa-Hróa þáttur (bl. 31).

17) Rauðúlfs þáttur (bl. 33).

18) Gunnlaugs saga ormstungu (bl. 35).

19) Óláfs saga Tryggvasonar (bl. 37).

Af dessa utdrag föreligga nr 1—18 i svensk öfversättning, nr 19 i isländsk text. Bl. 39 innehåller diverse kommentarier.

Historia: Handskriften torde vara skriven af assessorn i Antikvitetsarkivet Nils Wessman. Den ofvan anförda permtiteln härrör från riksantikvarien J. G. Liljegren. Insidan af frampermen är prydd med Lars von Engeströms exlibris.

284. *Engestr. B: III, 1, 20.*

Papp. Folio. 35,5 × 23 cm. 41 blad + 4 försätsblad vid frampermen. Från omkring 1820. Tvåspaltig. Pappband.

Innehåll:

1. Bl. 1—7.

Ur **Heimskringla.** — Skaldavisorna ur Hryggjarstykki, som icke äro upptagne i Peringskölds upplaga af Norrska Konunga Sagorna: Efter MSC. på kgl. Bibl. af J. G. Liljegren.»

Efter papp. fol. nr 14. Uppteckningen slutar med bl. 5^r. Bl. 5^v—7 äro lemnade blanka.

2. Bl. 8—19.

Göngu-Hrólfs saga. — »Hér byriast Sagann af Hrólf Sturlaugs syni, er kalladr var Gaungu-Hrólfr.»

Efter papp. fol. nr 88, papp. 4:o nr 17 och papp. 8:o nr 8. Fragment. Slutar i kap. 23 med orden: »æda þyckir ydr meiri sæmdar auki at einum dreing af kotkalla ætt oc hann hafdi unnit.»

3. Bl. 20—30.

Jóns saga Svipdagssonar ok Eiríks forvitna. — »Hér birgiar Sógo Jóns Svipdagssonar ok Eireks forvitna.»

Afskrift af perg. 4:o nr 6: 10.

4. Bl. 31—36.

Karlamagnus saga. — »Sagann af Karla Magnusi Keysara og hans köppum.»

Del. I, kap. 1—2 (början) och VIII, kap. 1—9 (början). Efter papp. fol. nr 37.

5. Bl. 37—38.

Viktors saga ok Blaus.

Efter perg. fol. nr 7, papp. 4:o nr 16 och 17. Fragment: endast själfva början. Uppteckningen slutar redan å bl. 37^r i sagans kap. 1 med orden: »at eigi fanzt einn gripr á konúngs gardinum». Bl. 37^v—38 äro lemnade blanka.

6. Bl. 39—41.

Sigurðar saga fótar ok Ásmundar Húnakonungs.

Afskrift af perg. fol. nr 7: 9. Fragment. Uppteckningen slutar å bl. 39^r i sagans kap. 2 med orden: »Þat var einn tíma at Ásmundr sat vid dryckiu bordum ok var all kátr, at hirdmenn töludu um at.» Bl. 39^v—41 äro lemnade blanka.

Historia: Samtliga afskrifterna äro utförda af J. G. Liljegren, som år 1817 erhöi uppdrag att öfversätta och utgifva Kongl. bibliotekets isländska handskrifter.

285. *Engestr. B: III, 1, 21.*

Papp. Folio. 35 × 22,5 cm. 29 blad + 5 försätsblad vid frampermen. Från omkring 1820. Tvåspaltig. Pappband.

Innehåll:

1. Bl. 1—13.

Jarlmanns saga ok Hermanns. — »Hér hefr Sögu af Jarlmann ok Hermann.»

Efter papp. folio nr 56 och papp. 8:o nr 4. Uppteckningen slutar å bl. 12^r. Bl. 12^v—13 äro lemnade blanka.

2. Bl. 14—20.

Hákonar þátr Hárekssonar. — »Sagann af Hatconi[!] Noræna.»

Afskrift af papp. folio nr 67: 13. Bokstafven 't' i Hatconi har tillkommit på grund af felläsning af originalets dubbelskrifna a. Uppteckningen slutar med bl. 19^r. Bl. 19^v—20 äro lemnade blanka.

3. Bl. 21—24^r.

Bergbúa þátr.

Afskrift af papp. fol. nr 67: 2.

4. Bl. 24^v—25.

Þorsteins draumr Síðu-Halls sonar. — »Draumur Þorsteins Eydu[!] Hallz Sonar.»

Afskrift af papp. fol. nr 67: 4. Uppteckningen slutar med bl. 24. Bl. 25 är lemnadt blankt.

5. Bl. 26—29.

Bergbúa þátr. — »Biargbúa Þátr.»

Afskrift af papp. fol. nr 35: 11. Uppteckningen slutar med bl. 28^r. Bl. 28^v—29 äro lemnade blanka.

Historia: Samtliga afskrifterna äro utförda af J. G. Liljegren, som år 1817 erhöi uppdrag att öfversätta och utgifva Kongl. bibliotekets isländska handskrifter.

286. **Engestr. C: XVII, 1, 17.**

Papp. 4:o. 20 × 15,5 cm. 118 blad + 2 försätsblad vid frampermen. Senare hälften af 1500-talet. Skrifven helt igenom af en och samma hand. Hvitt pergamentband, prydt med figurer och kungligt danskt-norskt vapen.

Innehåll:

1. Bl. 1—100^v rad. 16.

Magnús Lagabætirs landslag. — »Her Begynnendes norges Laubog.»

Dansk öfversättning.

2. Bl. 100^v rad. 17—111^r rad. 8.

Réttarbøtr. — »Her Begynnendis rette Bóder Som Fremfarne konger medt rigenns raadt vdi norgis konninge riige giordt stadtfest.»

Se *Norges gamle love* 4, 695 f.

3. Bl. 111^r rad. 9—115^r.

Regulæ juris.

På danska.

4. Bl. 115^v—116^v rad. 14.

»Thijsse Sager ere Konngenn och Bijspenn Emellem.»

5. Bl. 116^v rad. 15—117^v rad. 20.

Norsk konungalängd. — »Thijsse ephtherne haffue: weith Konge Och Regenenthe: offue: no:gis konge rige.» Harald Hårfager — Kristofer af Bajern.

6. Bl. 117^v rad. 20—118.

Stamtafla från Magnus Måneskjold.

Historia: Om en af handskriftens ägare fins följande anteckning å bl. 1^r: »Denne Bog hör meg mogenns Sualle tiill m3 rette.»

Användn. och beskrifn.: *Norges gamle love* 4, 695 f.

287. **Engestr. D. R. B: IV, 53.**

Perg. 8:o. 12,5 × 10 cm. 141 blad + 2 försätsblad af pergament och 14 af papper. Fraktur. Från omkring 1500. Helläderband med ryggtitel: »Lex Jslandica.»

Jónsbók.

Själflva lagtexten slutar med bl. 136. Därefter följa några af de för Island utfärdade äldre réttarbøtr.

Historia: Om handskriftens ägare fins följande anteckning å dess sista blad: »Þessa Logbook a jeg jon arna son m3 Riettu huoria mier hefur giefed fader mijnn arne Biorsson þan 10 marcijuz Anno 1664. Jon Arna Son med Eijenn hende.»

Ur

Rålambska samlingen.**288. Rål. Fol. nr 25.**

Papp. Folio. 30,7 × 20,5 cm. 158 blad + 2 försätsblad vid frampermen. Förra hälften af 1700-talet. Skrifven helt igenom af en och samma hand. Häläderband med ryggtitel: »Chronika och Sagor.»

Innehåll:

1. Bl. 1—13.

Prosaiska krönikan. — »Een Lijten och kort Crönicka, Afskrifwen och Copierat af ett gammalt Manuscript, Sahl. H. Ulf Bonde fordom tillhörigt, och inbundit Anno 1663.»

Nysvensk öfversättning. Uppteckningen slutar med bl. 7 Bl. 8—13 äro lemnade blanka.

2. Bl. 14—63 (pag. f. o. m. bl. 15: 1—98).

Göngu-Hrólfs saga. — »Gänge Hrolfs Sturlögers Sohns Saga, Af dhen gamla Giötiskan öfversatt af Johan Peringschiöldh.»

Svensk öfversättning. Uppteckningen börjar med bl. 15. Bl. 14 innehåller förteckning öfver de i volymen upptagna isländska sagorna.

3. Bl. 64—101 (pag. 99—174).

Hrólfs saga kraka. — »Konungh Hrolf Krakes sampt Adills Upsala Konungz Saga, af Dhen gamble

Giöthiskan öfversatt af Giödrickr Biörnsson Hirdman. Gustaff Bonde.»

Svensk öfversättning med företal af öfversättaren (Gustaf Bonde). Vid slutet är tillfogad en genealogisk tabell öfver sagans hufvudpersoner.

4. Bl. 102—119 (pag. 175—210).

Hálfdanar saga Eysteinssonar. — »Halfdan Östensons Historia.»

Svensk öfversättning.

5. Bl. 120—126 (pag. 211—224).

Ásmundar saga kappabana. — »Asmunder Kappabanes Saga.»

Svensk öfversättning.

6. Bl. 127—139 (pag. 225—250).

Samsons saga fagra. — »Samson Fagras Saga Af dhen gamla Giöthiskan in på vårt nu wahnliga Språk verterat af Georg Dahlstedt Anno 1702.»

Svensk öfversättning.

7. Bl. 140—158 (pag. 251—283, t. o. m. bl. 156).

Hjálmters saga ok Ölvis. — »Hjalmters och Ölwers Saga.»

Svensk öfversättning. Uppteckningen slutar med bl. 156. De två följande äro lemnade blanka.

289. Rål. Fol. nr 97.

Papp. Folio. 31,8 × 20,3 cm. 66 blad + 2 försätsblad, 1 vid hvardera permen. Från förra hälften af 1700-talet. Skrifven af 2:ne händer: Bl. 1—42 af hand A (J. F. Peringskiöld), bl. 43—66 af hand B. Bunden i häläder. Ryggtitel: »Sagor.»

Innehåll:

1. Bl. 1—42.

Ketils saga hængs ok Gríms loðinkinna. — »Ketilli Hængii Et Grimonis Hirsutigenæ Patris Et Filii Historia Seu Res Gestæ Ex Antiqua Lingva Norvagica In Latinum Translatæ per Islefum Thorlevium Islandum. Opera Et Studio Olavi Rudbeckii Publici Juris Factæ. Upsalæ Anno M. DC. XCVII.»

Båda sagorna i omedelbar följd. Isländsk text med jämnlöpande latinsk öfversättning jämte Ísleifur Þorleifssons förord. Afskrift af det tryckta arbetet. Upp-teckningen slutar med bl. 41^r. Bl. 41^v—42 äro lemnade blanka.

2. Bl. 43—66.

Ketils saga hængs ok Gríms loðinkinna. — »Kiettel Hængs och Grim Luditkindz Saga, Effter den Högwällborne Herres, Baron och Hofmarschalkens Hr Gustaf Rålams Befallning, Förswäns katt af Nils Hufwedson Dal. Uti Junii Månad år 1716.»

Svensk öfversättning. Båda sagorna i omedelbar följd. Upp-teckningen slutar å bl. 64^r. Bl. 64^v—66 äro lemnade blanka.

290. **Rål. 4:o nr 29.**

Papp. 4:o. 20 × 15,5 cm. 303 blad. Kursiv med öfverskrifter i fraktur. Skrifven helt igenom af en och samma hand. Från år 1585. Röda öfverskrifter och gröna initialer. Brunt helläderband, prydt med figurer och ursprungligen försedt med spännen. Å fram-permen äro inpressade initialerna 'P. E.' och årtalet '1585'. Ryggtitel: »Norriges Riges Lov.»

Innehåll:

1. Bl. 1—142.

Magnús Lagabætirs landslag.

Dansk öfversättning. Upp-teckningen börjar med bl. 4. Bl. 1—3 äro lemnade blanka.

2. Bl. 143—207^r.**Réttarbætr.**

1) Eiríkr Magnússon: Utdrag ur réttarbætr.

2) Hákon Hákonsson: » » »

3) Magnús Hákonsson: » » »

4) Hákon Magnússon:

a) »Om Orskurdt, dat. Oslo »Korss misse dag om hósten».

b) »Om kiób paa Bygden.» Trenne stycken.

5) 'Magnus, Norigis, Suerigs och Skone Koning': 'Om Meened mends straff', 'Om Kniffs stóngk' etc. »Datum 30 Aare Riigis vortt.»

6) Margareta: Om 'Quindegift' etc.

7) Hans: Allmän réttarbót. »Datum Osloen Visitationis Mariæ.»

8) Kristian I:

a) »En Trundhiems Preueleg.» Dat. Karm-sund 1455.

b) »En anden Trundhiems Preueleg.» Dat. Oslo 1478.

9) »Her Truede Viffstands Och Her Claus Bildis Recess.» Gifven »vdj Osloff, Søndagin effter Sancti Johannis dag Midssommer, Och wdj Bergin Octvus[!] dagin effter Sancti Bartolomej dagh, wdj Aar Mdxix.»

10) Kristian III: Privilegier för Trondhjem. Dat. Koldinghus »Tiisdagin nest effter Palmarum Domi-nica, Anno Mdxlvij.»

11) Kristofer Huitfeldt m. fl.: »Om Ombudt effter Faderlösse Och Moderlöse Börn.» Dat. Bergen 1552 »Sanctj Botulphi dagh».

12) Kristian III:

a) »Koning Fridericks Hyldningh.» Dat. Köbenhavn »Sanctj Vitj & Modesti dag» 1548.

b) »Om Kiiób paa Bygden.» Dat. Köbenhavn »Sanctij Magdalene dag» 1552.

c) »Om Gaardfestningh.» Dat. Köbenhavn den 18 januari 1557.

13) »Laugmendernis Rettebóder Sóndeu och Norden fields i Norigh. Forordineret aff Kong: Maytt. Anno Mdlvij. at sidde Rettergong wdi Bergen.»

14) Fredrik II: »Om forbudne waare till Norlanden.» Dat. Esrom den 17 april 1562.

15) »Erick Rossenk:andtzis Recess, Vdgiffuet i Bergen, Anno Mdlxv, Den 22 Dag Junij med Laugmandens Borgemesters Och menige Raads samtycke der samestedis.»

16) »Jörgen Lycke, Biörn Anderssón och Christopher Walckendorps Recess och Retteboodtt. Vdgiffuitt i Bergen Anno Mdlxvij. Thendtt 13. Dag. Martij.»

17) Niels Stub, lagman i Oslo: »Om Mandslett.» Dat. 24 april 1570.

18) Fredrik II:

a) »Om Kiióbmandskab.» Dat. Fredriksborg den 26 maj 1570.

b) »Huo i Kióbstederne maa were.» Dat. Fredriksborg den 14 april 1572.

19) Paal Huitfeldt m. fl.: »Om Grundeleier.» Dat. Bergen den 31 september 1572.

20) Fredrik II: »Laugrettis mender ere plectige adt dómme Laug emellom mand oc anden.» Dat. Koldinghus den 3 februari 1579.

21) »Fölger framdelis her effter tuinne den Hellige Kierckis Rettebóder som Koning Hanssis Fader, Koning Christiarn haffuer vdgiffuet Om Tiende Och om Settergerd till Kiercken.» Dat. Bergen »die beatj Gereonis sociorumque eius» 1553 och Skaren »die beatj agnete virginis & martiris» 1568.

22) »Koning Friderichs den anden Medt Sampt Danmarckis Riiges Raads Recess och Rettebod om Ehteskabs Handell belangende. Vdgiffuitt Anno Mdlxxxij. Den. 19. dag Junij.»

3. Bl. 207^v—211.

Om arfsrätt.

1) »Den Norske: Mats Storsén, Arffuebolck.»

2) Tabeller för släktskap och skyldskap.

3) »Arffuetall i den Norsche Laugh.»

4. Bl. 212—215.

Tiondelängd för »Menige Sognefolck ostenfields ij Oplanden wdj Loms, Wooge, Læsie, Froen, Ringeboo, Øije, Lijussedall och wdj Foberigs prestegeld.»

Längden slutar å bl. 213^v med följande anteckning af skrifvaren: »Bleff denne Recess eller Instrux skreffuen paa Asspe paa Sundmóre A:o Mdlxxxv. Den. 25. Aprillis aff Per Niels Són Lem. Solj Deo gloria & laus & honor in secula. Amen.» Bl. 214—15 äro lemnade blanka.

5. Bl. 216—217^v rad. 15.

»Om den falske eed.»

6. Bl. 217^v rad. 16—219.

»Form och maade naar nogen bliffuer vdkoret till Raadmand i nogen Kióbstad.»

Slutar å bl. 218^v. Bl. 219 är lemnadt blankt.

7. Bl. 220—224.

»Nogre smaa articheler vdd:agne aff den Norske lag.»

Förklaringar af ord och uttryck i lagen m. m. Slutar med bl. 222^r. Bl. 222^v—224 äro lemnade blanka.

8. Bl. 225—303.

Kristinréttr Jóns erkibiskups.

Dansk öfversättning med superintendenten i Trondhjem Hans Gaaes företal. Uppteckningen slutar å bl. 258^v med rubriken: »Regiister offuer den/ze forschreffne Christen Rett.» Bl. 259—303 äro lemnade blanka.

Historia: Handskriften är skriven af den ofvannämde Per Niels-son Lem på Aspe i Söndmøre. Af samma hand finnas också några personhistoriska notiser, hvilka torde förtjäna att anföras. De äro nedskrifna å bl. 207^r och lyda så:

Nota.

Anno 1579. Den 1 dag Aprill døde Jens Jude den tijdt Christen Munck fougitt paa Sundmøre.

Anno 1579. Den 25 Octobris, døde hustrue Bertrudt Audfinds daatter Soep, ij Borgundt.

Anno 1578. Den 1 dag Septem: wor kong:e Maijtt. Koning Frederichs den Anden fuldmechtige her paa Sundmøre ij Borgun. Som war Biörn Andersson, Christen Munck, Axell Tomission och Möeris Stygge.

Anno 1578. Døde Mester Hans Gaaess Superintendent off:r Trundhiems Sticht, effter hanom kom mester Hans Mo-ginsson, Anno 1579. Om Sommeren.»

När och på hvad väg handskriften kommit till Sverige är icke känt. Innan den stannade i Rålambska biblioteket, har den ägts af M. Falckenberg, hvars egenhändiga namnteckning man möter å bokens första blad.

291. Rål. 4:o nr 38.

Papp. 4:o. 21,5 × 16,5 cm. 173 blad + 1 försätsblad vid frampermen. Kursiv. Senare hälften af 1600-talet. Bunden i halfläder. Ryggtitel: »Edda af Sturleson.»

Edda Snorra Sturlusonar.

Afskrift af cod. Ups. DG: 11, 'Upsala-Eddan'. Skrifven af J. Peringskiöld och icke af Guðmundur Ólafsson, såsom en anteckning å bl. 1^r ger vid handen.

292. Rål. 4:o nr 43.

Papp. 4:o 20,2 × 15,6 cm. 442 blad + 2 försätsblad vid frampermen. Halffraktur. Senare hälften af 1600-talet. Bunden i helpergament med ryggtitel: »Gaungu Sagu på gammal Göthiska.»

Göngu-Hrólfs saga.

»Hjer hefur upp Sögu af Gaungu-Hrólfe.» Afskrift af papp. fol. nr 88. Endast verso-sidorna hafva användts för textens uppteckning; recto-sidorna äro lemnade blanka för ifyllning af jämnlöpande öfversättning.

Historia: Afskriften är gjord af Guðmundur Ólafsson under den tid han var anställd vid Antikvitetskollegiet som translator.

293. Rål. 8:o nr 22.

Papp. 8:o. 14,8 × 9,2 cm. 178 blad + 2 försätsblad, 1 vid hvardera permen. Halffraktur. Från vid pass 1650. Bunden i helpergament.

Jónsbók.

Uppteckningen börjar med bl. 2. Bl. 1 har skrivaren lemnat blankt. Själfva lagtexten slutar med bl. 158. Därefter följa:

1) Réttarbætr af Hákon, Eiríkr, Magnús och Kristian III rörande Island.

2) »Saa gamle saattmaale aamillum no:egs kongs 7 islendijnganna.»

3) »Vmm kaup aa vau:u.»

4) »Vmm vpbundinn hnijf.»

5) »Vmm vinnu fólkit.»

6) »Þetta e:u nu eina: sie:liga: laga g:einer at eigi sáman be: aullum laugbokunum.»

7) »Almenniligt regist:um» till lagboken.

Historia: Handskriften, som är skriven på Island, har ägts af Jón Þorkelsson »a h:afns eie i ana: fide» och en 'Pietu: Jonson'. Våren 1682 förvärfvades den af J. G. Sparfwenfelt under hans vistelse i Köbenhavn. Den 3 april detta år har han skrivit sig såsom bokens ägare. Sparfwenfelt öfverlemnade den sedermera följande år till professor Carl Lundius. Å första försätsbladet har gifvaren med egen hand skrivit: »Præceptor quondam fidelissimo Amico Nunc Optimo Consultiss:o Et Amplissimo D: Carolo Lundio jurium ad Upsalir antistiti codicem hunc Mscriptum Legum Islandicarum in sui memoriam Holmis Upsalios transmisit. 24 sept. A:o 83. J. G. Sparfwenfeld.» Jfr V. Gödel, *Fornnorsk-isländsk litteratur i Sverige* 1, Stockholm 1897, s. 212.

REGISTER.

I. Personregister.

II. Handskriftsregister.

1. Handskrifterna ordnade efter ålder.
2. Handskrifter med särskildt namn.
3. Citerade handskrifter.
4. Förändringar och tillväxt efter 1848.

III. Sakregister.

1. Systematiskt register.
2. Alfabetiskt register.

(Siffrorna hänvisa till sida.)

I.

Personregister.

- Adlerstam, Magnus 46, 133, 219, 327—329.
Afzelius, A. A. 145, 318, 332, 377, 458.
Albritssön Færöske, Rasmus 340.
Andersen, Anders 93.
» Niels 85.
Anderssön, Björn 402, 404.
Arason, Guðmundur 59.
Arendt, M. F. 255.
Árnason, Árni 369, 370.
» Daði 29.
» Jón 397.
» Oddur 29.
» Þorleifur á Hlíðarendi 205.
» Þorleifur 29.
Arnbjörnsson [Guðmundur] 294.
» Jón 293.
Arngrímur ábóti 17, 120.
Arngrímsson, Bjarni 259.
» Teitur 364.
Árni Sigurðsson 16.
Arrhenius, Jakob 342.
Arwidsson, A. I. 62, 63, 75, 259, 264, 279, 288, 295, 300, 313, 315, 316, 358, 381.
Axehjelm, Johan 20, 141, 324—326.
Bärösson, Ivar 340.
Bartel predikari 386.
Benzelstierna, Gustaf 252.
» M. 392.
Berg Sokkason 1, 126, 127.
Berliot Jónsdóttir 286.
Berthelssön, Niels 352.
Bilde, Claus 401.
Bjarnason, Guðmundur 362.
» Hallkell 371.
» Hromundur 365, 371.
» Jón, psalmförfattare 382.
» » skrifvare 383.
Bielke, O. 90.
Biörner, E. J. 31, 167, 177, 199, 200—203, 221, 222, 224, 237, 238, 260, 311, 323, 375.
Björnsson, Árni 397.
» Magnús 281.
Boer, R. C. 17, 47, 132, 133, 151, 203, 221, 229, 234, 259, 305, 328, 458.
Bonde, Gustaf 399.
» Ulf 398.
Brahe, Axel 250.
Braune, Wilhelm 38, 44, 62.
Brenner, Oscar 49, 54.
Brockenhuss, Erik 77, 79.

Brockmann, Þorvaldur 223—225, 229, 234, 235, 239.
 Brocman, N. R. 155, 330, 354.
 Brynjólfsson, Auðvinn 34.
 Bugge, Sophus 145, 179, 252, 278, 359, 377.
 Bureus, Johannes Thomæ 16, 20, 21, 35, 36, 141, 325, 326.
 » Laurentius, 36, 138, 222.
 Baad, Kristiern 352.
 Cederschiöld, Gustaf 5, 22, 24, 41, 43—47, 66, 120, 158, 160, 170, 266, 269, 276, 277, 279, 287, 380.
 Celse, Magnus von 331.
 Claussön, Lauritz 345.
 » Peder, se *Friis*.
 Cnattingius, J. J. 355.
 Coljet, G. V. 319, 320.
 Comenius, J. A. 389.
 Dahlstedt, Georg 140, 399.
 Dal, Nils Hufvudson 229, 319, 391, 392, 400.
 Danckwardt, Jakob 319, 320.
 Dasent, G. W. 35, 52.
 De la Gardie, M. G. 248, 323, 334, 335, 350.
 Detter, Ferdinand 47, 61, 62, 133.
 Dirikssön, Hans 339, 340.
 Dolmer, Jens 101.
 Duhre, Gabriel 274.
 Edström, Lars Pehrsson 135, 141, 149.
 Eggertsson, Eggert 148, 173, 185.
 » Hannes 59.
 » Jón (2:ne personer) 27, 269.

Eggertsson, Jon, handskriftsamlare 9, 23, 28, 39, 48, 50, 53—55, 58, 59, 61, 69, 71, 73, 77, 107, 111, 112, 114, 126, 133, 134, 141—143, 175, 190, 194, 199, 208, 231, 232, 258, 259, 261, 264, 275, 277, 279, 281, 289, 290, 292—295, 299, 300, 303, 305, 314—316, 377—379, 386, 387.
 Ehrenpreus, C. 319, 320.
 Egill Skallagrímsson 180, 192.
 Egilsson, Jón 295.
 » Sveinbjörn 5.
 Einarsson, Gissur 50.
 » Guðmundur 260.
 » Jón 286.
 » Ólafur 386.
 » Pétur 371.
 » Skúli 366.
 Eiríksson, Þórálfr 371.
 Engeström, Lars von 393.
 Eriksson, Jöns 341.
 Erlendsson, Guðmundur 238.
 Eyjólfsson, Einar 148.
 » Jón 186.
 Eysteinn Ásgrímsson 189.
 Falckenberg, M. 404.
 Fant, E. M. 252.
 Finnbogason, Þorsteinn 379.
 Fleming till Liebelitz, Lars 342.
 Friðriksson, H. 47, 294.
 Friis, Johan 338.
 » Peder Claussön 136, 345, 346.
 Galle, Gude 99.
 Geirsson, Árni 229.
 Geoffrey of Monmouth 322.
 Gering, Hugo 62, 196, 199, 202, 271, 278, 279, 290, 305.

Gilsson, Einar 271.
 Gíslason, Árni 307.
 » Konráð 70, 109.
 » Páll 306, 308.
 Gjessing, A. 47.
 Gjörwell, C. C. 131.
 Glad, Ólaf 88.
 Goes, Hans 404.
 Grimólfsson, Eyjólfur 386.
 Grímsson, Kolbeinn 180, 369.
 Gröner, Johannes 376.
 Guðmundsson, Daði 181.
 » Gissur 44.
 » Guðmundur 120, 161, 162, 202, 209.
 » Jóhann 44.
 » lærði, Jón 150, 173, 178, 190, 191, 227.
 » Jón, diktare 378.
 » » skrifvare 334.
 » Ólafur 385, 386.
 Guest, Lady Charlotta 44, 158.
 Gullberg, Hjalmar 5.
 Gunnar Kane 79.
 Gunnason, Þorsteinn 189.
 Gunnlaugr munk 18, 121.
 Gunnlaugsson, Jón 358.
 » Páll 370.
 Guttormr séra 3.
 Gyldenstiern, Axel 90, 99.
 Gyrð Gyrðsson 88.
 Gödel, Vilhelm 4, 9, 12, 16, 19, 21, 28, 29, 36, 44, 46, 50, 52, 55, 66, 75, 93, 108, 113, 114, 120, 127—129, 131, 133—135, 138, 143, 148, 153, 154, 170, 175, 179, 190, 199, 202, 204, 208, 217, 222, 232, 238, 240, 243, 252, 266, 271—273, 275, 288, 292—294, 296, 299, 301, 303, 305, 306, 311, 312, 316, 324, 325, 327, 333, 345, 357, 360, 363, 368, 373—377, 381, 389, 406.
 Gøeding, Anders 331.
 Hadorph, Daniel 322.
 » Johan d. ä. 124, 134, 217, 286, 294, 325, 335, 357, 367.
 » Johan d. y. 75, 121, 135, 140, 148, 149, 154, 192, 196, 199, 209—211, 213, 215, 232, 243, 245, 288, 294, 317, 338.
 Hagelberg, Karl 139, 223, 229.
 Hallar-Steinn 2.
 Halldórsson, Oddur 182.
 » Ólafur 299, 300.
 Hallfreðr vandræðaskáld 2.
 Hallgrímsson, Grímur 294.
 Hallsson, Eiríkur 382.
 » Halldór 29.
 » Páll 29, 127, 133, 137, 142, 154, 155, 200, 240.
 » Tómas 388.
 Hallsteinsson, Jón 296.
 Hallvardssön, Niels 31.
 Halmianus Ripensis, Petrus 344.
 Hammarsköld, Lorenzo 38, 46, 133, 193, 196, 219, 327.
 Hannesson, Eggert 185.
 Hansen, Peder (2:ne personer) 4, 99.
 Hanssön, Laurents 4, 27.
 Harbou, Peder 100, 101.

Hardenberg, Edel 350.
 Helga Þorfinnsdóttir 353.
 Helgason, Hallur 379.
 » Sigmundur 269.
 Holck, Kristian 90.
 Huifeldt, Claus 342.
 » Kristofer 402.
 » Paul 99, 402.
 Hyltén-Cavallius, G. O. 141, 216,
 232, 309, 313, 324, 326.
 Illugason, Ásgrímur 370.
 » Jón 370.
 Inger Prosdóttir 100.
 Ingvoldur Jónsdóttir 294.
 Isberg, Arvid 19.
 Jakobsson, Peder 93, 96.
 » Stefán 363.
 Jensen, Torbern 245.
 Jenssön, Hans 349, 350.
 » Michel 92, 96.
 Jiriczek, O. L. 258, 259, 277.
 Johan Fredrik, kurfurste 339.
 Johannes Magnus 321.
 Jóhannsson, Jón 141.
 Jón biskup Arason 186—188, 307.
 Jfr *Jóns þáttir biskups Arasonar*.
 Jón Pálsson Maríuskáld 188.
 Jónsson lærði, Arngrímur 47, 111,
 334.
 Jónsson, Arngrímur, amanuens í
 Antikvitetskollegiet 167,
 177, 220.
 » Árni 290.
 » Ásgeir 28, 151, 169.
 » Bjarni 371.
 » Björn á Skarðsá 111, 150,
 151, 181, 264, 273, 353.
 » Björn á Narfá í Reykja-
 dal' 383.

Jónsson, Björn 386.
 » Egill 358.
 » Einar 27.
 » Engill 85.
 » Eyjólfur, skrifvare 356,
 357.
 » » (2:ne personer)
 40, 386.
 » Finnur 4, 28, 29, 46, 47,
 105, 130, 135, 154,
 190, 354.
 » Gísli 130.
 » Gottskálk 109—111.
 » Guðmundur 18.
 » Hólaskáld, Gunni 189.
 » Halldór 27.
 » Helgi 361.
 » Indriði 29.
 » Íngimundur 108.
 » Jón, skrifvare 377.
 » » 386.
 » prúði, Magnús 371.
 » Magnús í Vatnsfjörðr 281.
 » » (2:ne personer) 69,
 294.
 » Ólafur, skrifvare 286, 298.
 » » 12.
 » Pétur 406.
 » Sigurður á Svalbarð 289,
 290, 295, 304, 305.
 » Sigurður (3:ne personer)
 27, 288, 371.
 » Simon 27.
 » Sogur 383.
 » Vigfús 286.
 » Þórarinn 373.
 » Þórður 280, 281.
 » Þorkell (2:ne personer)
 369, 370, 379.
 » Þorleikur 225.

Jónsson, Þorsteinn 294.
 » Þorvaldur 73.
 Jóseppsson, Loptur 233.
 Jude, Jens 404.
 Jörgensön, Peder 343, 344.

Kárasón, Eyvindur 386.
 Karl V af Spanien 339.
 Karl Filip, hertig 243.
 Keyser, Rudolf 10, 12, 19, 21, 33,
 49, 54.
 Kil, Eiríkr 341.
 Klemming, G. E. 9, 27, 28, 49,
 50, 55, 111, 141, 252, 264.
 Klockhoff, Oskar 17, 23, 24, 158,
 232, 269, 290.
 Krag, Niels 242.
 Kristina skrifari 181.
 Kristina Gottskálksdóttir 110.
 Krukkur, Jón 186.
 Kålund, Kristian 62, 110, 111, 116,
 125, 155, 190, 287, 288, 294.
 Kås, Niels 90.
 Kölbing, Eugen 24, 41, 42, 44, 66,
 69, 120, 132, 133, 158, 160, 269,
 287, 371, 458.

Langebek, Jakob 354.
 Larsson, Ludvig 56, 116, 168, 287,
 302, 311, 324.
 Lauritssön, Pros 99, 100.
 Lem, Peder Nielssön 403, 404.
 Liffman, J. W. 43, 44, 158.
 Lilieblad, Gustaf Peringer- 31, 93,
 375.
 Liljegren, J. G. 46, 393, 395, 396.
 Loccenius, Johannes 37.
 Loptur Guttormsson ríki 67, 189,
 254, 320.

Lundholm, A. M. 252.
 Lundius, Karl 406.
 Lycke, Jörgen 402.

Magnússon, Árni 60, 62, 130.
 » G., editor 297.
 » Gísli 73.
 » Guðmundur 266.
 » Hallur 179, 191.
 » Jón á Svalbarð 182.
 » Jón 27.
 » Magnús 269.
 » Sæmur 281.

Marcianus Heracleotæ 374.
 Margareta Wolfgangsdotter 93.
 Markússon, Sigurður 76, 77.
 Mathiæ, Christiaan 322.
 Matzen, Henrik 350.
 » Jens 339, 340.
 Messenius, Johannes, 37.
 Michelsson, Hallkell 380.
 Moginssön, Hans 404.
 Mogk, Eugen 38, 62.
 Molbeck, Kristian 217, 251, 347.
 Mortensen, Jens 374.
 Munch, P. A. 27, 31, 37, 49, 54,
 61, 62, 156, 237.
 Munck, Kristiern 404.
 » Peder 90.
 Mund, Niels 100, 101.
 Möbius, Theodor 12, 46, 47, 163,
 167, 266, 287.

Neindorff, Jörgen Kristofersen 269.
 Nicolaysen, Nicolay 251, 346.
 Nielssön, Bárðr 4.
 » Jens 28.
 » Martin 31, 90.
 » Olaf 217.

- Nyerup, Rasmus 79, 85, 86, 88, 90,
93, 96, 101, 104, 243, 245—
248, 339—341, 343—345.
Nörnissom, Jens Sörensen 333.
- Oddr** munk 61, 330.
- Oddsson, Bjarni 27.
» Solvi 114.
- Ólafsson, Ari 76.
» Eggert 254, 255.
» Guðmundur 4, 50, 58, 63,
69, 71, 73, 79, 85, 88,
90, 96, 101, 103, 134,
142, 149, 177, 192,
204, 205, 252, 253,
260, 266, 269, 270,
273—275, 277, 286,
290, 291, 294, 299,
300, 302, 309, 311,
314—319, 322, 323,
354, 357—359, 364,
366, 367, 374, 376,
377, 383, 384, 386,
389, 390, 405.
» Helgi 93, 124, 125, 127,
129, 130, 139, 143,
145, 148, 153—155,
162, 164, 165, 167,
190, 199, 224, 272,
299.
» Jón 27.
» Magnús 388.
» Stefán 179, 256, 258,
259, 354.
» Tómas 365.
» Þorlákur 59.
» Þorvaldur 296, 381.
- Ólafur hinn gamli 185, 227.
Ommundur veri á Strönd 36.
Oxenstierna, Bengt 323.
- Palmskiöld**, Erik Runell- 138.
Pálsson, Benedikt 308.
Pálsson, Jón 288.
» Ólafur 288.
» Pálmi 48, 163, 264, 265,
287, 365.
Paul, Hermann 38, 44, 62.
Paus, H. 241.
Pedersen, Kristian 3.
Pederssøn, Peder 90.
Peringskiöld, Johan 17, 31, 129,
135, 137, 141, 148,
149, 204—206, 232,
234, 252, 253, 291,
301, 312, 322, 326,
331, 354, 366, 375,
393, 398, 405.
» J. F. 46, 190, 218,
219, 222, 237, 238, 391, 399.
Petersen, N. M. 332.
Petersens, Carl af 5, 47, 458.
Pétrsson, Bárðr 95.
Pétursson, Hallgrímur 178, 191,
380.
Powell, York 5.
- Quaritch**, B. 255.
- Rafn**, C. C. 46, 178, 302, 315, 356.
Rafnsson, Hálfðan 381.
Ragnildsen, Marquar 92.
Ranisch, W. 458.
Rantzau, Henrik 308.
Rask, R. Kr. 38, 46, 145, 151,
273, 318, 319, 332, 355, 363,
377, 458.
Reenhielm, Jakob Istmen 128, 270,
311, 323, 373.
Resen, Hans Poulsen 103, 340.
» Peder 125, 362.
Rhos, Söfren Jensen 78.

- Rosenkrantz, Erik 250, 402.
» Jakob 250.
- Rudbeck, Olof d. ä. 37, 131, 202,
238, 252, 270, 306,
308, 311, 323, 374,
375, 400.
» Olof d. y. 131, 202, 238,
270, 306, 308, 311, 312, 323,
375.
- Rugman, Jónas 66, 128, 161, 202,
204, 205, 238, 251, 270, 296,
305—308, 312, 325, 372, 373.
- Rydqvist, J. E. 46, 55.
- Rålamb, Clas 341.
» Gustaf 400.
- Salan**, P. 226, 312.
Saxo Grammaticus 3.
Scavenius, Matias 247.
Schefferus, Johannes 128.
Seefeldt, Jörgen 12, 18, 19, 29, 44,
46, 52, 113, 127, 133, 137, 142,
154, 155, 200, 240, 345.
- Sigfússon, Jón 358.
» Þórður 285, 286, 298.
» Þorla 286.
» Þorlákur 282, 285, 286,
297, 298, 303, 305.
- Sigríðr Magnúsdóttir 77.
- Sigurðsson, Guðmundur 27.
» Jón 313.
» Oddur 362.
» Sigurður 290.
- Sigvatr skáld Þórðarson 183.
- Sijmons, B. 377.
- Simonsson, Erik 341.
- Skram, Peder 78.
- Skúlason, Þorlákur 37, 53, 111.
- Snorri Sturluson 126.
- Solveig Magnúsdóttir 295.
- Soop, Bertrud 404.
- Sotberg, E. af 131, 196.
- Sparfwenfelt, J. G. 4, 30, 31, 37,
38, 93, 114, 211, 231, 232, 375,
406.
- Stechau, J. A. 131.
- Stephanus, Stefanus Johannis 135,
333, 335.
- Stephens, George 34, 43, 44, 55,
158, 332.
- Stiernhielm, Georg 17, 20, 21, 36.
- Stigr frá Liavik 20.
- Stígsson, Jón 358.
- Stockelman, Hans 374.
- Storm, Gustav 3—5, 16, 17, 29,
32, 36, 37, 78, 79, 86—88, 92,
96, 99, 101, 110, 111, 123, 129,
135, 137, 141, 143, 149, 152,
153, 190, 202, 208, 209, 217,
232, 247, 309, 324, 327, 339,
343, 346, 375.
- Stub, Niels 402.
- Stygge, Möeris 404.
- Störssøn, Mats 403.
- Sugurðsson, Jón 366.
- Svale, Mogens 397.
» Mats 88.
- Sveinsson, Brynjólfur 18, 189.
» Ólafur i Ásgautsstaðir
373.
» Ólafur 386.
- Suchier, H. 170.
- Suhm, P. F. 217.
- Swylling, Jochum 217.
- Sæmundr fróði Sigfússon 321.
- Söfrensen, Jakob 245.
- Sörensen, Jens, se *Nörnissom*.
- Thorsen, P. G. 27.
- Thott, Tage Ottesen 247.

Tomissón, Axel 404.
 Torbjörnson, Omund 344.
 Torfæus, Þormóður 151, 169.
 Treutler, V. E. H. 14, 17.

Þórarinn loftunga 180.

Þórarinnsson, Jón 373.

Þórðarson, G. 297.

» Jón 113.

» Þorsteinn 137.

Þórisson, Bjarni 296.

Þorkelsson, Hákon 295.

» Jón, arkivarie 58, 64,

66, 67, 69, 111, 179,

190, 199, 209, 229,

254, 259, 261, 272,

279, 300, 315, 320,

322, 334, 357, 358,

370, 371, 377, 379,

380, 383, 387, 389.

» Jón á Hrafnseyri 406.

» Magnús 361.

» Þorgímur 383.

Þorkill trefill 293.

Þorláksson, Guðbrandur 334.

» Sigfús 298.

» Skúli 308.

» Þórður 380.

Þorleifsson, Ísleifur 400.

Þorsteinsson, Hjalti 288.

» Jón 387.

Þorvaldsson, Bergsteinn 179, 191.

Þorvarðsson, Þorsteinn 196.

Ulfstand, Hak 90.

» Troed 401.

Unger, C. R. 6—10, 12—14, 17,

19—21, 33—35, 37, 49, 51, 52,

54, 58, 59, 62, 63, 70, 71, 104,

107, 110, 115, 143, 153, 156,

231, 237, 303, 324—326, 368.

Utterklo, Anders 148, 154.

Wagner, Marcus 308.

Walkendorff, Kristofer 216, 250,

402.

Verelius, Olof 20, 34, 35, 37, 52,

128, 131, 138, 202, 238, 239,

252, 270, 308, 319, 330, 331,

354, 373.

Wessman, Nils 392, 393.

Vigfússon, Guðbrandur 5, 36, 62,

124, 150, 153, 155,

168, 287.

» Jón, amanuens vid An-

tikvitetskollegiet 120

—126, 130, 135, 136,

149, 158, 160, 162,

163, 170, 172, 176,

192, 196, 207, 209

—213, 215, 232, 296.

» Jón (flere personer) 108,

286, 294, 370.

Wilken, Ernst 38, 145, 319.

Wilsman, S. G. 220, 221, 234.

Winding, Rasmus Poulsen 374.

Wisén, Theodor 5, 55, 56, 199.

Wising, Harald 140, 156, 161,

301.

Wulff, F. A. 43, 44, 269, 279, 458.

Wurmbrand, Hans 269.

Örnhelm, Claudius Arrhenius- 31.

II.

Handskriftsregister.

1. Handskrifterna ordnade efter ålder.

Omkring 1200.

Perg. 4:o 15.

Omkring 1250.

Perg. fol. 6, 9: 1.

Senare hälften af 1200-talet.

Perg. fol. 4, 9: II, 12: VI. Perg. 4:o 2, 33: II, 34: II.

Omkring 1300.

Perg. 4:o 17, 18.

1300-talet.

Perg. fol. 8, 11, 12: II. Perg. 4:o 11, 26.

Förre hälften af 1300-talet.

Perg. fol. 12: V. Perg. 4:o 4, 19, 28, 29: I—III, 30, 32: I, 33: I, 36: II.

Omkring 1350.

Perg. 4:o 7, 29: II, 34: III, 35: I, 36: III, V.

Senare hälften af 1300-talet.

Perg. fol. 1, 2, 5. Perg. 4:o 29: I, II, 34: I. Perg. 8:o 1, 10: IX.

Omkring 1400.

Perg. 4:o 6, 16. Perg. 8:o 10: V.

1400-talet.

Perg. fol. 8, 11, 12: III, IV. Perg. 4:o 11.

Förra hälften af 1400-talet.

Perg. 4:o 1, 35: II.

Omkring 1450.

Perg. 4:o 14, 24. Perg. 8:o 6, 7, 8.

Senare hälften af 1400-talet.

Perg. fol. 7. Perg. 4:o 8, 36: I. Perg. 8:o 10: II, VII.

Omkring 1500.

Perg. 4:o 33: III. Perg. 8:o 10: III, VI, VIII. Engestr. D. R. B: IV, 53 (287).

1500-talet.

Perg. fol. 11. Perg. 4:o 36: IV. Perg. 8:o 10: IV.

Förra hälften af 1500-talet.

Perg. fol. 3. Perg. 4:o 22, 23. Papp. 4:o 69.

Omkring 1550.

Perg. 4:o 10, 13, 29: IV. Perg. 8:o 2, 5: I, 10: I. Papp. fol. 84, 116. Papp. 4:o 71, 72: I—4, 79: IV.

Senare hälften af 1500-talet.

Perg. 4:o 5, 25, 27, 31, 32: II, 34: IV. Perg. 8:o 5: II, 9. Papp. fol. 113—115, 118. Papp. 4:o 66, 67, 70, 73, 75—77. Engestr. C: XVII, 1, 17 (286). Rål. 4:o 29 (290).

Omkring 1600.

Papp. fol. 117. Papp. 4:o 74, 78.

1600-talet.

Perg. fol. 11. Papp. 4:o 17.

Förra hälften af 1600-talet.

Perg. fol. 10. Perg. 4:o 3, 9, 12, 29: V. Perg. 8:o 4. Papp. fol. 1, 22, 39. Papp. 4:o 4, 54, 65, 68, 72: 5. Papp. 8:o 2, 21: II.

Omkring 1650.

Perg. 8:o 3. Papp. fol. 17, 24, 30, 42, 43, 69, 92, 112. Papp. 4:o 1, 5, 8, 9, 16, 23, 27, 79: I, II. Papp. 8:o 5, 8, 10, 11, 17: II, 19, 21: IV. Rål. 8:o 22 (293).

Senare hälften af 1600-talet.

Papp. fol. 2—15, 16: I, 18—21, 23, 25, 28, 29, 31—38, 41, 44—68, 70: I, 71, 72, 73 b—83, 88, 95, 100—102, 109, 111, 119—121, 122: I—V. Papp. 4:o 2, 3, 6, 7, 10—15, 18, 19—22, 24—26, 28—35, 37—53, 79: III, V, VI. Papp. 8:o 1, 3, 4, 6, 7, 9, 12—18, 20, 21: I, III, 22—24. Rål. 4:o 38 (291), 43 (292).

Omkring 1700.

Papp. fol. 27. Papp. 4:o 61.

1700-talet.

Papp. fol. 66.

Förra hälften af 1700-talet.

Papp. fol. 26, 70: II, III, 73, 85—87, 89—91, 93—99, 103—108, 110. Papp. 4:o 48, 60, 63. Engestr. B: III, 1, 18 (282), 19 (283). Rål. fol. 25 (288), 97 (289).

Omkring 1750.

Papp. 4:o 79: VII.

Senare hälften af 1700-talet.

Papp. fol. 16: II. Papp. 4:o 55—59, 62, 79: VIII.

1800-talet.

Papp. fol. 66, 122: VI. Papp. 4:o 64, 79: IX. Engestr. B: III, 1, 20 (284), 21 (285).

2. Handskrifter med särskildt namn.

Bergsbók = Perg. fol. 1 I, 127, 137.

Glaumbæjarbók = Perg. 8:o 5 109.

Glaesibæjarbœkr = $\left\{ \begin{array}{l} \text{Papp. 4:o 17 282, 166, 193, 194, 297, 298,} \\ \quad 303, 394. \\ \text{Papp. 4:o 27 297.} \end{array} \right.$

Husafelsbók = Papp. fol. 22 136, 123.

Jöfraskinna = Perg. fol. 9: 11 28.

Kringla = Perg. fol. 9: 1 27.

Mauka-Stella = Papp. 4:0 33 305.

Sparfwenfelts edda = Perg. 4:0 3 37, 144.

Stockholmska homilieboken = Perg. 4:0 15 55.

3. Citerade handskrifter.

A.

Bevarade:

Å Kongl. biblioteket, Stockholm.

Islandica:

Perg. fol. 1 127, 137.	Perg. 8:0 2 115.
» » 4 140, 231, 309, 324 —326.	» » 3 105.
» » 5 120, 121, 122, 165.	Papp. fol. 1 138, 199.
» » 6 161.	» » 6 296.
» » 7 394.	» » 10 239.
» » 10 116.	» » 14 393.
» » 11 211.	» » 18 28, 301.
	» » 22 123.
Perg. 4:0 2 138, 156, 222, 237, 312.	» » 24 222.
» » 3 144.	» » 25 310.
» » 6 394.	» » 28 309.
» » 7 46, 132, 133, 218, 219, 234.	» » 29 277.
» » 18 162, 165.	» » 31 201.
» » 28 210.	» » 35 396.
» » 29 213, 214.	» » 37 394.
» » 30 213.	» » 38 228.
» » 33 212, 213.	» » 42 155.
» » 34 84, 212, 214, 215.	» » 45 237.
» » 35 214, 215.	» » 56 301, 302, 310, 395.
	» » 57 155.
	» » 58 301.

Papp. fol. 60 175, 176.

» » 62 301.

» » 63 301.

» » 64 191, 192, 227.

» » 67 194, 395.

» » 72 204.

» » 73 221.

» » 76 204.

» » 85 327.

» » 88 302, 394, 405.

» » 95 310, 311.

» » 100 143, 309.

» » 102 203.

» » 109 130.

» » 120 252, 330, 331.

Papp. 4:0 1 357.

» » 2 162.

» » 3 123.

» » 4 122, 143, 164, 171,
172, 279.

» » 5 162, 166.

» » 6 32, 160, 177, 291,
301.

» » 7 220.

» » 9 126, 127.

» » 12 296.

» » 13 164, 233.

» » 15 171, 199, 235, 264.

» » 16 394.

» » 17 138, 166, 193, 194,
297, 298, 303, 394.

Papp. 4:0 18 290, 353.

» » 19 201, 304.

» » 21 167.

» » 24 353.

» » 25 104, 124, 381.

» » 26 104, 105, 124.

» » 27 285.

» » 28 353.

» » 30 220, 222, 311, 315.

» » 32 233, 259, 289.

» » 37 148, 232.

» » 38 224.

» » 39 312.

» » 41 316.

» » 43 313.

» » 47 144.

» » 51 222.

» » 60 354.

» » 79 288, 295, 300.

Papp. 8:0 1 115, 358.

» » 3 33, 125, 361, 376,
380.

» » 4 176, 395.

» » 6 176, 366.

» » 7 115, 167.

» » 8 394.

» » 9 32.

» » 15 274, 318, 380.

» » 18 376.

» » 23 115.

Öfriga:

Cod. B: 34 (Södermannalagen) 352.

I Skoklostersamlingen, Riksarkivet

Cod. 115/116 4:0 140, 324.

Å Upsala universitetsbibliotek.

DG: 8 251.	DG: 21 202.
» 11 (»Upsala-Eddan») 131, 319,	R: 684 131.
405.	» 693 305.
» 12/16 205.	Cod. Palmskiöld.: 405 309.
» 17 135.	

Å Lunds universitetsbibliotek.

Ólafssaga Tryggvasonar 128.
Hákonarsaga Hákonarsonar 155.

Å Kristiania universitetsbibliotek.

Cod. Deichmann nr 11, 8:0 99.

Å Store kongel. bibliotek, København.

Gl. kgl. sml. 1002 fol. 150.
» » » 1005, I—II fol. (»Flateyjarbók») 155, 168, 321.

Å Københavns universitetsbibliotek.

AM: 35 fol. 28.	AM: 305 fol. 30.
» 36 » 28.	» 322 » 344.
» 37 » 28.	» 94 4:0 31.
» 38 » 28.	» 310 » 128.
» 45 » (»Codex Frisianus») 4,	» 343 » 254.
27.	» 395 » 262.
» 63 » 28.	» 510 » 327.
» 66 » (»Hulda») 129.	» 551 » 150.
» 81a » 154.	» 580 » 46.
» 177 » (»Austfjarðabók») 231.	

B.

Förlorade.

Jqfraskinna 28, 134.
Kringla 27, 28, 134.
Ormr Snorrasons bok 170.
Cod. Resenianus Caps. X ord. 1 in fol. n:o 24 208.
En codex af Hervarar saga 252.

4. Förändringar och tillväxt efter 1848.

Förändringar:

Arwidsson, Förteckn.	Gödel, Katalog.
Perg. 4:0 20: 1	= Perg. fol. 9: II.
» » 20: 2	= » 4:0 18: 5.
» » 20: 3	= » fol. 8.
» » 20: 4	= » » 9: I.
» » 20: 5	= » 4:0 18: 4.
» » 20: 6	= » 8:0 10: VI.
» » 20: 7	= » » 10: VII.
»Tillägg» 6:	= Perg. 8:0 10: I.
» 7: I—3	= » fol. 12: I—III.
» 7: 4, 5	= » » 12: V, VI.
» 7: 6	= Saknas.
» 7: 7—10	= Perg. 4:0 36: I—IV.
» 7: 11—13	= » 8:0 10: II—V.
Papp. fol. 15 b	= Papp. fol. 109.
» » 38: I—5	= » » 38.
» » 38 a), b)	= » » 16.
Papp. 4:0 4	= » 4:0 4: I—II, 13.
» » 15: I—9	= » » 15.
» » 15: 10	= » » 4: 12.
» » 18: 1, 2	= » » 18.
» » 18: 3, 4	= » » 79: II.
» » 24: 1	= » » 24.
» » 24: 2	= » » 79: III.

Arwidsson, <i>Förteckn.</i>	Gödel, <i>Katalog.</i>
Papp. 4:o 28: 1—3	= Papp. 4:o 28.
» » 28: 4	= » » 79: IV.
» » 36	= Öfverflyttad till fsv. saml.
» » 42: 1	= Papp. 4:o 30: 5.
» » 42: 2—4	= » » 42.
» » 43: 1, 3	= » » 43.
» » 43: 2	= » » 41.
» » 60 (tillägg)	= » » 79: VI.
C: 1	= Perg. fol. 10.
» 2	= » 4:o 25.
» 3	= » 26.
» 4	= » 27.
» 5	= » 8:o 6.
» 6	= » 7.
» 7	= » 8.
» 8	= » 9.
» 9	= Papp. fol. 112.
» 10	= » 4:o 65.
» 11	= » 66.
» 12	= » 67.
» 13	= » 68.
» 14	= Perg. fol. 11.
» 15	= » 4:o 28.
» 16	= » 29.
» 17	= » 30.
» 18	= » 31.
» 19	= » 32.
» 20	= » 33.
» 21	= » 34.
» 22	= » 35.

Tillväxt:

Perg. fol. 12: IV.

» 4:o 36: V.

» 8:o 10: VIII, IX.

Papp. fol. 110, 111, 113—122.

» 4:o 63, 64, 69—79: I, V, VII—IX.

Nr 282—293.

III.

Sakregister.

1. Systematiskt register.

Bibliografi, Paleografi.

Bref och handlingar som omslag 108, 285, 295, 298, 373, 380, 381.

Bref och handlingar som skrifpapper 259.

Exlibris 319, 334, 345, 392, 393.

Initialer, målade och sirade 1, 5, 13, 17, 19, 24, 28, 29, 30, 33—35,
37, 38, 40, 45, 47, 49, 50, 53—56, 59, 63, 67, 70, 71, 75, 77,
79, 86—88, 91, 94, 96—98, 101, 105, 107, 112, 113, 117, 127,
217, 327, 328, 334, 337, 339, 341, 400.

Miniatyrer 1, 56.

Palimpsester 39, 105, 106.

Pergamentsblad som omslag:

Ur latinska medeltidshandskrifter 71, 202, 307, 366.

» katolska ritualböcker 32, 60, 109, 113, 131, 282, 287, 288,
296, 297, 323, 340, 357, 376.

» en räkenskapsbok 324.

Pergamentsremsor som »skrifpapper» 109, 110.

Sagoförteckningar 36, 143, 283, 291, 295, 298, 321, 372.

Skrifvarverser o. dyl. 2, 20, 84, 88, 90, 92, 94, 97, 98, 100, 103,
118, 119, 121, 122, 126, 127, 136, 139, 155, 171, 174, 194,
196, 208, 245, 254, 255, 268, 269, 274, 276, 280—282, 284—
286, 293, 298, 333, 334, 339, 342, 345, 350, 363, 364, 366,
367, 371, 377, 403.Teckningar, figurer, orneringar 17, 29, 30, 37, 42, 51, 56, 71, 75,
77, 79, 89, 101, 327, 339, 347, 349, 396, 400.

Encyklopedi, Ordspråk, Gåtor.

- Afhandlingar af Jón Guðmundsson lærði 178, 191.
 Anteckningar och notiser 1, 16, 20—22, 26, 32, 35, 36, 78, 84, 85,
 87, 88, 90—92, 95, 98, 126, 128, 140, 148, 149, 183, 187,
 188, 221, 246, 287, 291, 321, 330, 331, 349, 350, 358, 360,
 365, 367, 369, 373, 404.
 Fasciculus proverbiorum gothicorum 238.
 Gátur 197.
 Janua linguarum reserata aurea af J. A. Comenius 389.
 Orðskviðir íslenzkir 309, 316.
 Speculum regale eða Konungsskuggsjá 49, 54, 135.
 Uppteckningar, Diverse 1, 66, 72, 77, 89, 99, 197, 216, 217, 305,
 308, 317, 351, 357, 361, 403, 404, 406.
 Utdrag 174, 180, 181, 224, 230, 231, 238, 244, 245, 392.

Biografi, Genealogi, Heraldik.

(Jfr *Personregistret*.)

- Ábótatal á Íslandi 18, 121.
 Biskupatal 18, 83, 121.
 Biskupatal á Íslandi 18, 121.
 Förteckning öfver höfdingar och stormän i Norge 242.
 » » isländska skalder 36.
 Notiser, Biografiska 77, 78, 183, 207, 321, 330, 331, 404.
 Obituarium i utdrag 207.
 Sigill 4, 95, 350.
 Skáldatal 134.
 Vapen 37, 44, 95, 113, 327, 396.
 Áttartölur 79, 125, 148, 173, 181, 183, 204, 205, 218, 244, 246,
 338, 349, 359, 397, 399. Jfr *Langfedgatal* (Historia).

»Sagor» ('Íslendingasögur', 'Biskupasögur').

- Landnámabók 125, 181, 224, 225, 359.
 Bandamanna saga 174, 176, 267, 297, 364.
 Bjarnar saga Hitdælakappa 150.
 Brandkrossa þáttur 146, 235.
 Droplaugarsona saga 146, 225, 236.
 Egils saga Skallagrímssonar 46, 130, 154, 353.
 » Þáttur Síðu-Hallssonar 262.

- Eyrbyggja saga 124.
 Finnboga saga ramma 201, 278, 289, 304.
 Flóamanna saga 173, 176.
 Fóstbræðra saga 164, 226, 235, 262.
 Gísla saga Súrssonar 170, 263, 268, 274.
 Grettis saga 130, 180, 227, 228, 268, 297, 354, 393.
 Gunnars þáttur Þiðrandabana 194, 236, 392.
 Gunnlaugs saga ormsstungu 60, 162, 165, 223, 225, 393.
 Harðar saga ok hólmevja 171, 173, 175, 225, 263, 268.
 Hávarðar saga Ísfríðings 142, 174, 175, 201, 363, 370.
 Hrafnkels saga Freysgoða 171, 279, 298.
 Hrafn saga Sveinbjarnarsonar 142.
 Hænsa-Þóris saga 171, 279.
 Kormaks saga 143, 225, 262.
 Laxdæla saga 116, 124, 155, 287, 293.
 Ljósvefninga saga 146.
 Njála 126, 223.
 Olkofra þáttur 176, 364.
 Rauðúlfs þáttur ok sona hans 162, 235, 278, 280, 393.
 Sigmundar þáttur Brestissonar 266.
 Sneglu-Halla þáttur 147.
 Spesar þáttur 228, 393.
 Stúfs þáttur Þórðarsonar 147, 236.
 Sturlunga saga 123, 261, 270.
 Svarfdæla saga 197, 225.
 Þórðar saga hreðu 47, 200, 201, 294, 363.
 Þormóðar saga kolbrúnarskálds, se *Fóstbræðra saga*.
 Þorsteins þáttur austfirðings 147, 198, 392.
 » » forvitna 198.
 » » fróða 194, 261.
 » » hvíta 198.
 » » stangarhoggs 147, 236.
 » » uxafóts 275.
 Þorvarðs þáttur krákunefs 184, 262.
 Valla-Ljóts saga 197.
 Vápnfirðinga saga 147, 236.
 Vatnsdæla saga 124, 142, 287, 296.
 Víga-Glúms saga 164, 264.
 Víga-Stýrs saga ok heiðarvíga 60.

Biskupa sögur 260.

Árna saga biskups 53.

Gissurar þáttir biskups Einarssonar 183.

Guðmundar saga biskups 17, 120, 122, 262.

Ísleifs þáttir biskups 262.

Jóns saga biskups Ögmundarsonar 18, 121, 263.

» þáttir biskups Arasonar 181, 183, 260.

Martins þáttir biskups Einarssonar 183.

Páls saga biskups 171, 263.

Þorláks saga biskups 18, 121.

Ögmundar þáttir biskups Pálssonar 182.

Teologi.

Evangelium Joannis 71.

Ordzkuider Salomonis 50.

Samuelis fyrsta bók 32.

Skapelsehistorien 321.

Stjórn 32, 104.

Syrachs bók 40, 50.

Um manns skopun 361.

Catechismus Lutheri, Sa minni 108.

Predikningar 55, 381.

Anvisning till texter och hymner för årets större helgdagar 77.

Evangelieböcker 53, 375.

Evangelietexter 369, 382.

Messusöngsbók 114, 115.

Ordo servitii 106.

Undervisning om skriftermål 353.

Salmar 256, 320, 382, 385—389.

Bænabók 109.

Bænir 2, 81, 108, 184, 257, 387—389.

Faðir várr 184.

Diarium christianum 380.

Hugleiðingar ok andvarpanir eins kristins manns 387.

Mytologi, Magi.

Edda Snorra Sturlusonar, se *Metrik*.

Drömbok 361.

Huru 'þeir gömlu hafa auxi haft i móti trillingum' 174.

'Um hana stein' 189.

'Um huldu pláz', frásögn Jóns Guðmundssonar 184.

'Um hulinn pláz' 181.

'Um hulinhjalmsegg' 173.

'Um leindra hluta' 185.

'Um þeir þrír steinar sem finnast i Mariöflu maga' 190.

Kyrkohistoria.

Förteckning öfver helgon 88.

Kennimannsskapr 109.

Om apostlarna 18, 121.

Om kristendomens införande i Norden 182.

Om kyrkans ämbetsmän 18, 121.

Stórþing, Fjugur 109, 207.

Legender ('Heilagra manna sögur').

Diverse mindre uppteckningar 267.

Agathu saga meyjar 9.

Agnesar saga meyjar 9.

Ambrosius saga biskups 6, 11.

Antonius saga 12.

Augustinus saga 7, 11.

Barbare saga 8, 184.

Barlaams saga ok Josaphats 10, 19, 33, 161.

Barndoms saga Krists 373.

Benedictus saga 7.

Blasius saga 7.

Brigida saga meyjar 189.

Cecilii saga 9.

Christoforus saga 11.

Decius saga keisara 11.

Dominicus saga 12.

Dionysius saga 6.

Emirentiu saga, Önnu ok Maríu 12.

Erasmus saga 11.
 Fides, Spes, Caritas 9.
 Flagellatio crucis 9.
 Georgius saga 11.
 Gregorius saga biskups 11.
 » » páfa 6, 11.
 Heilagra þriggja konunga saga 10.
 Hieronymus saga 12.
 Hinriks saga keisara ok frú Kunegundis 10.
 Hvaðan kominn er kross dróttins 361.
 Játvarðar saga konungs hins helga 18, 139, 165.
 Johannes saga gullmunns 12.
 Katerine saga 8.
 Laurentius saga 7.
 Lazarus saga 10.
 Lucie saga 8.
 Maríu jartegnir 34, 51.
 » saga 34, 51, 107, 110. Jfr *Emirentiu saga*.
 » » egipzku 8.
 Marthe saga ok Marie Magdalene 8.
 Martinus saga biskups 6.
 Mauritius saga 9.
 Maurus saga 8.
 Michaels saga 115.
 Nikolaus saga erkibiskups 6, 11, 56.
 Ósvalds saga konungs hins helga 10.
 Önnu saga ok Maríu, se *Emirentiu saga*.
 Páls saga eremita 8.
 Petrs saga postola 63.
 Petrus' fiskeri 180, 192.
 Placidus saga 303, 367.
 Rochus saga helga 10.
 Sebastianus saga 10.
 Septem dormientes 11.
 Servasius saga 12.
 Silvesters saga 6, 11.
 Stephanus saga 7, 11.
 Thomas saga erkibiskups 6, 58.
 Þátr, Litill, kirkna ráns 174.
 Vincencius saga 7.

Historia.

Annálar Björns Jónssonar á Skarðsá 181, 225.
 » islenzkir 110, 180, 181, 306.
 Annáll Grænlands 202.
 Anteckningar, Annalitiska 84.
 Berättelse om förhållandena i Norge 1559—62 af Erik Rosenkrantz 250.
 Notiser, Historiska:
 Om Elfsborgs belägring 246.
 » konung Hans kröning 244, 246, 338.
 » 'Suein Kong i Danmark' 173.
 Konungatal 35, 83, 183, 204, 205, 207, 208, 241, 246, 338, 342, 397.
 Langfeðgatal 204, 205, 208.
 Regentlängder 306, 321.
 Traktater:
 Mellan Kristofer Walkendorff och köpmännen i Bergen 250.
 » Skotland och Norge 249.
 Om gränsskillnaden mellan Danmark och Sverige och mellan Norge och Ryssland 30.
 »Sagor» (Jfr *Biografi*, 'Sagor').
 Auðunar þátr vestfirzka 172.
 Hákonarbók 209.
 Hákonar saga góða Haraldssonar 312.
 » » Hákonarsonar 25, 155, 168, 222, 225.
 » » Sverrissonar, Guttorms ok Inga 153.
 » þátr Hárekssonar 198, 395.
 Haralds saga gilla 129.
 » » harðráða 129, 225, 272.
 » » hárfagra 312.
 Heimskringla 27, 28, 123, 129, 134, 136, 202, 216, 253, 301, 311, 317, 374, 384, 393.
 Historia regum Britanniae af Geoffrey of Monmouth 322.
 Jónsvíkinga saga 45, 133, 218, 219, 234, 239, 327.
 Knýtlinga saga 165, 229, 313.
 Krönikan, Prosaiska 398.
 Magnúss saga berfœtta 129, 272.
 » » góða 129, 272.
 » » Haraldssonar ok Óláfs 129, 253.
 Noregs konunga sögur 271.

Óláfs saga hins helga 2, 35, 38, 105, 138, 156, 222, 225, 237, 312, 384.

» » Tryggvasonar 1, 61, 126—128, 225, 239, 271, 289, 393. Orkneyinga eða Jarla saga 151.

Sigurðar saga Haraldssonar 129.

» » Jórsalafara 129, 254, 272.

Sverris saga 24, 153, 225.

Þorfinns saga karlsefnis 146.

Ynglinga saga 253, 311, 312, 317.

Geografi, Topografi, Resor.

'At finna Grænland' 173, 181, 340.

Beskrifning öfver Asien, Afrika och Europa 359.

Descriptio orbis af Marcianus Heracleota 374.

» , Nova, Islandiæ af P. Resenius 125.

Förteckning öfver småboskapen å Helgastaðir 358.

Heimskringlunnar landa blómstr 117.

Huru jorden delades mellan Noaks söner 207.

Inventarieförteckningar rör. kyrkan å Helgastaðir 57.

Karta öfver sydöstra Island 32.

Köpebref på gården Lundarbrekka i Bárðardalr 57.

Landamerki í milli Spákonufells ok Hala á Skagaströnd 110.

Nöfn, Fjarða, á Íslandi 110.

Registur kirknana í Íslandi 183.

Räkenskaper för gårdarna Vålsta och Nägelstena i Upland 243.

Samlingar rör. Island och Grönland 180, 192.

Seglingsanvisningar 173, 181, 340.

Undirretting, Ein stutt, um Íslands adskiljanlegar nattúrur af Jón Guðmundsson lærði 227.

Metrik.

Edda Snorra Sturlusonar 37, 131 [134], 144, 150, 228, 273 [305], 318, 319, 362, 405.

Register öfver de i Skáldskaparmál afhandlade versformerna 131.

Vitterhet.

(Diktning, Sägner och berättelser.)

Diktning (utom Rímur).

Aldarháttr 178, 191, 389.

Allra kapp kvæði 65.

Asnabólkr 379.

Bergbúa þáttir, se *Draumavitranir*.

Búðvísa til hústrú Veraldarinnar 368.

Carmen heraldicum 322.

Dráp Niflunga 255.

Draumavitranir:

Bergbúa þáttir 147, 168, 196, 395, 396.

Kumblbúa þáttir 196.

Stjörnu-Odda draumr 194, 196, 227.

Þorsteins draumr Síðu-Hallssonar 197, 395.

Edda Sæmundar hins fróða 144 [148, 168, 179, 184, 191, 254, 255], 274, 318, 319, 331 [362], 376.

Erindi, se *Vísur*.

Fjandafæla 378.

Forspjallsljóð 168.

Geisli 2.

Glælognskviða 180, 191.

Guðmundar drápa biskups 17, 121, 122.

Guðrúnarkviða hin fyrsta 179.

Gunnars slag 255.

Háttalykill Halls Magnússonar 179, 191.

» Lopts ríka Guttormssonar 67, 254, 320.

Háttatal 355.

Hávamál 204, 359.

Heimsósóni 67, 368.

Hnakka-kúlu kvæði 65.

Höfuðlausn 180, 192.

Hugraun 368.

Hugsjón 369.

Judicium Paridis 306.

Kappakvæði Þórðar Magnússonar 379.

Kaupmannabragr 385.

Kotludraumr 146, 175, 261, 369.

Króka-Refs kvæði 265.

Krosskveðjur 388.

Krossvísur gömlu 185, 188.

» Jóns biskups 187, 188.

Kruksspá 186.

Kumblbúa þáttir, se *Draumavitranir*.

Kvæði 43, 64—66, 68, 134, 168, 357, 368, 369, 377, 378, 385, 386.

Lilja 2, 137, 186, 189.
 Lygaraljód 238.
 Magnúss drápa Lagabætirs 207.
 Maríu vísur 186—189.
 Músabalkr 296.
 Niðrstígs vísur Jóns biskups Arasonar 186.
 Nikulás-diktur 185, 189.
 Nikulás-vísur 57.
 Oláfs drápa Tryggvasonar 2.
 » vísur hins helga 1, 187, 189, 225.
 Orvar-Odds drápa 254.
 Páls diktur 187, 189.
 Rekstefja 2.
 Remundar kvæði 265.
 Rígsþula 254.
 Rognis rósar minni, kvæði Odds Halldórssonar 182.
 Rúnaljóð 184, 254.
 Sigdrífumál 179, 191, 255.
 Sigurðarkviða Fáfnisbana 179.
 Skáldavísur 312, 315, 317, 393.
 Snjáfjallavísur hinar síðari 378.
 Sonatorrek 180.
 Stjórnu-Odda draumr, se *Draumavítranir*.
 Tóubragr 369.
 Tröllaslagur 179, 180.
 Þorsteins draumr Síðu-Hallssonar, se *Draumavítranir*.
 Þulur 179, 191.
 Umbót eða Friðarhuggan 378.
 Vafþrúðnismál 148.
 Visnaflokkur Bergsteins Þorvaldssonar 179, 191.
 Vísur 66, 130, 134, 173, 175, 178, 180, 182, 184, 192, 198, 202,
 354, 359, 377.
 Völuspá 362.
 Ynglingatal 315, 317.

Rímur.

Andra rímur 358.
 Augmunds ríma Þórissonar, se *Þóris rímur háleggs* 68.
 Bjarka rímur eða rímur af Þöðvari bjarka 64.
 Blómstrvalla rímur 299.

Brönu rímur eða rímur af Hálfðáni Brönufóstra 67.
 Bærings rímur fagra 65.
 Dínus rímur drambláta 69.
 Drauma-Jóns rímur 385.
 Eiglur eða Egils rímur einhenda ok Ásmundar 64, 257.
 Filipó-rímur 197.
 Flóres rímur 353.
 » » ok Leo 385.
 Geðraunir eða Hríngs rímur ok Tryggva 68.
 Geirarðs rímur 356.
 Greiplur 257.
 Grettis rímur 180, 192, 369.
 Grímlur 198.
 Halls rímur 257.
 Hektors rímur 66.
 Herraúðs rímur ok Bósa 69.
 Ingvars rímur 314.
 Jarlmanns rímur 257.
 Mabils rímur 384.
 Mahomeds rímur 357.
 Máus rímur 65.
 Mírmants rímur 257, 385.
 Oláfs ríma hins helga af Einar Gilsson 271.
 » rímur hins helga 69.
 » » Tryggvasonar 356.
 Olkofra rímur 353.
 Ondrur eða Andra rímur hinar fornu 68, 257.
 Perseus rímur 384.
 Pontus rímur 299, 371.
 Rollants rímur eða keisararaunir 257.
 » » hinar fornu 65.
 Saulus rímur ok Nikanors 257.
 Sedras rímur 299.
 Sigurðar rímur þögla 68.
 Sjau meistara rímur 356.
 Skáld-Helga rímur 64.
 Skikkju rímur 279.
 Skrúða ríma 306.
 Sturlaugs rímur starfsama 69.
 Þjófa rímur 65.

Þóris rímur háleggs 68, 173, 358.
 Þorsteins rímur Víkingssonar 65, 258, 352.
 Viðbjóðs ríma 378.
 Vilhjálms rímur sjóðs 353.
 Vilmundar rímur viðutan 314, 357, 384.
 Virgilius rímur 66, 67.

Sögner och berättelser ('Fornsgur norðr- ok suðrlanda', 'Lygisgur').

Adonius saga 23, 267, 289.
 » » ok Constantinus 160.
 Álaflekks saga 159, 266, 268.
 Albanus saga Vígvaldssonar 199.
 Alexanders saga 70, 118.
 Amicus saga ok Amelíus 41.
 Áns saga bogsveigis 162, 163, 172, 260, 392.
 Artus saga Bretakonungs 160.
 Ásmundar saga kappabana 45, 133, 391, 399.
 Bárðar saga snæfellsáss 124, 224, 296, 329.
 Bergfinns þátrr bónda son 183.
 Bevers saga 22, 41, 157, 267.
 Blaus saga, se *Viktors saga ok Blaus*.
 Blómstrvalla saga 161, 163, 166, 265.
 Bøðvars þátrr 172, 175.
 Bragða-Ólvis þátrr 198.
 Breta sgur 169.
 Bærings saga fagra 119, 159, 275, 284, 379.
 Clarus saga 43, 276.
 Damustu saga ok Jóns 118, 193, 236, 285.
 Dínus saga drambláta 118, 281, 303.
 Drauma-Jóns saga 119, 159, 279, 292.
 Egils saga einhenda ok Ásmundar berserkjabana 166, 266, 302, 356.
 Eiríks saga víðförla 133, 233, 275, 361, 392.
 Elis saga ok Rosamundu 22, 42, 157, 226, 283, 371.
 Ereks saga Artuskappa 157.
 Fabula de Utgarðaloko 305.
 Falentins saga ok Orsons 141, 277.
 Ferakuts saga 365.
 Fertrams saga ok Platos 157.
 Flóres saga ok Leo 265, 280.
 Flovents saga frakkakonungs 42, 158.

Friðþjófs saga frækna 116, 166, 285, 301, 323, 393.
 Fundinn Noregur 205.
 Gabons saga ok Vigoles 159, 293.
 Galefreys þátrr riddara 364.
 Gautreks saga 267, 275, 283, 291, 372.
 Geirarðs þátrr ok Vilhjálms Geirarðssonar 170, 269.
 » » Vilhjálmssonar 283.
 Geirbjörns saga Rauðssonar 183.
 Gests saga Bárðarsonar 329.
 Gibbons saga 23, 158, 268, 370.
 Gøngu-Hrólfss saga 220, 270, 283, 302, 315, 367, 394, 398, 405.
 Gríms saga loðinkinna 203, 220, 233, 304, 392, 393, 400.
 Gunnars saga Keldugnúpsfífls 282.
 Hálfðanar saga Brønufostra 166, 260, 284, 310, 393.
 » » Eysteinssonar 177, 222, 301, 323, 399.
 Háls saga ok Hálsrekka 118, 199, 226, 278.
 Haralds saga Hringsbana 164, 276.
 Hektors saga 22.
 Herrauðs saga ok Bósa 258, 276.
 Hervarar saga 235, 252, 278, 307, 330, 331, 354.
 Hjalmtérs saga ok Ólvis 177, 267, 291, 301, 391, 399.
 Hrólfss saga Gautrekssonar 45, 61, 119, 132, 267, 280, 284, 370, 372.
 » » kraka 119, 138, 275, 284, 310, 398.
 » þátrr skuggafífls 266, 283.
 Hrómundar saga Greipssonar 198, 228.
 Huga saga skaplars 174, 226.
 Illuga saga Gríðarfóstra 167, 291.
 Ingvars saga víðförla 228, 315, 330.
 Ívents saga Artuskappa 41, 157.
 Jarlmanns saga ok Hermanns 166, 360, 395.
 Jatmundar saga saxakonungs 228.
 Jóns saga leikara 379.
 » » Svipdagssonar ok Eiríks forvitna 43, 394. Se för öfrigt
þjalar-Jóns saga.
 Jökuls þátrr Búasonar 176, 281, 284, 328, 360.
 Karlamagnus saga 149, 394.
 Ketils saga hængs 203, 220, 228, 233, 304, 392, 400.
 Kjalnesinga saga 176, 263, 360.
 Konráðs saga 22, 43, 45, 157.
 Krembres saga Gautakonungs 225.

Króka-Refs saga 48, 162, 259, 263, 265, 284, 363, 392.
 Laes þátr 170, 269.
 Mágu saga 169, 227, 265, 269, 283.
 Mírmants saga 42, 132, 158.
 Möttuls saga 43.
 Nikulás saga leikara 118, 302.
 Nitida saga frægu 116, 118, 303, 364.
 Norna-Gests saga 266, 278.
 Orms þátr Stórolfssonar 166, 227, 392.
 Orvar-Odds saga 45, 132, 203, 220, 228, 233, 234, 304, 328.
 Parcevals saga 42.
 Partalopa saga 23, 157, 268, 289.
 Quinatus saga ok Porfila 115.
 Ragnars saga loðbrókar 136, 224, 311, 393.
 Remundar saga 21, 159, 280.
 Roðberts þátr Vilhjálmssonar 174.
 Rómferla þátr 160.
 Rómverja sögur 70.
 Samsons saga fagra 140, 166, 276, 284, 392, 399.
 Saulus saga ok Nikanors 119, 159, 292.
 Sigrarðar saga frækna Ríkarðssonar 118, 193, 237, 285, 297, 364, 392.
 » » ok Valbrandar 115, 366.
 Sigurðar saga fótar ok Ásmundar 23, 194, 283, 392, 394.
 » » turnara 22.
 » » þögla 119, 167, 226, 282, 304, 330, 367.
 Sjón Jóns Eyjólfssonar 186.
 Slisa-Hróa þátr 167, 393.
 Sögubrot 150.
 Sörla saga sterka 167, 310, 365.
 » þátr 310.
 Strengleikar eða ljóðabók 307.
 Sturlaugs saga starfsama 167, 276, 302, 364, 365.
 Tiodels saga riddara 280, 371.
 Trójumanna saga 118, 169, 300.
 Þiðreks saga 13, 140, 143, 148, 231, 232, 309, 324—326.
 Þjalar-Jóns saga 226, 233, 281, 305, 366. Jfr *Jóns saga Sveipdagssonar*.
 Þorgríms saga prúða, se *Víglundar saga væna*.
 Þorsteins saga bæjarmagns 166, 266, 276, 280, 284, 363, 366, 393.
 » » Víkingssonar 268.
 Úlfs saga Uggasonar 200, 201.

Valvers þátr 42.
 Veraldar saga 109.
 Víglundar saga væna 162, 163, 173, 265, 280, 297, 329, 393.
 Viktors saga ok Blaus 23, 157, 280, 283, 394.
 Vilhjálms saga sjóðs 119, 193, 285, 361.
 » þátr Laessonar 283.
 Vilmundar saga viðutan 360.
 Virgilius saga 377.
 Völsunga saga 136, 223, 310.
 Æfintýr 61, 159, 180, 183, 185, 192, 194, 197, 292, 367.

Filologi.

Förklaringar af äldre ord och uttryck i lagen 230, 242, 340, 349, 404.
 Kommentarer till Hávamál 204.
 » » Sigrdrífumál 191.
 » » Völuspá 150.
 Ordbok, Latinsk-isländsk 321.
 Ordlista till Jónsbók 151.
 Olikheter mellan den tryckta och skrifna lagboken 230.
 Variationer i uppteckningen af Jónsbók 240, 406.

Arkeologi och Runologi.

Afhandlingar och uppsatser i runologi:
 Om runorna af Björn Jónsson på Skarðsá 150.
 'Samtak um rúner' af Björn Jónsson 151, 273.
 Um rúnakonstina af Ólaf hinn gamli 185, 227.
 Um rúnalist 185.
 Om svårigheten att tyda runskrift 184.
 Bref från A. Gøding till J. Peringskiöld om en dopfunt i Pjetteryds kyrka 331.
 Nöfn, Gamalla kirkjupinga 321.
 » Sverða ok vapna, i fornsögum 321.
 Planritningar af lögretta 126.
 Runuppteckningar 30, 37, 331.

Juridik.

(Allmän juridik, Lagar och förordningar, Stadgar och beslut.)

Allmän juridik.

Afhandlingar, uppsatser och anteckningar:

Om arfsrätt 403.

- » ed 72, 89, 95, 97, 241, 352, 403.
- » lösegendom 98.
- » strand- och fiskrättigheter på Island 32.
- » stridighet mellan fälda domar 230.
- » vittnesmål och edgång af sinnesförvirrad person 230.
- » ändring af vissa stadganden i lagen 230.

'Arbor affinitatis' 334.

'Arbor consanguinitatis' 334.

Historik öfver landslagen 344.

Notiser om rättstvister och processer 89, 95.

'Sentenser om Guds lov' 245.

Lagar och förordningar.

Bjarkeyjar réttir 78, 80, 81, 86, 91, 92, 97, 210, 212, 213, 250.

Bref, Kungl., och förordningar 72, 89, 98—100, 113, 185, 216, 240, 247, 248, 250, 307, 332—334, 336, 337, 345, 347, 348.

Bualög islendinga 40, 108, 112.

Bœarmannalög 31.

'Conclusio' eller epilög till Gulating 89.

'Contragt mellom kongen af Norge og islenderne' 332, 336, 406.

Farmannalög 30, 78, 92, 97, 210—212, 251.

Förordningar 84, 94, 99, 100, 103, 247, 248, 332, 335, 336, 345, 348.

», Kungl., se *Bref, Kungl.*

Garðsréttir 342.

Grágás 208, 209, 333.

Hirðskrá 98, 212.

Jónsbók 29, 40, 72, 105, 112—114, 206, 229, 239, 332, 334, 335 [345], 397, 406.

Register till Jónsbók 240, 337, 406.

Kristinréttir 245, 351.

- » hinn gamli 78, 83, 102, 103, 210, 214.
- » hinn nýi eða Árna biskups 74, 75, 83, 86, 96, 112, 213, 214, 334.
- » Jóns erkibiskups 102, 103, 214, 241, 404.

Lagagreimur 206.

Landslag, Magnús Lagabœtirs 30, 78, 80, 87, 89, 91, 94, 97, 102, 210—213, 215, 216, 241, 243, 244, 246, 247, 251, 337, 339, 340, 341, 343, 344, 346, 347, 349, 351, 396, 401.

Register till landslagen 216, 242, 339, 340, 343, 346, 347, 349, 352.

Ordinantiorna af 1539 och 1607 40, 75, 76, 337.

Privilegier för norska adeln 249.

» Bergens 249.

» Nyborgs 249.

Regulæ juris 244, 246, 247, 338, 346, 396.

Réttarbœtr 30, 31, 72, 74, 76, 78, 80, 82—84, 87, 89, 91, 94, 95, 97, 98, 102, 103, 114, 206, 210—215, 241, 242, 244, 246—248, 251, 332, 334, 336, 338, 339, 341, 344—348, 351, 396, 397, 401, 406.

Stadgar och beslut.

Beslut:

Alttingsbeslut 72.

Herredagsbeslut 100.

Om krono-, kloster- och kyrkogods 242.

» sakören 99, 242, 246, 338, 346, 351, 396.

Biskopsstatuter rörande Island 74.

Domar:

Alttingsdomar 230.

Häradsdomar på Island 230.

Lagmansdom 217.

Riksrådsdomar 81, 214.

'Store eller lange dom om blodskam' etc. 332, 336.

Diverse domar 84, 89, 99, 206, 207, 247—249, 345.

Recess, Ribe, af 1542 40, 75.

Regler, Justinianus' 351.

Stadgar:

Byggnads- och husesynsordning 307.

Gillestadga, S:t Martins 116.

Om hund som dödar annans get 98.

» tjänstehjon, båtsmän etc. 99.

» þing fara toll 94.

» val af rådmän i köpstäder 403.

Diverse stadgar 334.

Förvaltning.

Alttingsböcker i utdrag 231.

Formulär:

För afläggande af ed 81, 83, 97, 352.

» lysning af julfrid 92.

- Förteckning öfver böterna i lagen 343, 351.
 » sakören i lagen 351.
 » skatterna i Borgarsyssell och Viken 1575 78.
 Hvad 'Styres hafn' är 245.
 Jordebok öfver en del härader i Vester- och Östergötland 342.
 Jurisdiktionen, Den kyrkliga, på Als och Ærø 250.
 Lögþingsbók 1663 307.
 Mammatabol 31.
 Mått, mål och vikt 245.
 Om leding 83.
 Tionde 99, 108, 113, 217, 242, 403.
 Skattläggning och marketal 99, 241, 242, 244, 308, 345.
 'Skipta brief barna Lopts rika' 307.

Handel.

- 'Compagnie-brevet om Islands besejling' 336.
 Réttarbót om handeln i det nordliga Norge 242.
 'Taxt, Den islandske, på købmandskab' 336.

Astronomi, Kronologi, Matematik.

- Förteckning öfver årets olycksdagar 385.
 Kalendarium 29, 77, 87, 115, 380.
 Om den romerska sifferbeteckningen 230.
 Rimbegla 49.
 Talbyrðingr 205.

Naturalhistoria, Medicin.

- Heimskringlunnar hegðunar blómstr 117.
 » veðráttufars blómstr 117.
 Lækningabók 361, 384.
 Om ebb och flod 230.
 » åderlätning 231.

2. Alfabetiskt register.

- Ábótatal á Íslandi 18, 121.
 Adonius saga 23, 267, 289.
 Adonius saga ok Constantinus 160.
 Afhandlingar 150, 178, 185, 191, 227.
 Agathu saga meyjar 9.
 Agnesar saga meyjar 9.
 Álaflekks saga 159, 266, 268.
 Albanus saga Vígalvaldssonar 199.
 Aldarháttir 178, 191, 389.
 Alexanders saga 70, 118.
 Allra kapp kvæði 65.
 Altingsbeslut 72.
 Altingsböcker i utdrag 231.
 Altingsdomar 230.
 Ambrosius saga biskups 6, 11.
 Amicus saga ok Amilius 41.
 Andra rímur 358.
 Annálar Björns Jónssonar á Skarðsá 181, 225.
 » íslenzkir 110, 180, 181, 306.
 Annáll Grænlands 202.
 Áns saga bogsveigis 162, 163, 172, 260, 392.
 Anteckningar och notiser 1, 16, 20—22, 26, 32, 35, 36, 78, 84, 85,
 87, 88, 90—92, 95, 98, 126, 128, 140, 148, 149, 183, 187, 188,
 221, 246, 287, 291, 321, 330, 331, 349, 350, 358, 360, 365,
 367, 369, 373, 404.
 Antonius saga 12.
 » Arbor affinitatis 334.
 » Arbor consanguinitatis 334.
 Árna saga biskups 53.
 Artus saga Bretakonungs 160.
 Ásmundar saga kappabana 45, 133, 391, 399.
 Asnabólkr 379.
 'At finna Grænland' 173, 181, 340.

Auðunar þáttir vestfirzka 172.

Augmunds ríma Þórissonar, se *Þóris rímur háleggs* 68.

Augustinus saga 7, 11.

Bandamanna saga 174, 176, 267, 297, 364.

Barbare saga 8, 184.

Bárðar saga snæfellsáss 124, 224, 296, 329.

Barlaams saga ok Josaphats 10, 19, 33, 161.

Barndoms saga Krists 373.

Benedictus saga 7.

Bergbúa þáttir 147, 168, 196, 395, 396.

Bergfinns þáttir bónda son 183.

Berättelse om förhållandena i Norge 1559—62 af Erik Rosenkrantz 250.

Beskrifning öfver Asien, Afrika och Europa 359.

Bevers saga 22, 41, 157, 267.

Biskopsstatuter rörande Island 74.

Biskupa sögur 183, 260.

Biskupatal 18, 83, 121.

Bjarka rímur eða rímur af Bøðvari bjarka 64.

Bjarkeyjar réttir 78, 80, 81, 86, 91, 92, 97, 210, 212, 213, 250.

Bjarnar saga Hítðelakappa 150.

Blasius saga 7.

Blaus saga, se *Viktors saga ok Blaus*.

Blómstrvalla rímur 299.

» saga 161, 163, 166, 265.

Bøðvars þáttir 172, 175.

Bragða-Ölvis þáttir 198.

Brandkrossa þáttir 146, 235.

Bref 308, 331.

» Kungl. och förordningar 72, 89, 98—100, 113, 185, 216, 240, 247, 248, 250, 307, 332—334, 336, 337, 345, 347, 348.

Breta sögur 169.

Brönu rímur eða rímur af Hálfðáni Brönufóstra 67.

Brúðvísa til hústrú Veraldarinnar 368.

Bualög íslendinga 40, 108, 112.

Bærings rímur fagra 65.

» saga fagra 119, 159, 275, 284, 379.

Bœarmannalög 31.

Bœnabók 109.

Bœnir 2, 81, 108, 184, 257, 387—389.

Carmen heraldicum 322.

Catechismus Lutheri, Sa minni 108.

Ceciliu saga 9.

Christoforus saga 11.

Clarus saga 43, 276.

'Compagnie-brevet om Islands besejling' 336.

'Conclusio' eller epilog till Gulating 89.

'Contragt mellum kongen af Norge og islenderne' 332, 336, 406.

Damustu saga ok Jóns 118, 193, 236, 285.

Decipula virginea 305.

Decius saga keisara 11.

Descriptio orbis af Marcianus Heracleota 374.

», Nova, Islandiæ af P. Resenius 125.

Diarium christianum 380.

Dínus rímur drambláta 69.

Dínus saga drambláta 118, 281, 303.

Dionysius saga 6.

Domar 84, 89, 99, 206, 207, 214, 217, 230, 247—249, 332, 336, 345.

Dominicus saga 12.

Dráp Niflunga 255.

Drauma-Jóns rímur 385.

» saga 119, 159, 279, 292.

Droplaugarsona saga 146, 225, 236.

Drömbok 361.

Edda Snorra Sturlusonar 37, 131 [134], 144, 150, 228, 273 [305], 318, 319, 362, 405.

» Sæmundar hins fróða 144 [148, 168, 179, 184, 191, 254, 255], 274, 318, 319, 331 [362], 376.

Egils saga einhenda ok Ásmundar berserkjabana 166, 266, 302, 356.

» Skallagrímssonar 46, 130, 154, 353.

» þáttir Síðu-Hallssonar 262.

Eigilur eða Egils rímur einhenda ok Ásmundar 64, 257.

Eiríks saga víðfjrla 133, 233, 275, 361, 392.

Elis saga ok Rosamundu 22, 42, 157, 226, 283, 371.

Emirentiu saga, Qnnu ok Maríu 12.

Erasmus saga 11.

Ereks saga Artuskappa 157.

Evangelieböcker 53, 375.

Evangelietexter 369, 382.

Evangelium Joannis 71.

Eyrbyggja saga 124.

Fabula de Utgarðaloko 305.

Faðir várr 184.

Falentins saga ok Orsons 141, 277.

Farmannalög 30, 78, 92, 97, 210—212, 251.

Fasciculus proverborum gothicorum 238.

Ferakuts saga 365.

Fertrams saga ok Platos 157.

Fides, Spes, Caritas 9.

Filipó-rímur 197.

Finnboga saga ramma 201, 278, 289, 304.

Fjandafæla 378.

Flagellatio crucis 9.

Flóamanna saga 173, 176.

Flóres rímur 353.

» » ok Leo 385.

» » saga ok Leo 265, 280.

Flovents saga frakkakonungs 42, 158.

Formulär för ed m. m. 81, 83, 92, 97, 352.

Forspjallsljóð 168.

Fóstbrœðra saga 164, 226, 235, 262.

Friðþjófs saga frækna 116, 166, 285, 301, 323, 393.

Fundinn Noregur 205.

Förklaringar af äldre ord och uttryck i lagen 230, 242, 340, 349, 404.

Förordningar 84, 94, 98, 99, 100, 103, 216, 247, 248, 332, 335, 336, 345, 348.

Förordningar, Kungl. se *Bref, Kungl.*

Förteckning öfver böterna i lagen 343, 351.

» » helgon 88.

» » höfdingar och stormän i Norge 242.

» » isländska sagor 36, 283, 321 [143, 291, 295, 298, 372].

» » isländska skalde 36.

Förteckning öfver rättarboetr 351.

» » småboskapen å Helgastaðir 358.

» » årets olycksdagar 385.

Gabons saga ok Vigoles 159, 293.

Galefreys þáttur riddara 364.

Garðsréttir 342.

Gátur 197.

Gautreks saga 267, 275, 283, 291, 372.

Geðraunir eða Hrings rímur ok Tryggva 68.

Geirarðs rímur 356.

» þáttur ok Vilhjálms Geirarðssonar 170, 269.

» » Vilhjálmssonar 283.

Geirbjörns saga Rauðssonar 183.

Geisli 2.

Georgius saga 11.

Gests saga Bárðarsonar 329.

Gibbons saga 23, 158, 268, 370.

Gillestadga, St Martins 116.

Gísla saga Súrssonar 170, 263, 268, 274.

Gissurar þáttur biskups Einarssonar 183.

Glælognskviða 180, 191.

Göngu-Hrólfs saga 220, 270, 283, 302, 315, 367, 394, 398, 405.

Grágás 208, 209, 333.

Gregorius saga biskups 11.

» » páfa 6, 11.

Greiþlur 257.

Grettis rímur 180, 192, 369.

» » saga 130, 180, 227, 228, 268, 297, 354, 393.

Grímlur 198.

Gríms saga loðinkinna 203, 220, 233, 304, 392, 393, 400.

Guðmundar drápa biskups 17, 121, 122.

» » saga biskups 17, 120, 122, 262.

Guðrúnarkviða hin fyrsta 179.

Guðspjalla-bók, se *Evangelieböcker*.

Gunnars saga Keldugnúpsfífls 282.

» » slagr 255.

» » þáttur Þiðrandabana 194, 236, 392.

Gunnlaugs saga orms tungu 60, 162, 165, 223, 225, 393.

Gårdsräkenskaper 243.

Hákonarbók 209.

Hákonar saga góða Haraldssonar 312.

» » Hákonarsonar 25, 155, 168, 222, 225.

» » Sverrissonar, Guttorms ok Inga 153.

» þátrr Hárekssonar 198, 395.

Hálfðanar saga Brǫnufóstra 166, 260, 284, 310, 393.

» » Eysteinnssonar 177, 222, 301, 323, 399.

Hálfs saga ok Hálfsrekka 118, 199, 226, 278.

Halls rímur 257.

Haralds saga gilla 129.

» » harðráða 129, 225, 272.

» » hárfagra 312.

» » Hringsbana 164, 276.

Harðar saga ok hölmverja 171, 173, 175, 225, 263, 268.

Háttalykill Halls Magnússonar 179, 191.

Háttalykill Lopts ríka Guttormssonar 67, 254, 320.

Háttatal 355.

Hávamál 204, 359.

Hávarðar saga Ísfríðings 142, 174, 175, 201, 363, 370.

Heilagra þriggja konunga saga 10.

Heimskringla 27, 28, 123, 129, 134, 136, 202, 216, 253, 301, 311,
317, 374, 384, 393.

Heimkringlunnar hegðunar blómstr 117.

» landa blómstr 117.

» veðráttufars blómstr 117.

Heimsósómi 67, 368.

Hektors rímur 66.

» saga 22.

Herrauðs rímur ok Bósa 69.

» saga ok Bósa 258, 276.

Herredagsbeslut 100.

Hervarar saga 235, 252, 278, 307, 330, 331, 354.

Hieronymus saga 12.

Hinriks saga keisara ok frú Kunegundis 10.

Hirðskrá 98, 212.

Historia regum Britanniae af Geoffrey of Monmouth 322.

Hjálmteirs saga ok Olvis 177, 267, 291, 301, 391, 399.

Hnakka-kúlu kvæði 65.

Hölmverja saga, se *Harðar saga ok hölmverja*.

Homiliu-bók 55, 381.

Höfuðlausn 180, 192.

Hrafnkels saga Freysgoða 171, 279, 298.

Hrafn's saga Sveinbjarnarsonar 142.

Hrólfs saga Gautrekssonar 45, 61, 119, 132, 267, 280, 284, 370, 372.

» » kraka 119, 138, 275, 284, 310, 398.

» þátrr skuggafífls 266, 283.

Hrómundar saga Greipssonar 198, 228.

Huga saga skaplars 174, 226.

Hugleiðingar ok andvarpanir eins kristins manns 387.

Hugraun 368.

Hugsjón 369.

Häradssdomar på Island 230.

Hoensa-Þóris saga 171, 279.

Illuga saga Gríðarfóstra 167, 291.

Ingvars rímur 314.

Ingvars saga víðfjalla 228, 315, 330.

Inventarieförteckningar rör. kyrkan å Helgastaðir 57.

Ísleifs þátrr biskups 262.

Ívents saga Artuskappa 41, 157.

Janua linguarum reserata aurea af J. A. Comenius 389.

Jarlmanns rímur 257.

» saga ok Hermanns 166, 360, 395.

Jatmundar saga saxakonungs 228.

Játvarðar saga konungs hins helga 18, 139, 165.

Johannes saga gullmunns 12.

Jóladags-merkingasalmar 385.

Jómsvíkinga saga 45, 133, 218, 219, 234, 239, 327.

Jónsbók 29, 40, 72, 105, 112—114, 206, 229, 239, 332, 334, 335
[345], 397, 406.

Jóns saga biskups Ögmundarsonar 18, 121, 263.

» » leikara 379.

» » Svipdagssonar ok Eiríks forvitna 43, 394. Se för öfrigt

Þjalar-Jóns saga.

» þátrr biskups Arasonar 181, 183, 260.

Jordebok öfver en del häradar i Vester- och Östergötland 342.

Jökuls þátrr Búasonar 176, 281, 284, 328, 360.

Judicium Paridis 306.

- Kalendarium 29, 77, 87, 115, 380.
 Kappakvæði Þórðar Magnússonar 379.
 Karlamagnus saga 149, 394.
 Karta öfver sydöstra Island 32.
 Katerine saga 8.
 Kaupmannabragr 385.
 Kennimannsskapr 109.
 Ketils saga hængs 203, 220, 228, 233, 304, 392, 400.
 Kjalnesinga saga 176, 263, 360.
 Knýtlinga saga 165, 229, 313.
 Kommentarier 150, 191, 204.
 Konráðs saga 22, 43, 45, 157.
 Konungatal 35, 83, 183, 204, 205, 207, 208, 241, 246, 338, 342, 397.
 Konungsskuggsjá, se *Speculum regale*.
 Kormaks saga 143, 225, 262.
 Kǫtludraumr 146, 175, 261, 369.
 Krembres saga Gautakonungs 225.
 Kristinréttir 245, 351.
 » hinn gamli 78, 83, 102, 103, 210, 214.
 » » nýi eða Árna biskups 74, 75, 83, 86, 96, 112, 213, 214, 334.
 » Jóns erkibiskups 102, 103, 214, 241, 404.
 Króka-Refs kvæði 265.
 » saga 48, 162, 259, 263, 265, 284, 363, 392.
 Krosskveðjur, se *Salmar* 388.
 Krossvísur gömlu 185, 188.
 » Jóns biskups 187, 188.
 Krukksspá 186.
 Krönikan, Prosaiska 398.
 Kumbblúa þáttir 196.
 Kvæði 43, 64—66, 68, 134, 168, 182, 357, 368, 369, 377, 378, 385, 386.
 Köpebref på gården Lundarbrekka i Bárðardalr 57.
 Laes þáttir 170, 269.
 Lagagreinir 206.
 Lagmansdom 217.
 Landnámabók 125, 181, 224, 225, 359.
 Landslag, Magnús Lagabætirs 30, 78, 80, 87, 89, 91, 94, 97, 102, 210—213, 215, 216, 241, 243, 244, 246, 247, 251, 337, 339—341, 343, 344, 346, 347, 349, 351, 396, 401.

- Langfeðgatal 204, 205, 208.
 Laurentius saga 7.
 Laxdæla saga 116, 124, 155, 287, 293.
 Lazarus saga 10.
 Legender 180, 189, 192, 267, 361.
 Lilja 2, 137, 186, 189.
 Ljósvetninga saga 146.
 Lögþingsbók 1663 307.
 Lucie saga 8.
 Lygaraljóð 238.
 Lækningabók 361, 384.
 Mabils rímur 384.
 Magnúss drápa Lagabætirs 207.
 » saga berfætta 129, 272.
 » » góða 129, 272.
 » » Haraldssonar ok Óláfs 129, 253.
 Mágus saga 169, 227, 265, 269, 283.
 Mahomeds rímur 357.
 Mammatabol 31.
 Maríu jartegnir 34, 51.
 » saga 34, 51, 107, 110. Jfr *Emirentiu saga*.
 » » egipzku 8.
 » vísur 186—189.
 Marketal 99, 242, 244.
 Marthe saga ok Marie Magdalene 8.
 Martins þáttir biskups Einarssonar 183.
 Martinus saga biskups 6.
 Mauritius saga 9.
 Maurus saga 8.
 Máus rímur 65.
 Messusqngsbók 114, 115.
 Michaels saga 115.
 Mírmants rímur 257, 385.
 » saga 42, 132, 158.
 Músabalkr 296.
 Möttuls saga 43.
 Niðrstígs vísur Jóns biskups Arasonar 186.
 Nikolaus saga erkibiskups 6, 11, 56.

- Nikulás-diktur 185, 189.
 Nikulás saga leikara 118, 302.
 Nikulás-vísur 57.
 Nitida saga frægu 116, 118, 303, 364.
 Njála 126, 223.
 Noregs konunga sögur 271.
 Norna-Gests saga 266, 278.
 Nöfn, Fjarða, á Íslandi 110.
 » Gamalla kirkjuþinga 321.
 » Sverða ok vapna, i fornsögum 321.

Obituarium 207.

- Óláfs drápa Tryggvasonar 2.
 » ríma hins helga af Einar Gilsson 271.
 » rímur hins helga 69.
 » » Tryggvasonar 356
 » saga hins helga 2, 35, 38, 105, 138, 156, 222, 225, 237, 312, 384.
 » » Tryggvasonar 1, 61, 126—128, 225, 239, 271, 280, 393.
 » vísur hins helga 1, 187, 189, 225.

Ordbok, Latinsk-ísländsk 321.

Ordinantiorna af 1539 och 1607 40, 75, 76, 337.

Ordlista till Jónsbók 151.

Ordo servitii 106.

Orðskviðir íslenzkir 309, 316.

- » Salomonis 50.

Orkneyinga eða Jarla saga 151.

Orms þáttur Stórolfssonar 166, 227, 392.

Ósvalds saga konungs hins helga 10.

Qlkofra rímur 353.

- » þáttur 176, 364.

Qndrur eða Andra rímur hinar fornu 68, 257.

Qnnu saga ok Marfu, se *Emirentiu* saga.

Qrvar-Odds drápa 254.

- » saga 45, 132, 203, 220, 228, 233, 234, 304, 328.

Páls diktur 187, 189.

- » saga biskups, 171, 263.

- » » eremita 8.

Parcevals saga 42.

Partalopa saga 23, 157, 268, 289.

Perceus rímur 384.

Petrus saga postola 63.

Placidus saga 303, 367.

Planritningar af lögretta 126.

Pontus rímur 299, 371.

Predikningar 381. Jfr *Homiliu-bók*.

Privilegier för norska adeln 249.

- » , Bergens 249.

- » , Nyborgs 249.

Quinatus saga ok Porfila 115.

Ragnars saga loðbrókar 136, 224, 311, 393.

Rauðúlfs þáttur ok sona hans 162, 235, 278, 280, 393.

Recesser, Diverse 99.

Recess, Ribe, af 1542 40, 75.

Regentlängder 306, 321.

Register, Diverse 76, 131, 161, 183, 216, 240, 242, 337, 339, 340, 343, 346, 347, 349, 352, 406.

Regler, Justinianus' 351.

Regulæ juris 244, 246, 247, 338, 346, 396.

Rekstefja 2.

Remundar kvæði 265.

- » saga 21, 159, 280.

Réttarboetr 30, 31, 72, 74, 76, 78, 80, 82—84, 87, 89, 91, 94, 95, 97, 98, 102, 103, 114, 206, 210—215, 241, 242, 244, 246—248, 251, 332, 334, 336, 338, 339, 341, 344—348, 351, 396, 397, 401, 406.

Rígsþula 254.

Riksrádsdomar 81, 214.

Rímbegla 49.

Rochus saga helga 10.

Roðberts þáttur Vilhjálmssonar 174.

Rollants rímur eða keisararaunir 257.

- » » hinar fornu 65.

Rómferla þáttur 160.

Rómverja sögur 70.

Rúnaljóð 184, 254.

- Samlingar rör. Island och Grönland 180, 192.
 Sakören 99, 242, 246, 338, 346, 351, 396.
 Salmar 256, 320, 382, 385—389.
 Samsons saga fagra 140, 166, 276, 284, 392, 399.
 'Samtak um rúner' af Björn Jónsson på Skarðsá 151, 273.
 Samuelis fyrsta bók 32.
 Saulus rímur ok Nikanors 257.
 » saga ok Nikanors 119, 159, 292.
 Sebastianus saga 10.
 Sedras rímur 299.
 Septem dormientes 11.
 Servasius saga 12.
 Sigmundar þáttir Brestissonar 266.
 Sigdrífumál 179, 191, 255.
 Sigrgarðar saga frækna Ríkarðssonar 118, 193, 237, 285, 297, 364, 392.
 » » ok Valbrandar 115, 366.
 Sigurðar kviða Fáfnisbana 179.
 » rímur þögla 68.
 » saga fótar ok Ásmundar 23, 194, 283, 392, 394.
 » » Haraldssonar 129.
 » » Jórsalafara 129, 254, 272.
 » » turnara 22.
 » » þögla 119, 167, 226, 282, 304, 330, 367.
 Silvesters saga 6, 11.
 Sjúau meistara rímur 356.
 Sjón Jóns Eyjólfssonar 186.
 Skáldatal 134.
 Skáldavísur 312, 315, 317, 393.
 Skáld-Helga rímur 64.
 Skapelsehistorien 321.
 Skikkju rímur 279.
 Skrúða ríma 306.
 Slisa-Hróa þáttir 167, 393.
 Sneglu-Halla þáttir 147.
 Snjárfjallavísur hinar síðari 378.
 Sonatorrek 180.
 Sögubrot 150.
 Sörla saga sterka 167, 310, 365.
 » þáttir 310.

- Speculum regale eða konungsskuggsjá 49, 54, 135.
 Spesar þáttir 228, 393.
 Stamtaflor, se *Ettartölur*.
 Stephanus saga 7, 11.
 Stjórn 32, 104.
 Stjórnu-Odda draumr 194, 196, 227.
 Stórþing, Fjugur 109, 207.
 Strengleikar eða ljóðabók 307.
 Stúfs þáttir Þórðarsonar 147, 236.
 Sturlaugs rímur starfsama 69.
 » saga starfsama 167, 276, 302, 364, 365.
 Sturlunga saga 123, 261, 270.
 Svarfdæla saga 197, 225.
 Sverris saga 24, 153, 225.
 Syrachs bók 40, 50.

Talbyrðingr 205.

- 'Taxt, Den islandske, på købmandskab' 336.
 Thomas saga erkibiskups 6, 58.
 Tillägg till landslagen 89, 241.
 Tiodels saga riddara 280, 371.
 Tionde 99, 108, 113, 217, 242, 403.
 Tóubragr 369.
 Traktater 30, 249, 250.
 Trójumanna saga 118, 169, 300.
 Tröllaslagur 179, 180.

- Þiðreks saga 13, 140, 143, 148, 231, 232, 309, 324—326.
 Þjalar-Jóns saga 226, 233, 281, 305, 366. Jfr *Jóns saga Sviþdags-sonar*.
 Þjófa rímur 65.
 Þórðar saga hreðu 47, 200, 201, 294, 363.
 Þorfinns saga karlsefnis 146.
 Þorgrims saga þrúða, se *Víglundar saga væna*.
 Þóris rímur háleggs 68, 173, 358.
 Þorláks saga biskups 18, 121.
 Þormóðar saga kolbrúnarskálds, se *Fóstbræðra saga*.
 Þorsteins draumr Síðu-Hallssonar 197, 395.
 » rímur Víkingssonar 65, 258, 352.

- Þorsteins saga bœjarmagns 166, 266, 276, 280, 284, 363, 366, 393.
 » » Víkingssonar 268.
 » þátrr austfirðings 147, 198, 392.
 » » forvitna 198.
 » » fróða 194, 261.
 » » hvíta 198.
 » » stangarhöggs 147, 236.
 » » uxafóts 275.

Þorvarðs þátrr krákunefs 184, 262.

Þulur 179, 191.

Úlfs saga Uggasonar 200, 201.

Umbót eða Friðarhuggan 378.

Um rúnakonstina af Ólaf hinn gamli 185, 227.

Um rúnalist 185.

Uppteckningar, Diverse 1, 30, 57, 66, 72, 77, 78, 83, 84, 89, 92, 94,
 95, 97—99, 121, 173, 182, 184, 185, 189, 197, 207, 216, 217,
 230, 231, 240—246, 305, 307, 308, 317, 321, 334, 338, 344,
 345, 351—353, 357, 361, 403, 404, 406.

Vafþrúðnismál 148.

Valla-Ljóts saga 197.

Valvers þátrr 42.

Vápnfirðinga saga 147, 236.

Vatnsdæla saga 124, 142, 287, 296.

Veraldar saga 109.

Viðbjóðs ríma 378.

Víga-Glúms saga 164, 264.

Víga-Stýrs saga ok heiðarvíga 60.

Víglundar saga væna 162, 163, 173, 265, 280, 297, 329, 393.

Viktors saga ok Blaus 23, 157, 280, 283, 394.

Vilhjálmss rímur sjóðs 353.

» saga sjóðs 119, 193, 285, 361.

» þátrr Laessonar 283.

Vilmundar rímur viðutan 314, 357, 384.

» saga viðutan 360.

Vincencius saga 7.

Vísnaflakkr Bergsteins Þorvaldssonar 179, 191.

Virgilius rímur 66, 67.

» saga 377.

Vísur 66, 130, 134, 173, 175, 178, 180, 182, 184, 192, 198, 202,
 354, 359, 377.

Völsunga saga 136, 223, 310.

Völuspá 362.

Ynglinga saga 253, 311, 312, 317.

Ynglingatal 315, 317.

Æfintýr 61, 159, 180, 183, 185, 192, 194, 197, 292, 367.

Ættartölur 79, 125, 148, 173, 181, 183, 204, 205, 218, 244, 246,
 338, 349, 359, 397, 399.

Ögmundar þátrr biskups Pálssonar 182.

Tillägg och rättelser.

- Sid. 44³⁶, 158¹⁵ tillägges: *Ivens saga*, herausg. von E. Kölbing i *Altn. Saga-Bibliothek* 7, Halle 1898.
- » 47¹² tillägges: *Orvar-Odds saga*, herausg. von R. C. Boer i *Altn. Saga-Bibliothek* 2, Halle 1892.
- » 120¹⁵, 269³⁰, 275¹³, 287⁸, 373²⁰ tillägges: *Die Gautrekssaga*, herausg. von W. Ranisch i *Palæstra* 11, Berlin 1900.
- » 130²⁵, 269³⁰ tillägges: R. C. Boer, *Die handschriftliche überlieferung der Grettissaga* i *Zeitschrift für deutsche Philologie* 31 (1898/99), s. 40 ff.
- » 133²² tillägges: *Örvar-Odds Saga*, ed. R. Kr. Rask i *Synishorn*, Holmiæ 1819, s. 33 ff.
- » 145²² » [A. A. Afzelius] *Wölu Spá med Öfversättning från Isländskan* i *Iduna* 3, Stockholm 1812, s. 3 ff.
- » 170¹⁶ » F. A. Wulff, *Notices sur les sagas de Mågus et de Geirarð et leurs rapports aux épopées françaises*, Lund 1874, s. 14 ff.
- » 218³³ » **Användn. och beskrifn.:** *Jómsvíkinga saga*, utg. af Carl af Petersens, Lund 1879, s. ix.
- » 299¹¹ » **Användn. och beskrifn.:** R. C. Boer, *Die handschriftliche überlieferung der Grettissaga* i *Zeitschrift für deutsche Philologie* 31 (1898/99), s. 40 ff.

- Sid. 23¹², 157²¹ står: Blaus saga ok Viktors, läs: Viktors saga ok Blaus.
- » 25²¹ står: Hákonnar saga Hákonnarsonar, läs: Hákonar saga Hákonarsonar.
- » 32²⁶ » Stjorn, läs: Stjórn.
- » 40²⁰ » Eyolfur, » Eyjólfur.

Sid.	43 ⁴	står:	Eireks,	läs:	Eiríks.
»	95 ⁸	»	Rettarbót,	»	Réttarbót.
»	117 ¹⁹	»	Wedurattvþa:s,	»	Wedurattvþa:s.
»	118 ¹⁴	»	dramblata,	»	drambláta.
»	118 ²⁹	»	Rikardssonar,	»	Rikarðssonar.
»	138 ²⁹	»	papp. 4:o nr 38: 5,	»	papp. fol. nr 1 och papp. 4:o nr 17.
»	148 ³	»	Eyolfsson,	»	Eyjólfsson.
»	159 ²⁸	»	Alaflekks,	»	Álaflekks.
»	176 ¹⁶	»	Jökulls,	»	Jökuls.
»	177 ⁹	»	utgär.		
»	178 ¹²	står:	Liödve:g,	»	Siödve:g.
»	179 ¹⁷	»	Guðrunarkviða,	»	Guðrúnarkviða.
»	189 ²⁹	»	Bunna,	»	Gunna.
»	194 ²	»	Hunakonungs,	»	Húnakonungs.
»	201 ³⁰	»	19: 4,	»	19: II.
»	220 ³⁻⁴ , 224 ^{2-3, 9-10}	står:	en afskrift af,	läs:	originalet till.
»	220 ⁴	står:	öfversättningen af,	läs:	öfversättningen är en afskrift af.
»	228 ²³	»	viðförla,	»	viðförla.
»	229 ²²	»	lögþingisskrifara		
			Geirssonar,	»	lögþingisskrifari Geirsson.
»	252 ^{5, 26}	»	1671,	»	1672.
»	257 ²⁷	»	Mirmans,	»	Mírmants.
»	384 ⁸	»	Olafs,	»	Óláfs.